

खाँदवारी नगरपालिका
नगर वस्तुस्थिति विवरण-२०७६

(Municipal Profile-2019)

खाँदवारी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,
प्रदेश नं. १, संखुवासभा

प्राविधिक सहयोग
सेन्टर फर सस्टेनेबल डेभलपमेन्ट स्टडिज प्रा.लि.
ललितपुर, नेपाल

दस्तावेज

नगर वस्तुस्थिति विवरण (Municipal Profile)

प्रकाशक

खाँदवारी नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,
प्रदेश नं १, संखुवासभा

प्राविधिक
सहयोग

सेन्टर फर सस्टेनेबल डेभलपमेन्ट स्टडिज प्रा.लि., ललितपुर
<http://csds.com.np>

सर्वाधिकार

प्रकाशकमा

मिति

२०७६ पौष

वेभसाइट

<http://www.khandbarimun.gov.np>

खाँदवारी नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय प्रदेश नं. १, संखुवासभा

प्रकाशकीय
(नमुना)

नेपालको संविधान र तत्सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था बमोजिम स्थानीय सरकारका रूपमा नगरपालिकाले सेवा प्रवाह तथा विकास निर्माण मार्फत जन आकांक्षा सम्बोधनको ऐतिहासिक जिम्मेवारी नव निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूमा रहेको छ । संघीय शासन व्यवस्थाको रूपमा स्थानीय तह, प्रदेश र संघ माफ्क समन्वय, सहकार्य र सह अस्थित्वको सिद्धान्तका आधारमा शासन संचालनको अपेक्षा गरीए जस्तै स्थानीयस्तरमा पनि राजनीतिक दल, विषयगत निकाय, समुदायमा आधारित संस्था, स्थानीय समुदाय, नीजि क्षेत्र र विकास साभेदार तथा गैसससँगको निकटतम सहकार्य र समन्वयबाट अपेक्षित परिवर्तन सुनिश्चित हुने विश्वास गर्न सकिन्छ । स्थानीय सरकार संचालनको बलियो आधार तयार गरी सेवा प्रवाह र विकास निर्माण प्रभावकारी गराउन नगरपालिकाको समग्र पक्षको क्षेत्रगत तथा खण्डकृत तथ्याङ्कखुल्ने गरी वस्तुस्थिति विवरण वा पार्श्वचित्र तयार गर्नु अत्यन्त महत्वपूर्ण कार्य हो । यहि कुरालाई नेपाल सरकारले नीतिगत निर्णय र मार्गदर्शनका आधारमासचेत समेत गराएको छ । नगरपालिकाको विकासको विद्यमान स्थितिको विश्लेषण गरी नगर विकासको प्रयासलाई दिशानिर्देश गर्न एकीकृत, आवधिक तथा वार्षिक नगर विकास योजना तर्जुमा, योजनाको नतिजामूलक अनुगमन तथा नगरपालिकाको विकासका प्रयासहरूको प्रभावको लेखाजोखा गर्न नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारी तथा अद्यावधिक गर्नु जरुरी रहेको छ ।

नगरपालिकाको समग्र नेतृत्व, विषयगत कार्यालय तथा नगर विकासका समग्र सरोकारवालाको सहयोग तथा सहकार्य र सेन्टर फर सस्टेनेबल डेभलपमेन्ट स्टडिज प्रा.लि.को प्राविधिक सहयोगमा नगरपालिकाको नगर वस्तुस्थिति विवरण (Digital Municipal Profile) तयार गरिएको छ । यस वस्तुस्थिति विवरणले यस क्षेत्रको सेवा प्रवाह, नीति निर्माण, आन्तरिक आय वृद्धि तथा विकास प्रकृत्यालाई मार्गदर्शन गर्ने विश्वास लिएको छु । यसका अतिरिक्त, नगर विकासका लागि सहकार्य गर्ने अन्य निकाय लगायत गैसस तथा विकास साभेदारका लागि पनि उल्लेखित विवरण महत्वपूर्ण र सहयोगी हुनेछ । यस नगरपालिकाको विकास र सम्मृद्धिको सपना सबैको एकता, साभ्ना प्रयास र प्रतिबद्धता बाट प्राप्त हुने कुराको पुनः स्मरण गर्न चाहन्छु ।

अन्त्यमा, नगरवस्तुस्थिति विवरण तयारीको कार्यमा सहयोग र परामर्श प्रदान गर्ने नगरपालिकाका निर्वाचित पदाधिकारीहरू, राजनीतिक दल, कर्मचारी र प्राविधिक सहयोग गर्ने सेन्टर फर सस्टेनेबल डेभलपमेन्ट स्टडिज प्रा.लि.का प्राविधिक सहयोगकर्ता डिक नारायण चौधरी र प्रकाश राई सहित सबैको योगदानको उच्च कदर गर्दै धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

धन्यवाद !

.....
मुरारी प्रसाद खतिवडा

नगर प्रमुख

खाँदवारी नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय प्रदेश नं. १, संखुवासभा

मन्तव्य

(नमुना)

नवगठित नगरपालिका जनताको सबैभन्दा निकटको सरकारका रूपमा स्थानीय शासन संचालन र व्यवस्थापनका लागि नयाँ अनुभवका साथ अगाडी बढिरहेका छ। विद्यमान कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थाका अतिरिक्त साधन र स्रोतको सीमा भित्र रहेर शासन संचालन र व्यवस्थापन चुनौतिपूर्ण कार्यका रूपमा देखिएको छ। जनताले प्राप्त गर्ने सेवा सुविधालाई छिटो, छरितो र प्रभावकारी बनाई संघीय प्रणालीको सुदृढीकरण, दीगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आकांक्षा पुरा गर्ने दिशामा महत्वपूर्ण जिम्मेवारी नगरपालिकामा रहेको छ। स्थानीय तहमा अन्तरनिहित अधिकार तथा अधिकारको बाँडफाँड र कार्यसम्पादन सम्बन्धी विषयलाई विद्यमान कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थाले रेखांकन गरेको छ। स्थानीय शासन ऐन संसदमा विचाराधिन रहेको र प्रदेशस्तरीय संयन्त्र तथा कानून तयार नभइ सकेको हालको अवस्थामा नेपालको संविधान, कार्य विस्तृतिकरण प्रतिवेदन, स्थानीय तहको सेवा संचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी आदेश २०७४ र स्थानीय शासन ऐन सम्बन्धीविधेयकमा अन्तरनिहित अधिकारको बाँडफाँड र कार्यसम्पादन सम्बन्धी विषय प्रष्ट पाउँ वस्तुस्थिति विवरण तयारी र अद्यावधिक गर्नु पर्ने कुरालाई महत्वपूर्ण रूपमा उठान गरेको छ। संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले वस्तुस्थिति विवरण तयारी गर्न सचेत गराइ यसको ढाँचा समेत उपलब्ध गराएको वर्तमान अवस्थामा समग्र नगरपालिकाको विकासको अवस्था र वस्तुगत स्थिति भल्किने खण्डीकृत तथ्याङ्कसहितको क्षेत्रगत विवरण खुल्ने वस्तुस्थिति विवरण तयार गरी अद्यावधिक गर्दै लैजानु आवश्यक छ।

नगर वस्तुस्थिति विवरणले नीति, कानून, मापदण्ड र योजना निर्माणका अतिरिक्त कार्यान्वयन र नियमनका लागि आवश्यक सूचना प्रदान गर्नेछ। यस विवरणले नगरपालिकाको विकासमा समन्वय र सहकार्य गर्ने निकाय तथा विकास साभेदार गैसस, नीजि क्षेत्रलाई समेत मार्गदर्शन प्रदान गर्ने अपेक्षा गरेको छु। समय, स्रोत र साधनको सिमितता बावजुद सरोकारवालासँगको छलफल र द्वितीय तथ्यांकको उपयोग गरी तयार गरीएको यस नगरपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण (Digital Profile) तयारीको पहिलो प्रयास सफल भएकोमा खुशि व्यक्त गर्न चाहन्छु। पहिलो प्रयास भएका कारणले वस्तुस्थिति विवरणमा हुन सक्ने कमि कमजोरीहरूलाई क्रमशः सुधार र अद्यावधिक गर्दै लगिने छ।

अन्तमा, वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यमा नेतृत्वदायी भूमिका खेल्ने अध्यक्ष तथा उपाध्यक्ष लगायत सबै निर्वाचित पदाधिकारी, कर्मचारी र सबै सरोकारवाला तथा प्राविधिक सहयोग प्रदान गर्ने सेन्टर फर सस्टेनेबल डेभलपमेन्ट स्टडिज प्रा.लि.का प्राविधिक सहयोगकर्ता डिक नारायण चौधरी र प्रकाश राई सहित सबैलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु। आगामी दिनमा सबैको साथ र सहयोगले नगरपालिकाको विकास प्रकृया, शासन सञ्चालन र व्यवस्थापन सहज र उत्साहप्रद हुनेछ भन्ने अपेक्षा राखेकी छु।

धन्यवाद !

.....
डगेश्वरी श्रेष्ठ
नगर उप-प्रमुख

खाँदवारी नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय प्रदेश नं. १, संखुवासभा

दुई शब्द
(नमुना)

नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ अनुसार खाँदवारी नगरपालिका जनताको सबै भन्दा निकटको सरकारको रूपमा स्थापित हुने क्रममा छ। वार्षिक निति तथा कार्यक्रम, आवधिक योजनाको माध्यमबाट नगरको योजनाबद्ध विकास गर्नु पर्ने जिम्मेवारीलाई आत्मसाथ गरेर संस्थागत प्रयासहरू भैरहेका छन्। संविधानले दिएको स्थानीय सरकारका अधिकारका क्षेत्रहरूलाई स्थानीय जनताकाको आवश्यकता र चाहना अनुरूप योजनाबद्ध विकासमा परिणत गर्नु ठूलो अवसर र चुनौति दुवै बन्न पुगेको छ। लामो राजनितिक अस्थिरता पछि नयाँ राजनितिक प्रणाली र शासन व्यवस्थामा समग्र नेपालले अभ्यास गरिरहेको सन्दर्भमा यस नगरपालिकाको समग्र विकासलाई व्यवस्थित गर्न पनि एक चुनौतिकै विषय बनेको छ। तथ्यांकमा आधारित योजना र योजनाबद्ध विकासको प्रणाली स्थापना गर्न सके मात्र यस्ता चुनौतिलाई पार गर्न सकिने तथ्य महसुस गरी यस नगरपालिकाको नगर बस्तुस्थिति विवरण तयार गरिएको छ।

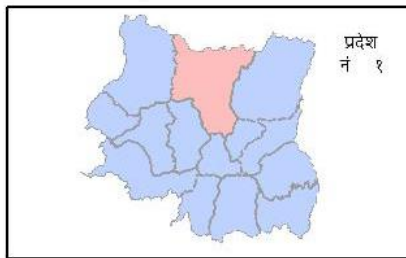
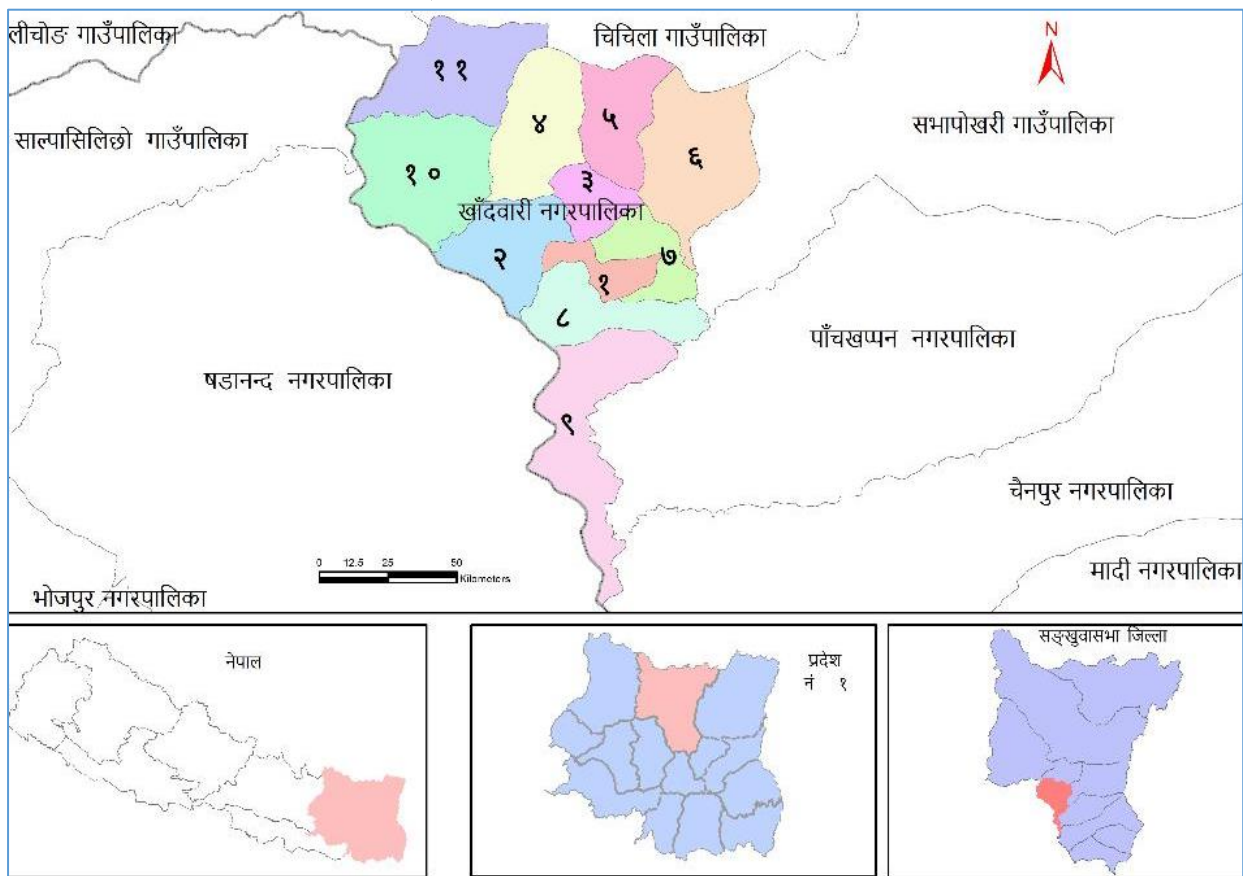

विश्वले प्रविधिमा सँगै फड्को मारिरहेको सन्दर्भमा नगरपालिकाको बस्तुस्थिति विवरण पनि प्रत्यक्ष रूपमा नवीकरण भैरहने खालको हुनुपर्ने महसुस गरी डिजिटल प्रविधिबाट नगरपालिकाको बस्तुस्थिति विवरण तयार गरिएको कुरा भन्न पाउदा खुशी महसुस गरेको छ। नगरपालिकाको वेवसाइट। <http://khandbarimun.gov.np/ne> मा गएर **डिजिटल प्रोफाइल** बाट नगरपालिकाको सम्पूर्ण तथ्यांक हेर्न पाईने र घटना दर्ता प्रणाली मार्फत तथ्यांकहरू सधै नवीकृत रहने प्रणालीको स्थापना हुनु नगरपालिकाको गौरवको विषय बनेको छ। यस प्रणालीको विकास गर्न घरधुरी सर्वेक्षक, संस्थागत तथ्यांक संकलक, श्रोत नक्शांकन कार्यमा संलग्न व्यक्तिहरू, नगरपालिकाका सम्पूर्ण कर्मचारी साथीहरू र परामर्शदाता सेन्टर फर सस्टेनेबल डेभलपमेन्ट स्टडिज प्रा. लि., ललितपुर सवैलाई मेरो व्यक्तिगत तथा नगरपालिकालको तर्फबाट धन्यवाद दिन चाहन्छु।

धन्यवाद !

.....
कोमल प्रसाद धमला
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

खाँदवारी नगरपालिकाको नक्सा

स्रोत: स्थानीय तह पुनर्संरचना आयोगको प्रतिवेदन, २०७३

विषय सूची
परिच्छेद १ : परिचय

१.१ पृष्ठभूमि	१
१.२ उद्देश्य	१
१.३ कानुनी तथा नीतिगत आधारहरू	२
१.४ तयारीका चरण	२
१.५ सीमा	४

परिच्छेद २ : नगरपालिकाको विद्यमान अवस्था

२.१ भौगोलिक अवस्थिति	५
२.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण	५
२.३ राजनीतिक अवस्थिति	५
२.४ भूउपयोग अवस्था	६
२.५ मानव विकास सूचकांक र गरिबी	८

परिच्छेद ३: जनसंख्याको अवस्था

३.१ जनसंख्या वितरणको अवस्था	१०
३.२ उमेर तथा लिंगको आधारमा जनसंख्या विवरण	११
३.३ मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या	१२
३.४ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण	१२
३.६ जातिगत आधारमा जनसंख्या विवरण	१३
३.८ अपागताको आधारमा जनसंख्या	१४
३.९ गणना समयमा बसोवासको अवस्था सम्बन्धी विवरण	१५
३.१० वैवाहिक स्थिति	१५
३.११ व्यक्तिगत घटना विवरण (२०७५ चैत्र मसान्त सम्म दर्ता भएका विवरण अनुसार)	१६
३.१२ विवाह दर्ता विवरण	१६
३.१३ जन्म दर्ता विवरण	१७
३.१४ बसाई सराई दर्ता विवरण	१७
३.१५ बसाई सराईको कारण	१८

परिच्छेद ४: आर्थिक अवस्था

४.१ प्रमुख आर्थिक विवरण	२०
४.१.१ मुख्य पेशा अनुसार जनसंख्या	२०
४.१.२ बेरोजगार जनसंख्या र कारण	२०
४.१.३ प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण	२१
४.१.४ वैदेशिक रोजगार	२१
४.२ कृषि तथा पशु विकास	२२
४.२.१ सिंचाइ सुविधा	२२
४.२.२ सिंचाइ पूर्वाधार	२३
४.२.३ सिंचाइ सुविधायुक्त जमिन	२४
४.२.४ कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामित्व	२४
४.२.५ कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामित्व सम्बन्धी विवरण	२५
४.२.६ अन्न, दलहन र तेलहन वाली उत्पादन र विक्री	२५
४.२.७ फलफुल, तरकारी, नगदेवाली र माछा उत्पादन सम्बन्धी विवरण	२६
४.२.८ पशुपालन तथा दुधजन्य उत्पादनको अवस्था	२६
४.२.९ मासुजन्य पशुपालनको अवस्था	२७
४.२.१० पशुपक्षीजन्य उत्पादन विक्रिका आधारमा घरपरिवार	२८
४.२.११ कृषि उत्पादनको आत्मनिर्भरताको अवस्था	२८
४.२.१२ कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधन	२९
४.२.१३ सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन सम्बन्धी विवरण	२९
४.३ पर्यटन विकास	३०
४.३.१ पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण	३०
४.४ व्यापार र व्यवसाय सम्बन्धी विवरण	३३

४.५ बजारसँग पहुँचको अवस्था-----	३४
४.६ कृषि बजार सम्बन्धी विवरण-----	३४
४.७ बैंक तथा वित्तीय संस्था र सहकारी सम्बन्धी विवरण-----	३५
४.८ बैंक तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने परिवार सम्बन्धी विवरण-----	३७
४.९ वित्तीय संस्था अनुसार खाता हुने घरपरिवार विवरण-----	३७
४.१० व्यवसायिक सीपमूलक तालिम-----	३८
४.१०.१ व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको विवरण-----	३८
४.११ घरपरिवारको आम्दानी तथा खर्चको अवस्था सम्बन्धी विवरण-----	३८
४.११.१ घरपरिवारको आम्दानी सम्बन्धी विवरण-----	३८
४.११.२ शिर्षक अनुसार परिवारको वार्षिक सरदर आम्दानी विवरण-----	३९
४.११.३ घरपरिवारको खर्च सम्बन्धी विवरण-----	३९
४.११.४ शिर्षक अनुसार परिवारको वार्षिक सरदर खर्च विवरण-----	४०
४.१२ ऋण सम्बन्धी विवरण-----	४०
४.१२.१ ऋण लिएको परिवार-----	४०
४.१२.२ ऋण लिनुको उद्देश्य अनुसार विवरण-----	४१
४.१२.३ ऋणको श्रोत अनुसार विवरण-----	४१

परिच्छेद ५: सामाजिक अवस्था

५.१ शैक्षिक तथा मानव संशाधन विकास-----	४३
५.१.१ पाँच वर्ष भन्दा माथिको साक्षरता विवरण-----	४४
५.१.२ उमेरगत साक्षरताको अवस्था-----	४५
५.१.३ शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या-----	४६
५.१.४ विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका तहगत छात्रछात्रा-----	४८
५.१.५ शिक्षक विवरण-----	४८
५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण-----	४८
५.२.१ स्वास्थ्य संस्थाको विवरण-----	४८
५.२.२ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण-----	५२
५.२.३ खोप तथा पोषण सम्बन्धी विवरण-----	५२
५.२.४ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण-----	५२
५.२.५ मातृशिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था-----	५३
५.२.६ नगरपालिका भित्र देखा परेका प्रमुख रोगहरु र तिनको उपचार सम्बन्धी विवरण-----	५४
५.२.७ स्वास्थ्य संस्थामा पहुँचको अवस्था-----	५४
५.२.८ विरामी हुँदा पहिलो स्वास्थ्य परामर्शका आधारमा घरपरिवार विवरण-----	५५
५.२.९ मृत्यु हुने कारणहरु-----	५६
५.२.१० आयोडिनयुक्त नूनको प्रयोग-----	५६
५.२.११ परिवारका सदस्यहरुको स्वास्थ्य अवस्था-----	५७
५.२.१२ जीवन बीमा/स्वास्थ्य बीमा-----	५७
५.३ खानेपानी तथा सरसफाई-----	५७
५.३.१ खानेपानीको श्रोतको आधारमा घरपरिवार-----	५७
५.३.२ शौचालय प्रयोगको अवस्था-----	५८
५.४ महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशिकरण-----	५९
५.४.१ सामाजिक सुरक्षावृत्तिको अवस्था-----	५९
५.४.२ बाल विवाह अवस्था-----	६०
५.४.३ बाल श्रमको अवस्था-----	६०
५.४.३ बाल श्रमको अवस्था-----	६१
५.५ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विवरण-----	६१
५.६ व्यावसायिक खेलाडीको विवरण-----	६२
५.६ कला तथा संस्कृति-----	६२
५.६.१ स्थानीय चाडपर्व, जात्रा र मेला-----	६२

परिच्छेद ६: भौतिक पूर्वाधार विकासको अवस्था

६.१ यातायात पूर्वाधार-----	६५
----------------------------	----

६.१.१ पैदल मार्गको विद्यमान अवस्था-----	६६
६.१.२ सडक मार्गमा पहुँचको अवस्था-----	६७
६.१.३ पुल तथा पुलेसा-----	७०
६.२ विद्युत तथा बैकल्पिक उर्जा-----	७०
६.२.१ खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरपरिवार-----	७०
६.२.२ बत्ती बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार-----	७१
६.३ आधुनिक सुविधामा पहुँच-----	७३
६.४ आवास तथा भवन-----	७३
६.४.१ घरको जगको आधारमा घरपरिवार-----	७३
६.४.२ छानोको प्रकारका आधारमा घरधुरी-----	७४
६.४.३ घरसंख्याको आधारमा घरधुरी-----	७४
६.४.४ बसोवासको आधारमा घरधुरी-----	७५
६.४.५ बसोवासको स्वामीत्वको आधारमा घरधुरी-----	७५
६.४.६ मापदण्ड अनुसार निर्माण भएका घर-----	७६
६.४.७ मापदण्ड अनुसार निर्माण भएका घर-----	७६
६.४.८ सरकारबाट प्राप्त अनुदानको अवस्था-----	७७
६.४.९ अनुदानबाट निर्माण भएका घर-----	७७
६.४.१० अनुदान पाएको किस्तासम्बन्धी विवरण-----	७८
६.५ सरकारी भवन-----	७८
६.६ सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन-----	७९

परिच्छेद ७: वन तथा वातावरणीय स्थिति

७.१ वन क्षेत्रको अवस्था-----	८२
७.१.१ सामुदायिक वन सम्बन्धी विवरण-----	८२
७.१.२ जैविक विविधता सम्बन्धी विवरण-----	८३
७.२ विपद जोखिम तथा व्यवस्थापन-----	८३
७.२.१ जोखिमयुक्त (संवेदनशील) स्थानमा बसोवास गरेका परिवार-----	८३
७.२.२ विपदको किसिम अनुसार जोखिमको समय-----	८४
७.२.३ विपदको असर-----	८४
७.२.४ भवन मापदण्ड तथा भुकम्प प्रतिरोधी घरको विवरण-----	८४

परिच्छेद ८: संस्थागत विकास तथा सुशासनको अवस्था

८.१ संगठनात्मक तथा मानव संसाधनको अवस्था-----	८६
८.२ नगरपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरू-----	९१
८.३ नगरपालिकाको आय विवरण-----	९१
८.४ संघ/संस्था सम्बन्धी विवरण-----	९२
८.४.१ सामुदायिक संस्था विवरण-----	९२
८.४.२ आमा समूहको विवरण-----	९२
८.४.३ नागरिक सचेतना केन्द्रको विवरण-----	९३

अनुसूचीहरू

अनुसूची १: विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण-----	९४
अनुसूची २: शिक्षकसम्बन्धी विवरण-----	९८
अनुसूची ११-----	१००
अनुसूची १२-----	१०४
अनुसूची १३-----	१०६
सन्दर्भ सामाग्री-----	१०९

तालिका सूची

तालिका २.१: खाँदवारी नपाको वडा विभाजन तथा क्षेत्रफल	५
तालिका २ : नगरपालिकाको भूजपयोग अवस्था.....	६
तालिका ३ : वडागत जनसंख्या सम्बन्धी विवरण.....	१०
तालिका नं. ४ : उमेर तथा लिंगको आधारमा जनसंख्या विवरण	११
तालिका ५ : मातृभाषाका आधारमा जनसंख्या विवरण.....	१२
तालिका ६ : धर्म अनुसार जनसंख्या सम्बन्धी विवरण.....	१२
तालिका ७ : जातिगत आधारमा घरपरिवार विवरण	१३
तालिका ८ : जातिगत आधारमा जनसंख्या विवरण.....	१३
तालिका ९ : घरमुली सम्बन्धी विवरण.....	१४
तालिका १० : अपांगताको आधारमा जनसंख्या सम्बन्धी विवरण	१४
तालिका ११ : गणना समयमा वसोवास अवस्था सम्बन्धी विवरण.....	१५
तालिका १२ : वैवाहिक स्थिति सम्बन्धी विवरण	१५
तालिका १३: व्यक्तिगत घटना विवरण	१६
तालिका १४ : विवाह दर्ता विवरण.....	१६
तालिका १५ : जन्म दर्ता विवरण	१७
तालिका १६ : बसाई सराई दर्ता विवरण	१७
तालिका १७ : बसाई सराईको कारण.....	१८
तालिका १८ : मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण.....	२०
तालिका १९ : बेरोजगार सम्बन्धी विवरण.....	२१
तालिका २० : प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधन सम्बन्धी विवरण.....	२१
तालिका २१ : मुलक अनुसार वैदेशिक रोजगारमा जानेको संख्या	२२
तालिका २२ : सिंचाइ सुविधा सम्बन्धी विवरण.....	२२
तालिका २३ : सिंचाइ सुविधा सम्बन्धी विवरण.....	२३
तालिका २४ : खेती गरिएको र सिंचाइ सुविधायुक्त जमिन.....	२४
तालिका २५ : कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा विवरण	२४
तालिका २६ : कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामित्व सम्बन्धी विवरण.....	२५
तालिका २७ : अन्न, दलहन र तेलहन बाली उत्पादन र विक्री सम्बन्धी विवरण	२६
तालिका २८ : तरकारी, फलफूल र नगदेवाली उत्पादनसम्बन्धी विवरण.....	२६
तालिका २९ : पशुपालन तथा दुधजन्य उत्पादनको अवस्था	२७
तालिका ३० : मासुजन्य उत्पादनको अवस्था.....	२७
तालिका ३१ : पशुपन्छजन्य उत्पादन विक्री गर्ने घरपरिवार	२८
तालिका ३२ : कृषि उत्पादनको आत्मनिर्भरता सम्बन्धी विवरण	२८
तालिका ३३ : कृषि तथा पशुसेवामा मानव संसाधन सम्बन्धी विवरण	२९
तालिका ३४ : सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन सम्बन्धी विवरण	२९
तालिका ३५ : पर्यटकीयस्थल सम्बन्धी विवरण	३२
तालिका ३६ : व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण.....	३३
तालिका ३७ : बजार पहुँच सम्बन्धी विवरण	३४
तालिका ३८ : कृषि बजार सम्बन्धी विवरण	३५

तालिका ३९ : बैंक तथा वित्तिय संस्था र सहकारी सम्बन्धी विवरण.....	३५
तालिका ४० : बैंकमा खाता हुने परिवार सम्बन्धी विवरण.....	३७
तालिका ४१ : बैंक प्रकार अनुसार खाता हुने परिवार.....	३७
तालिका ४२ : व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको विवरण.....	३८
तालिका ४३ : घरपरिवारको आम्दानी सम्बन्धी विवरण.....	३८
तालिका ४४ : शिर्षक अनुसार घरपरिवारको आम्दानी सम्बन्धी विवरण.....	३९
तालिका ४५ : घरपरिवारको खर्च सम्बन्धी विवरण.....	३९
तालिका ४६ : शिर्षक अनुसार घरपरिवारको खर्च सम्बन्धी विवरण.....	४०
तालिका ४७ : ऋण लिने परिवार.....	४१
तालिका ४८ : ऋणको उद्देश्य अनुसार विवरण.....	४१
तालिका ४९ : ऋणको श्रोत अनुसार विवरण.....	४२
तालिका ५० : ५ वर्ष माथिको साक्षरता अवस्था.....	४५
तालिका ५१ : उमेर अनुसार साक्षरताको अवस्था.....	४५
तालिका ५२ : शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या सम्बन्धी विवरण.....	४८
तालिका ५३ : विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण.....	४८
तालिका ५४ : स्वास्थ्य संस्थाको विवरण.....	४८
तालिका ५५ : स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण.....	५२
तालिका ५६ : खोप तथा पोषण सम्बन्धी विवरण.....	५२
तालिका ५७ : सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण.....	५३
तालिका ५८ : मातृशिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था.....	५३
तालिका ५९ : परिवार नियोजन साधन प्रयोग सम्बन्धी विवरण.....	५३
तालिका ६० : नगरपालिका भित्र देखा परेका प्रमुख रोगहरु र तिनको उपचार सम्बन्धी विवरण.....	५४
तालिका ६१ : स्वास्थ्य संस्थामा पहुँचका लागि लाग्ने समय.....	५५
तालिका ६२ : उपचारका लागि पहिलो प्रार्थमिकता.....	५५
तालिका ६३ : मृत्यु हुने कारण सम्बन्धी विवरण.....	५६
तालिका ६४ : नूनको प्रयोग अनुसार घरपरिवार विवरण.....	५६
तालिका ६५ : परिवारका सदस्यहरुको स्वास्थ्य अवस्था सम्बन्धी विवरण.....	५७
तालिका ६६ : जीवन विमा सम्बन्धी विवरण.....	५७
तालिका ६७ : श्रोत अनुसार खानेपानीको विवरण.....	५८
तालिका ६८ : शौचालय प्रयोगको अवस्था सम्बन्धी विवरण.....	५८
तालिका ६९ : सामाजिक सुरक्षावृत्तिको अवस्था सम्बन्धी विवरण.....	५९
तालिका ७० : सामाजिक सुरक्षा प्राप्त गर्न विस्तृत विवरण.....	५९
तालिका ७१ : विगत ३ वर्षको बाल विवाह सम्बन्धी विवरण.....	६०
तालिका ७२ : बाल श्रम सम्बन्धी विवरण.....	६०
तालिका ७३ : बाल श्रम सम्बन्धी विवरण(काम अनुसार).....	६१
तालिका ७४ : खेलमैदान तथा पिकनिक स्थल सम्बन्धी विवरण.....	६१
तालिका ७५ : स्थानीय चाँडपर्व, जात्रा र मेला सम्बन्धी विवरण.....	६२
तालिका ७६ : सडक यातायातको वितरणको अवस्था.....	६५
तालिका ७७ : पैदल मार्गको विवरण.....	६६

तालिका ७८ : घरपरिवार अनुसार सडक मार्ग पहुँचको अवस्था.....	७०
तालिका ७९ : पुल तथा पुलेसा सम्बन्धी विवरण	७०
तालिका ८० : इन्धन उपयोग सम्बन्धी विवरण (खाना पकाउन).....	७१
तालिका ८१ : बत्ती बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार.....	७१
तालिका ८२ : आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण.....	७३
तालिका ८३ : घरको जगको आधारमा घरपरिवार सम्बन्धी विवरण.....	७३
तालिका ८४ : छानोको प्रकारका आधारमा घरधुरी सम्बन्धी विवरण.....	७४
तालिका ८५ : घरसंख्याको आधारमा घरधुरी सम्बन्धी विवरण	७५
तालिका ८६ : बसोबासको आधारमा घरधुरी सम्बन्धी विवरण	७५
तालिका ८७ : बसोबासको स्वामीत्वको आधारमा घरधुरी सम्बन्धी विवरण.....	७६
तालिका ८८ : मापदण्ड अनुसार निर्मित घर विवरण	७६
तालिका ८९ : २०७२ भुकम्पबाट क्षतीग्रस्त घर.....	७७
तालिका ९० : भुकम्प पश्चात अनुदान प्राप्तीको विवरण	७७
तालिका ९० : भुकम्प पश्चात अनुदानबाट निर्माण भएका घर.....	७८
तालिका ९२ : भुकम्प पश्चात अनुदान प्राप्तीको किस्ता अवस्था	७८
तालिका ९३: सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन.....	७९
तालिका ९४ : वन सम्बन्धी विवरण	८२
तालिका ९५ : जैविक विविधता सम्बन्धी विवरण.....	८३
तालिका ९६ : जोखिमयुक्त (सवेदनशिल) स्थानमा बसोबास गरेका परिवार विवरण	८३
तालिका ९७ : विपदको किसिम अनुसार जोखिमको समय सम्बन्धी विवरण	८४
तालिका ९८ : विपदको असर विवरण.....	८४
तालिका १०० : नगरसभा पदाधिकारीको विवरण	८६
तालिका १०१२ : नगरपालिकाका कर्मचारीको विवरण	८८
तालिका १०२ : नगरपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरू	९१
तालिका १०३ : नगरपालिकाको आयसम्बन्धी विवरण	९१
तालिका १०४ : सामुदायिक संस्था सम्बन्धी विवरण	९२
तालिका १०५ : आमा समूहसम्बन्धी विवरण	९३

परिच्छेद १ : परिचय

खाँदवारी नगरपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण (Municipal Profile) तयार गरिएको छ । नगरपालिकाको नेतृत्वमा सबै जनप्रतिनिधि, सरोकारवाला, कर्मचारीको सहभागिता र तयारीको पृष्ठभूमि, उद्देश्य, नीतिगत तथा कानूनी आधार, तयारी विधि तथा प्रक्रिया र सीमालाई यस परिच्छेदमा समावेश गरीएको छ ।

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको वर्तमान संविधानले संघीय लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्था अनुरूप जनताको नजिकको सरकारको रूपमा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको व्यवस्था गरेको छ । जस अनुसार स्वायत्तताको उच्चतम अभ्यास तथा विकेन्द्रीकरणको माध्यमद्वारा स्थानीय शासनमा सहभागिता, जवाफदेहिता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्व कायम गरी सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीतासँगै विकास प्रक्रियालाई द्रुततर तुल्याई जनअपेक्षाको सम्बोधन गर्ने ऐतिहासिक जिम्मेवारी स्थानीय सरकारको काँधमा आएको छ । सहकारीता, समन्वय र सहअस्थित्वका आधारमा संचालन हुने स्थानीय शासन प्रक्रियामा जनसहभागिता र साभेदारीको मर्मलाई समेत उच्च महत्व दिइएको छ । यस परिवर्तित परिवेशमा स्थानीय सरकारले संविधान प्रदत्त अधिकार बमोजिमको अभिभारा पुरा गर्न गतिशिल विकास प्रक्रियालाई अनुशासित गराई सुशासन र समृद्धिका लागि अर्थपूर्ण पहल हुन जरुरी छ । यस कार्यका लागि नवनिर्वाचित पदाधिकारीको कुशल नेतृत्वमा शासन संचालन र विकास प्रकृत्यालाई प्रभावकारी रूपले दिशानिर्देश गर्नु आवश्यक छ । मानव संसाधन तथा आर्थिक स्रोतको सिमितताका बावजूद उर्लदो जनआकांक्षाको व्यवस्थापनमा अपेक्षित नतिजा हासिल गर्न वास्तविक सूचना तथा तथ्यांक बलियो आधारका रूपमा रहन्छ ।

स्थानीय सरकारको सेवा प्रवाहमा चुस्तता र विकास प्रक्रियालाई यथोचित गति प्रदान गर्न खण्डिकृत र क्षेत्रगत सूचना सहितको गाउँ वस्तुगत विवरण तयारी जरुरी हुन्छ । नेपालमा सर्वप्रथम सातौँ आवधिक योजनाले हरेक जिल्लाले विकासका संभावना र स्रोतको आवश्यक सूचना हासिल गर्न आर्थिक, सामाजिक र भौगोलिक क्षेत्र समेटिएको वस्तुगत विवरण तयार गर्नुपर्ने निर्देशित गरेको थियो । तत्कालिन गाविस तथा नगरपालिकाको सन्दर्भमा दशौँ आवधिक योजनाले वस्तुगत विवरण तयार गर्नुपर्ने कुरालाई उठान गरेको थियो । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ र तत्सम्बन्धी नियमावली लागु भए पछि तत्कालिन स्थानीय निकायमा वस्तुगत विवरण तयारी नियमित रूपमा अगाडी बढेको थियो । वर्तमान सन्दर्भमा नेपाल सरकारले गाउँ तथा नगर क्षेत्रको समग्र वस्तुस्थिति भल्कने वस्तुगत विवरण तयारीका लागि कार्यविधि तथा ढाँचा तयार गरी स्थानीय तहलाई सहजिकरण गरेको छ ।

यसै परिवेशमा खाँदवारी नगरपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण (Municipal Profile) तयार गरिएको छ । नगरपालिकाको नेतृत्वमा जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, सरोकारवालाको सहभागिता एवं समन्वय र सेन्टर फर सस्टेनेबल डेभलपमेन्ट स्टडिज प्रा.लि. ललितपुरको प्राविधिक सहयोगमा यस यो दस्तावेज तयार भएको हो । नपाको नेतृत्वमा यसरी तयार हुने वस्तुगत विवरणले स्थानीय तहमा तर्जुमा हुने योजनाका लागि सूचनाको आधार तयार गर्न महत्वपूर्ण हुनेछ । उपलब्ध कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थाका साथसाथै सरोकारवालासँगको परामर्श र विगतका सफल अभ्यासको आधारमा तयार गरिएको वस्तुगत विवरणले नगरपालिकाको सेवा प्रवाह, आन्तरिक स्रोत परिचालन तथा योजनावद्ध विकासमा टेवा पुऱ्याउने विश्वास लिईएको छ ।

१.२ उद्देश्य

नपा क्षेत्रको विकासको विद्यमान अवस्था, संभावना र स्रोतको सम्बन्धमा आवश्यक सूचना व्यवस्थापन गर्न गाउँपालिकाको समग्र स्थिति भल्कने वस्तुगत विवरण तयार गर्नु यस प्रतिवेदनको प्रमुख उद्देश्य हो । यसका विशेष उद्देश्य देहायअनुसार रहेका छन् :

- नपा क्षेत्रको जनसांख्यिक, भू-जैविक, भौतिक, मानविय, आर्थिक, सामाजिक, वातावरण र संस्थागत क्षेत्रको

- विषयगत र वस्तुगत स्थिति चित्रण हुने गरी वस्तुगत विश्लेषण विवरण तयार गर्ने
- नपा, विषयगत कार्यालय/शाखा, संघ/संस्थाको विवरण, अध्ययन, सर्वेक्षण तथा प्रगति प्रतिवेदनबाट प्राप्त आधारभूत तथा संस्थागत तथ्याङ्क एकीकृत र विश्लेषण गरी विषयगत रूपमा गाउँको एकीकृत वस्तुगत विवरण तयार गर्ने
 - नपाको सेवा प्रवाह, स्थानीय राजस्वको आधार र दर निर्धारण र विकास निर्माण कार्यका लागि आवश्यक वस्तुगत तथा विषयगत सूचना उपलब्ध गराउने
 - नपाको वार्षिक, एकीकृत, आवधिक/रणनीतिक तथा गुरुयोजना र विषयगत योजना तर्जुमा र अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको लागि विषयगत र खण्डीकृत सूचना विवरण उपलब्ध गराउने ।

१.३ कानुनी तथा नीतिगत आधारहरू

नगर वस्तुगत विवरण तयारी कार्यलाई चरणबद्ध र व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गर्न देहायअनुसारका कानूनी तथा नीतिगत आधारहरू रहेका छन् ।

क. नेपालको संविधान: नेपालको संविधानअनुसार स्थानीय तहको अधिकार अनुसूची ८ को क्रम संख्या नम्बर ६ मा स्थानीय तथ्याङ्क तथा अभिलेख संकलन सम्बन्धी अधिकारलाई सूचीकृत गरिएको छ ।

ख. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४:स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ को २ च, ड र थ मा बेरोजगारहरूको विवरण सहित स्थानीय तहको तथ्यांक संकलन गरी नियमित रूपले अद्यावधी गर्दै जानु पर्ने उल्लेख छ । त्यसरी नै स्थानीय तहको विकास आवधिक र वार्षिक योजनाहरू बनाई सोको आधारमा योजनाबद्ध विकास गर्नु पर्ने कुरा उल्लेख छ भने वार्षिक र आवधिक योजना बनाउनको लागि समेत गाउँको वस्तुगत विवरण तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था छ ।

ग. स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा कार्यविधि, २०७४: यस कार्यविधिको दफा १ मा “प्रत्येक स्थानीय तहले वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा सहभागितामुलक प्रक्रियाबाट नतिजामुलक ढंगले बनाउनु पर्ने र योजना र बजेट तर्जुमा गर्नु पूर्व स्थानीय तहको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक तथसा पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रको याथार्थ स्थिती देखिने गरी वस्तुस्थिति विवरण (Profile) तयार गर्नु पर्ने छ, अद्यावधिक वस्तुस्थिति विवरण आफ्नो वेवसाइट मार्फत सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ।” भनि प्रष्ट रूपमा उल्लेख गरिएको छ ।

घ. गाउँ/नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यविधि २०७५: कार्यविधिले सूचना प्रविधिमा आधारित गाउँ वा नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारीका लागि तथ्याङ्क संकलन, भण्डारण, प्रसोधन र विश्लेषणका आधारमा वस्तुस्थिति विवरण प्रकाशन र अद्यावधिक कार्यमा एकरूपता र स्तरीयता कायम गर्न स्तरीय ढाँचा, औजार र प्रकृया सम्बन्धमा प्रस्ताएको छ ।

१.४ तयारीका चरण

नेपाल सरकारले उपलब्ध गराएको गाउँ/नगरपालिका वस्तुस्थिति विवरणको ढाँचा, विगतका सिकाई, सम्बन्धित विषय विज्ञका सुझाव र नगरपालिकाका सरोकारवालासँगको सहमतिअनुसार वस्तुस्थिति विवरण तयार गरिएको छ । वस्तुस्थिति विवरण तयारीमा देहाय बमोजिम चरण र प्रक्रिया अवलम्बन गरिएको छ ।

१.४.१ नगरपालिका वस्तुस्थिति विवरण तयारीको ढाँचा, सर्वेक्षण औजार तथा कार्यविधि र प्रक्रिया निर्धारण

नेपाल सरकारबाट उपलब्ध स्थानीय तहको वस्तुस्थिति विवरण तयारी ढाँचा, सर्वेक्षण औजार र कार्यविधिलाई नगरसभाबाट स्वीकृत गरी सोही बमोजिम वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्ने निर्णय गरी उपलब्ध ढाँचा, औजार तथा कार्यविधिका अतिरिक्त नगरपालिकाको स्थानीय परिवेश, विशिष्टता अनुसार नगर वस्तुस्थिति विवरण तयार गरिएको छ । (संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको वेवसाइट www.mofaga.gov.np वा अनुसूची १ (क र ख) मा हेर्न सकिनेछ) ।

१.४.२ नगरपालिका स्तरीय अभिमुखिकरण तथा सहमति निर्माण

वस्तुस्थिति विवरण तयारीका लागि विद्यमान कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थाअनुसार नगर कार्यपालिका सदस्यहरु, कर्मचारीहरु र नगर विकासका सरोकारवालाहरुको सहभागितामा खाँदवारी नगर कार्यपालिकाले मिति २०७५ फागुन १३ गते गते अभिमुखिकरण कार्यक्रम आयोजना गरेको थियो । सो कार्यक्रममा नगर वस्तुस्थिति विवरणको आवश्यकता, महत्व र उपयोगको विषयमा जानकारी गराई तथ्याङ्क संकलन तथा श्रोत व्यवस्थापन सम्बन्धी सहमतिको आधारमा यो नगर वस्तुस्थिति विवरण तयार गरिएको । २०७५ फागुन १४ गते सामाजिक परिचालकहरुलाई पारिवारिक लगत संकलनको लागि तालिम सञ्चालन गरियो र तथ्यांक संकलन गर्न खटाइएको थियो । तर सामाजिक परिचालकहरुबाट तथ्यांक संकलन हुन नसके पछि २०७६ साल वैशाख २८ गते वडाध्यक्षहरुबाट सिफारिस भएका पारिवारिक लगत संकलकहरुलाई पुनः तालिम दिईयो । २९ गते पूर्वअभ्यास गराए पछि तथ्यांक संकलनको लागि खटाईएको थियो । गणहरुको नाम अनुसूची १ मा दिइएको छ ।

१.४.३ तथ्याङ्क संकलन

वस्तुस्थिति विवरण तयारीका लागि मुख्य गरेर प्राथमिक र द्वितीय श्रोतबाट तथ्यांक संकलन गरिएको छ । प्राथमिक श्रोतमा पारिवारिक विवरण संकलन तथा सहभागितामूलक छलफलबाट अन्य विवरण संकलन गर्ने फारमहरु प्रयोग गरिएको थियो । द्वितीय श्रोतबाट तथ्यांक संकलनका लागि संस्थागत सर्वेक्षण फारम उपयोग गरियो । तथ्यांक संकलनका लागि प्रयोग गरिएका पारिवारिक विवरण सर्वेक्षण फारम **अनुसूची १ (क)**, संस्थागत विवरण संकलन फारम **अनुसूची १ (ख)** प्रस्तुत गरिएको छ । संस्थागत तथ्याङ्कको प्रमुख श्रोतहरुमा गाउँ कार्यपालिका कार्यालय, जिल्लास्थित विषयगत तथा डिभिजन कार्यालय, केन्द्रीय तथ्यांक विभाग अन्तर्गतका कार्यालयहरु, शैक्षिक संस्था, स्वास्थ्य संस्था, गैसस र समुदायमा आधारित संस्था, बैंक तथा वित्तिय संस्था र उक्त कार्यालय, निकाय र संस्थाको अभिलेख तथा प्रतिवेदन र अनुसन्धानमूलक दस्तावेजहरु प्रमुख रूपमा रहेका छन् । निर्वाचित जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, स्थानीय सहजकर्ता तथा गणकहरु परिचालन गरी उपलब्ध सर्वेक्षण विधि तथा तत्सम्बन्धी औजार बमोजिम तथ्याङ्क संकलन गरियो ।

त्यसरी नै श्रोत नक्शा तयारीको लागि स्थानीयस्तरमा छनौट गरिएका सहजकर्ताहरुलाई तालिम दिई वडा समितिका पदाधिकारीहरु र अन्य वृद्धिजिविहरुको सहभागितामा Google earth बाट बाटो, सेवा केन्द्रहरु, बाढी पहिरो जोखिम क्षेत्र आदि समावेश भएको बाढी कटान क्षेत्र जस्त श्रोतहरुको नक्शांकन तथा आवश्यक तथ्यांक संकलन गरिएको थियो ।

१.४.४ तथ्याङ्क प्रशोधन तथा विश्लेषण र श्रोत नक्शा तयारी

प्राप्त तथ्याङ्कलाई सूचनाको आवश्यकता अनुसार तथ्याङ्कशास्त्रीय विधि अनुसार Database management तथा IT विज्ञहरुद्वारा विश्लेषण गरिएको छ । यसलाई नगरपालिकाको वेवसाइट <http://khandbarimun.gov.np/ne> मा गई **डिजिटल प्रोफाईल** खोलेर तथ्यांक हेर्न र Log in गरी तथ्यांकलाई अध्यावधिक गर्न सकिनेछ । यसमा विषय क्षेत्रगत, वडागत र सामाजिक संरचनागत (लैंगिक र जातीगत) अनुसार विश्लेषण गरिएको छ । यसैगरी जिल्लागत रूपमा मात्र प्रतिवेदन वा अभिलेखबाट प्राप्त तथ्यांकलाई नगरपालिकाको प्रतिनिधित्व हुने वा सामान्यकरण गर्न मिल्ने हदसम्म सोही अनुसार हुने गरी उल्लेख गरिएको छ । विश्लेषणबाट प्राप्त सूचनाहरु मध्ये भौगोलिक, भौतिक, प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक विवरणलाई भौगोलिक सूचना प्रणाली (GIS) मा आधारित श्रोत नक्शा तयार गरिएको छ ।

१.४.५ वस्तुस्थिति विवरणको मस्यौदा तयारी

नेपाल सरकारबाट उपलब्ध नगर वस्तुस्थिति विवरणको ढाँचा, नगर कार्यपालिका र सरोकारसँगको छलफल र निश्कर्ष बमोजिम नगर वस्तुस्थिति विवरणको मस्यौदा तयार गरियो । मस्यौदा तयार गर्दा उपलब्ध ढाँचामा स्थानीय

परिवेश र विशिष्टता, विषय तथा सूचना र विवरणलाई समावेश गर्ने प्रयास गरिएको छ । मस्यौदामा सम्भव भएसम्मका सूचनालाई स्रोत नक्शाको रूपमा जिआईइस नक्शामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

१.४.६ वस्तुस्थिति विवरण प्रमाणीकरण तथा सुभाब संकलन कार्यशाला

स्थानीय तहको वस्तुस्थिति विवरण कार्यविधिमा उल्लेखित स्तरीय ढाँचा बमोजिम तयार नगर वस्तुस्थिति विवरणको मस्यौदा प्रस्तुत तथा छलफल गरी सुभाब प्राप्त गर्न २०७६ भदौ १३ मा नगरपालिका स्तरीय प्रमाणीकरण कार्यशाला गोष्ठीको आयोजना गरिएको छ । कार्यशालामा मस्यौदा वस्तुस्थिति विवरण प्रस्तुत गरी विषयगत समूह तथा वृहत समूह छलफलमा सुभाब संकलन गर्नुका साथै वस्तुस्थिति विवरणलाई औपचारिक रूपमा अनुमोदन गरिएको छ । प्रस्तुत सूचना तथा विवरणलाई नगरपालिकाको आधार रेखा सूचनाको रूपमा लिई योजना तर्जुमा, नतिजा अनुगमन तथा विकासका उपलब्धीको लेखाजोखाको लागि प्रयोग गर्ने प्रतिवद्धता तथा सहमति समेत सो कार्यक्रममा गरिएको छ । गरी यसैगरी मस्यौदा विवरणमा वडा समिति र शाखा तथा इकाई र सहयोगी निकायहरूलाई उपलब्ध गराई सुभाब संकलन गरिएको छ ।

१.४.७ नगर वस्तुस्थिति विवरण अन्तिम प्रतिवेदन तयारी

गाउँ वस्तुगत विवरण प्रमाणीकरण तथा सुभाब संकलन कार्यशालाबाट प्राप्त राय तथा सुभाब, जिसस, विषयगत शाखा, वडा समिति र सहयोगी निकायबाट समेत प्राप्त सुभावलाई समावेश गरी गाउँ वस्तुगत विवरणको अन्तिम प्रतिवेदन तयार गरिएको छ । अन्तिम प्रतिवेदन तयारी पश्चात परामर्शदाता संस्थाबाट नगरपालिकामा नगर वस्तुस्थिति विवरणको दस्तावेज पेश गरिएको छ ।

१.५ सीमा

यो नगर वस्तुगत विवरणलाई नेपाल सरकारद्वारा प्रस्तावित र नगरपालिका द्वारा स्विकृत विधि, प्रकृया र ढाँचा तथा विगतका सफल अनुभवका आधार बमोजिम तयार गरिएको छ । विवरणमा यथासक्य बढी सूचना समाविष्ट हुने गरी तयारी गर्ने अभ्यास भएता पनि स्थानीय शासन संचालनको शुरुवाती अवस्था भएको हुँदा कानूनी, नीतिगत तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापन सम्बन्धी व्यवहारिक कठिनाईहरू सामना गर्नु पर्‍यो । सोको बाबजुद सम्बन्धित सबैको प्रयासबाट गाउँ वस्तुगत विवरण तयारी कार्य पुरा गरिएको छ । प्रस्तुत तथ्यांकलाई संभव भएसम्म वडागत तथा सामाजिक रूपमा खण्डीकृत र विषयगत रूपमा एकीकृत गर्ने प्रयास गरिएको छ । नवगठित नपामा सिमित कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्था, स्रोतसाधनको बाबजुद पहिलो प्रयासको रूपमा तयार गरिएको यस वस्तुस्थिति विवरण आगामी दिनमा आवश्यकता अनुसार परिमार्जन गर्दै लगिने छ।

परिच्छेद २ : नगरपालिकाको विद्यमान अवस्था

यस परिच्छेदमा यस नपाको भौगोलिक अवस्थिति, ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण, राजनीतिक अवस्थिति, प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक उत्कृष्टता, विकास संभावनाहरूलाई देहाय बमोजिम क्रमशः प्रस्तुत गरिएको छ।

२.१ भौगोलिक अवस्थिति

खाँदवारी नपा समुन्द्री सतहवाट २७८ मिटर (अरुण नदी र सभा खोलाको दोभान) देखि २१७१ मिटर (छियाङकुडी डाँडा) को उचाईमा रहेको छ। भौगोलिक अवस्थितिका हिसाबले नपा २७ डिग्री १६ मिनेट १४ सेकेन्ड देखि २७ डिग्री २७ मिनेट ४४ सेकेन्ड उत्तरी अक्षांश र ८७ डिग्री १४ मिनेट २७ सेकेन्ड देखि ८७ डिग्री ७ मिनेट २६ सेकेन्ड पूर्वी देशान्तर सम्म फैलिएको छ।

यस नपाको पश्चिममा भोजपुर जिल्लाको षडानन्द नगरपालिका, उत्तरमा संखुवासभा जिल्लाको चिचिला गाउँपालिका र सिलिचोङ्ग गाउँपालिका, पूर्वमा सवापोखरी गाउँपालिका, पाँचखपन गाउँपालिका र चैनपुर नगरपालिका छन्। यसै गरी दक्षिणमा समेत चैनपुर नगरपालिका र भोजपुर जिल्लाको सिमाना रहेको छ। नपाको कुल क्षेत्रफल १२२.७८ वर्ग किमी छ। साविकका खाँदवारीका १३ वडा र सित्तलपाटीका ९ वडाहरूलाई पुनरसंरचना गरी खाँदवारी नपा गठन गरिएको हो।

२.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण

पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्रमा अवस्थित खाँदवारी नगरपालिका संखुवासभा जिल्लाको सदरमुकाम हो। खाँदवारी नेपालका प्रमुख समृद्ध शहरहरू मध्यमा सुन्दर र विविध साँस्कृतिक विविधता भएको शहर हो। वि.सं. २०५३ माघ १८ गते संखुवासभा जिल्लाको सदरमुकाम खाँदवारीलाई तत्कालिन मनकामना, पाङ्गमा, र माल्टा गरी ३ वटा गाउँ विकास समितिलाई मिलाएर १३ वटा वडामा नगरपालिकाको घोषणा गरिएको थियो। पुनः २०७१ सालमा सित्तलपाटी गाविसलाई गाभी ११ वटामा विभाजन गर्दै दोश्रोपटक नगरपालिकाको गठन भएको हो।

२.३ राजनीतिक अवस्थिति

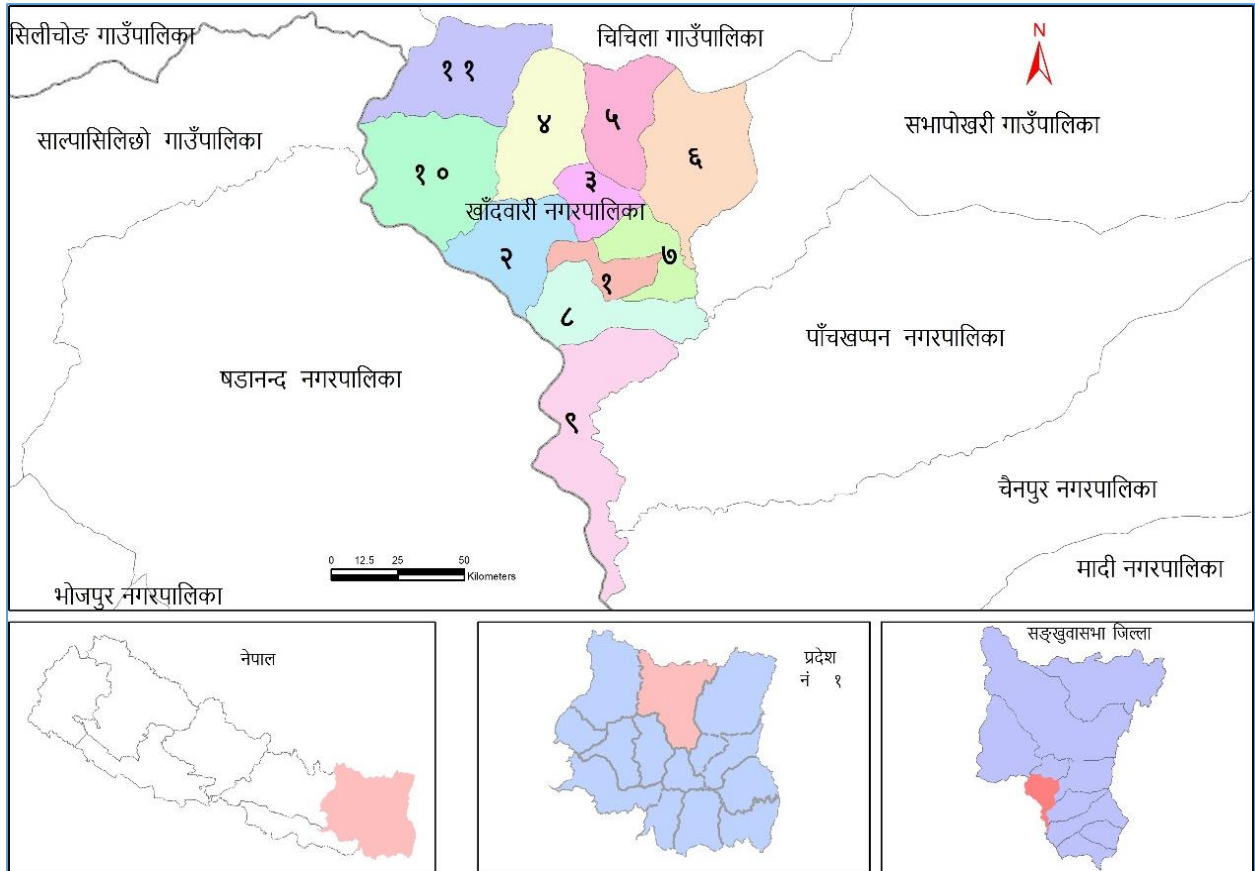
खाँदवारी नगर पालिका प्रदेश नं. १ अन्तरगत संखुवासभा जिल्लाको जिल्ला सदरमुकाम हो। एक मात्र प्रतिनिधिसभा क्षेत्र रहेको यस जिल्लाको २ वटा प्रदेश सभा क्षेत्र मध्ये प्रदेश सभा क्षेत्र नं. १ अन्तरगत रहेको छ। २०५३ सालमा साविकका मनकामना, पाङ्गमा र माल्टा गाविस समायोजन गरी नगरपालिका गठन गरिएको हो। पछिल्लो चरणमा २०७३ सालमा साविकको खाँदवारी नगरपालिकाका १३ र सित्तलपाटीका ९ वडा सहित नपा पुनरगठन गठन गरिएको छ। नपाको वडा विभाजन विस्तृत विवरण देहाय अनुसार तालिकामा प्रस्तुत छ।

तालिका २.१: खाँदवारी नपाको वडा विभाजन तथा क्षेत्रफल

वडा	समावेश गाविस र नगरपालिका	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी.)	प्रतिशत
१	खाँदवारी १	३.९३	३.२०
२	खाँदवार २	१०.६५	८.६७
३	खाँदवारी ३	४.८३	३.९३
४	खाँदवारी ४,५	१२.६	१०.२६
५	खाँदवारी ६,७	९.२८	७.५६
६	खाँदवारी ८,९	१७.०८	१३.९१
७	खाँदवारी १०	६.०२	४.९०
८	खाँदवारी ११	९.७७	७.९६
९	खाँदवारी १२,१३	१७.१	१३.९३
१०	सित्तलपाटी १-५,९	१७.२८	१४.०७
११	सित्तलपाटी ६-८	१४.२४	११.६०
जम्मा		१२२.७८	१००.००

स्रोत: स्थानीय तह पुनरसंरचना आयोग, प्रतिवेदन २०७३

नक्शा १ : नगरपालिकाको वडागत विभाजन

स्रोत: स्थानीय तह पुनरसंरचना आयोग, प्रतिवेदन २०७३

२.४ भूउपयोग अवस्था

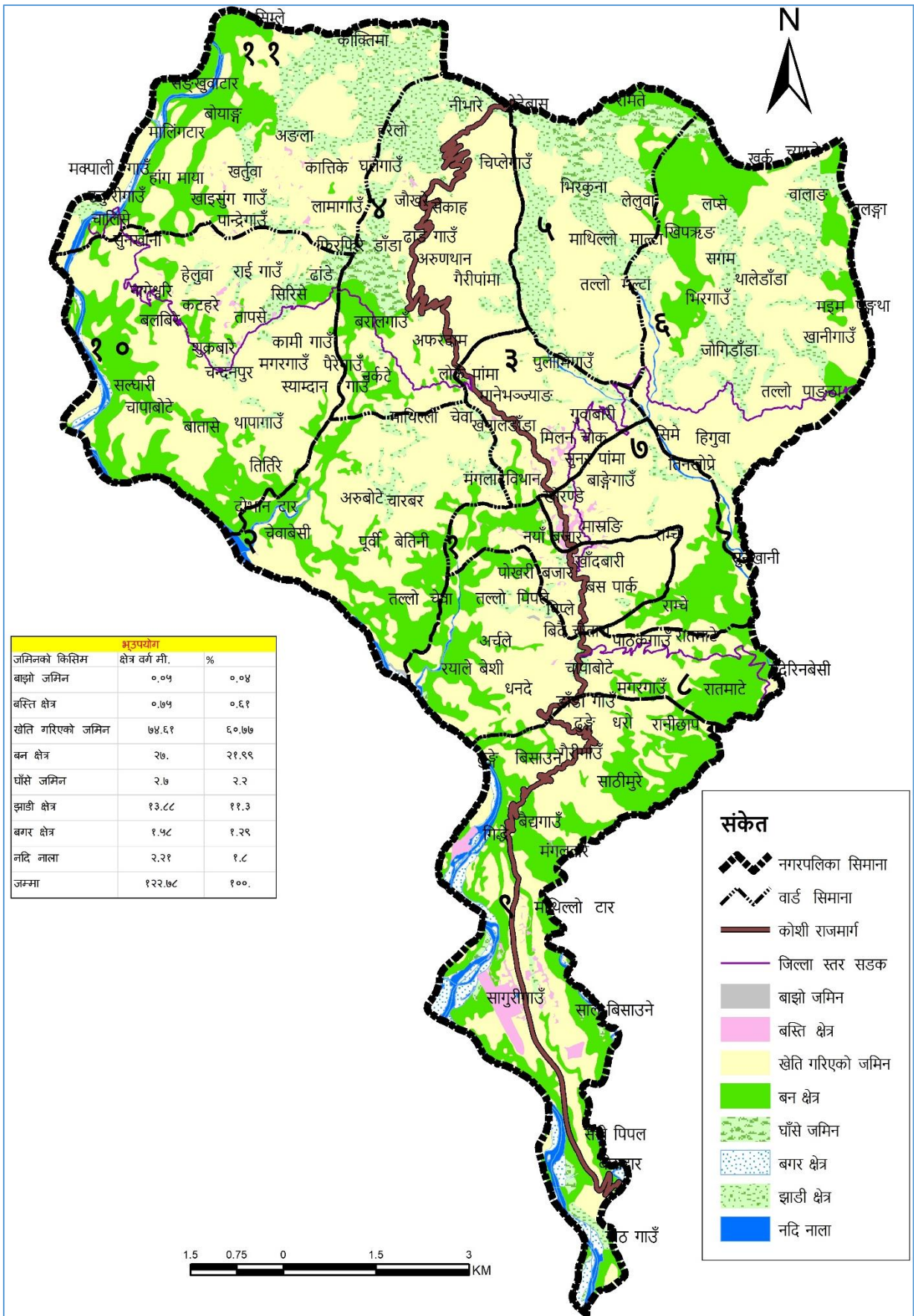
नेपालमा नापी विभागले नयाँ नक्शाको तयारी गरिरहेको अवस्थामा सन १९८७ को भूउपयोग सम्बन्धीको पुरानो तथ्याङ्कमा आधारित भै यो विश्लेषण गरिएको छ। यस नगरपालिकामा वसोवास योग्य क्षेत्र सहितको उर्वर खेतियोग्य जमिन ८३.२ वर्ग कि.मि. (६७.८ प्रतिशत) रहेको छ। यस क्षेत्रमा वन क्षेत्र ३०.११ वर्ग किमि (२४.५) प्रतिशत रहेको छ। भूउपयोग सम्बन्धी बाँकी विवरण देहाय अनुसार तालिका २.२ मा प्रस्तुत छ।

तालिका २ : नगरपालिकाको भूउपयोग अवस्था

भूमिको प्रकार	क्षेत्रफल (वर्ग किमि)	प्रतिशत
बाँझो जमिन	०.०६	०.०
बाँसि क्षेत्र	०.८४	०.७
खेती गरिएको जमिन	८३.२०	६७.८
वन क्षेत्र	३०.११	२४.५
घाँसे जमिन	३.०१	२.५
भाडी क्षेत्र	१५.४८	१२.६
बगर क्षेत्र	१.७६	१.४
नदी नाला	२.४६	२.०
जम्मा	१२२.७८	१००.०

स्रोत: Land Resource Mapping Project 1987, नापी विभाग

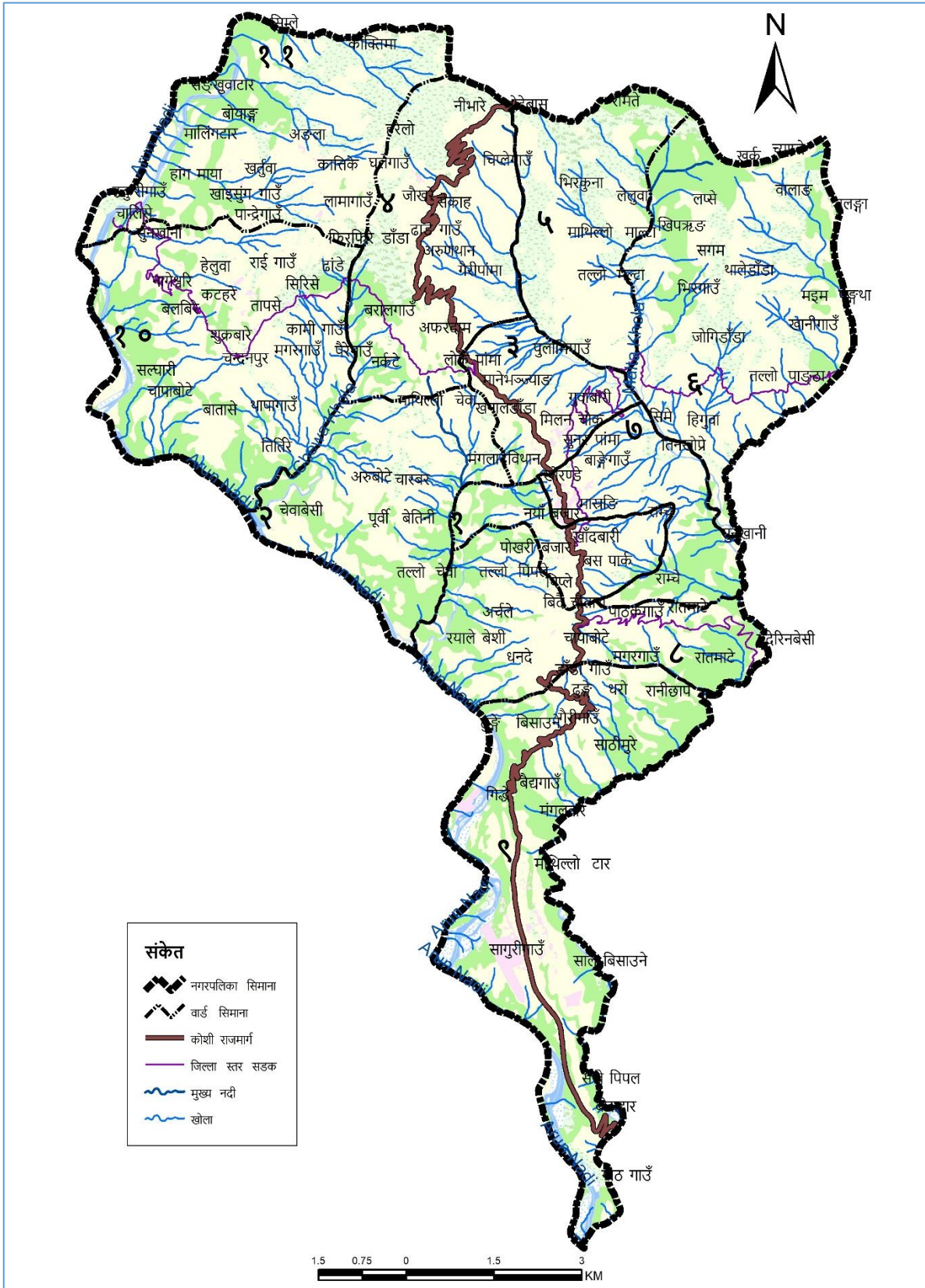
नक्शा २.२: खाँदवारी नगरपालिकाको भूउपयोग अवस्था

श्रोत: Land Resource Mapping Project 1987, नापी विभाग

२.५ जल सम्पदा

नक्शा २.३: खाँदवारी नगरपालिका भित्रको जलप्रवाह प्रणली

श्रोत: Land Resource Mapping Project 1987, नापी विभाग

२.६ मानव विकास सूचकांक र गरिबी

नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन २०१४ तथा गरिबीको लघु क्षेत्र अनुमान २०६८ मा संखुवासभा जिल्लाको सन्दर्भमा औल्याइएका तथ्यहरूलाई खाँदवारीनपाको हकमा पनि सामान्यीकरण गरिएको छ। नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन, २०१४ अनुसार संखुवासभा जिल्ला मानव विकास सूचकांकका दृष्टिकोणले तत्कालिन ७५ जिल्लाहरू मध्ये ४८ औं स्थानमा पर्दछ। यस जिल्लाको मानव विकास सूचकांकको मान ०.४८८ रहेको छ। जस अनुसार औषत आयु ६८.४२ वर्ष तथा प्रतिव्यक्ति आम्दानी ११९३ अमेरिकी डलर रहेको छ। राष्ट्रिय योजना आयोगको अनुसार यस जिल्लामा ४८.७ प्रतिशत गरिव रहेको देखिन्छ।

परिच्छेद ३: जनसंख्याको अवस्था

यस परिच्छेदमा नगरपालिकाको जनसांख्यिक अवस्थसँग सम्बन्धित वस्ती, घरधुरीको विवरण, जनसंख्या बन्नौट, संरचना तथा वितरण जस्ता विषयहरू समाविष्ट रहेका छन् ।

३.१ जनसंख्या वितरणको अवस्था

खाँदवारी नगरपालिकाको कुल घरधुरी संख्या र जनसंख्या ७,५९३ र ३५,६२८ रहेको छ । वडागत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा कम जनसंख्या वडा नं. ५ मा १,६५२ रहेको छ भने सबै भन्दा बढि वडा नं. १ मा ४६९५ रहेको छ । लैंगिक रूपमा हेर्दा पुरुष १८,१०८ र महिला १७,५२० रहेको छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण रूपमा देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३ : वडागत जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	घरधुरी			जनसंख्या		जम्मा
	पुरुष घरमुली	महिला घरमुली	जम्मा	पुरुष	महिला	
१	९२९	१४३	१०७२	२३७६	२३१९	४६९५
२	२९६	१५३	४४९	१०८७	१०३६	२१२३
३	६१२	१३२	७४४	१८१८	१७४६	३५६४
४	५९९	१६७	७६६	१७८१	१७६४	३५४५
५	२८५	५९	३४४	८५१	८०१	१६५२
६	४३८	७९	५१७	११५९	११०७	२२६६
७	६५३	१५४	८०७	२०३९	१९१५	३९५४
८	६२७	१०८	७३५	१७९५	१७२६	३५२१
९	८७०	१७२	१०४२	२३८२	२३५२	४७३४
१०	५६८	९९	६६७	१६६१	१५८६	३२४७
११	३६१	८९	४५०	११५९	११६८	२३२७
जम्मा	६२३८	१३५५	७५९३	१८१०८	१७५२०	३५६२८

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

३.२ उमेर तथा लिंगको आधारमा जनसंख्या विवरण

उमेर तथा लिंगका आधारमा जनसंख्याको स्थिति हेर्दा उमेर समुह अनुसार १ वर्ष मुनीको ४९२, १ देखि ५ वर्ष सम्मको २,६१७ र ७० वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसंख्या १७०९ रहेको देखिन्छ। लैंगिकताका आधारमा वडागत रुपमा उमेर समुह अनुसारको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ४ : उमेर तथा लिंगको आधारमा जनसंख्या विवरण

वडा नम्बर	उमेर समूह अनुसार जनसंख्या																			
	१ वर्ष भन्दा कम		१-५ वर्ष		६-१४ वर्ष		१५-१८ वर्ष		१९-२४ वर्ष		२५-४९ वर्ष		४९-५९ वर्ष		६०-६९ वर्ष		७० वर्ष भन्दा बढी		जम्मा	
	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म		
१	४८	३३	१६४	१६७	४४१	३६६	१९०	१८३	९३१	९३१	२०३	२४७	२०२	१६५	१०७	१२१	९०	१०६		४६९५
२	८	१०	९३	७५	१५८	१६४	८८	८५	३८५	३५३	१५७	१३०	९३	९४	६६	७५	३९	५०	२१२३	
३	२९	२४	१५०	९७	३३२	३३७	१५५	१३७	६७४	६३५	१८८	२०५	१४४	१२७	८१	९१	६५	९३	३५६४	
४	३१	१८	११०	९५	२८९	२९८	१३८	१२६	६६२	६१८	१९६	२०८	१६७	१६२	१०५	१३५	८३	१०४	३५४५	
५	६	८	७९	६५	१२९	१२४	७०	४९	२८४	२५३	१०६	१००	७५	८२	६०	७५	४२	४५	१६५२	
६	१९	२२	८३	८३	१९३	१७४	८४	९७	३९२	३३५	१४३	१४०	१०६	१०७	९१	८२	४८	६७	२२६६	
७	३४	२६	१५२	१२९	३७७	३३०	१६०	१४३	७४०	७२१	२२०	२०३	१५७	१५५	११०	१०४	८९	१०४	३९५४	
८	२३	३४	१२१	११५	३०८	२९९	१६२	१३८	६५२	६२८	१९०	१७१	१३६	१३९	११४	१११	८९	९१	३५२१	
९	२०	२६	२२३	१७५	४४२	४२०	१७१	१६४	८६२	८३५	२५४	२६६	१६८	१९४	१५७	१५९	८५	११३	४७३४	
१०	१६	१८	१४८	१२९	२७१	२८१	१२८	१२७	५७९	५०८	१८८	१८३	१३८	१४०	१११	१०८	८२	९२	३२४७	
११	२६	१३	७६	८८	१८७	२११	९७	८५	४०१	३७३	१३५	१३३	१०६	११०	६८	८६	६३	६९	२३२७	
जम्मा	२६०	२३२	१३९९	१२१८	३१२७	३००४	१४४३	१३३४	६५६२	६१९०	१९८०	१९८६	१४९२	१४७५	१०७०	११४७	७७५	९३४	३५६२८	

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

३.३ मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६ अनुसार यस गाउँपालिकाको अधिकतम जनसंख्या (३१,५६४ जना) ले मातृभाषाका रूपमा नेपाली भाषा बोल्छन् भने तामाङ्ग भाषा बोल्ने जनसंख्या ५४० रहेको देखिन्छ। वडागत रूपमा मातृभाषाका आधारमा जनसंख्या विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ५ : मातृभाषाका आधारमा जनसंख्या विवरण

वडा नं.	नेपाली	मैथिली	भोजपुरी	थारु	हिन्दी	बान्तवा	चाम्लिङ	लिम्बु	तामाङ	मगर	अवधि	गुरुङ	अन्य	नखुलेको	जम्मा
१	४१७१	४५	७	९	६	९	३	१३	६१	८	५	०	३५८	०	४६९५
२	१९२७	०	०	०	०	३	०	०	०	०	०	०	१९३	०	२१२३
३	३५३९	१	०	०	०	३	०	०	११	०	०	०	१०	०	३५६४
४	३१९९	२	०	०	०	०	०	०	६	०	०	०	३३८	०	३५४५
५	१३८७	०	१	०	०	४	०	६	५७	१	०	०	१९६	०	१६५२
६	१६१४	३	०	०	०	२६	०	०	२९२	१	०	०	२८८	४२	२२६६
७	३७६९	२	२	०	२	१४	१६	०	२८	०	९	४	३९	६९	३९५४
८	३१९२	२	६	४	१३	१	६	०	५४	०	१३	०	१९३	३७	३५२१
९	४६६२	०	०	०	०	४	०	३	०	०	०	०	३८	२७	४७३४
१०	२७४४	२	०	१	०	०	०	१	३१	६	०	०	४२०	४२	३२४७
११	१३६०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	९५०	१६	२३२७
जम्मा	३१५६४	५८	१६	१४	२१	६४	२५	२३	५४०	१६	२७	४	३०२३	२३३	३५६२८

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

३.४ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण

यस गाउँपालिका हिन्दु धर्म मान्नेहरूको जनसंख्या २५,१३८ रहेका छन्। त्यसैगरी बौद्ध धर्म मान्ने ६९८५, किराँत २४७२ र क्रिस्चियनको जनसंख्या ७११ रहेका छन्। समग्रमा यस गाउँपालिका क्षेत्रमा हिन्दु धर्मावलम्बीहरू बाहुल्य रूपमा बसोबास गरीरहेका छन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ६ : धर्म अनुसार जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	जातजाती अनुसार परिवार संख्या									जम्मा
	हिन्दु	बौद्ध	ईस्लाम (मुस्लिम)	इसाई (क्रिस्चियन)	किरात	जैन	अन्य	उपलब्ध नभएको		
१	३२९६	९७४	७	१३१	२६६	१	३	१७	४६९५	
२	१९३०	२५	१	७५	७८	०	२	१२	२१२३	
३	२३०९	१०३८	०	११६	८५	०	४	१२	३५६४	
४	१८१७	१५९३	०	३१	९०	१	०	१३	३५४५	
५	९९२	४३२	०	१०	२१८	०	०	०	१६५२	
६	१३७०	७०१	३	६	१३७	०	१	४८	२२६६	
७	२७७३	५४५	२	१४०	४४०	१	१०	४३	३९५४	
८	३१०९	१८८	१३	३०	१३४	०	२	४५	३५२१	
९	४१२७	४१७	३	३३	१२५	०	०	२९	४७३४	
१०	२६३७	२८९	१	४६	२४९	०	५	२०	३२४७	
११	७७८	७८३	०	९३	६५०	०	४	१९	२३२७	
जम्मा	२५१३८	६९८५	३०	७११	२४७२	३	३१	२५८	३५६२८	

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

३.५ जातिगत आधारमा घरपरिवार तथा जनसंख्या

जातजातिगत आधारमा घरपरिवारको स्थिति हेर्दा यस नगरपालिकामा सबैभन्दा बढी पहाडी जनजातिको ४,६२५, पहाडी ब्राम्हण क्षेत्री १,९४६ र पहाडी दलित ८१८ घरपरिवारको बसोबास रहेको देखिन्छ। जातजातीगत आधारमा घरपरिवारलाई वडागत रूपमा देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ७ : जातिगत आधारमा घरपरिवार विवरण

वडा नं.	जातजाती अनुसार परिवार संख्या									
	पहाडी वाम्हण क्षेत्री	तराई वाम्हण क्षेत्री	पहाडी आदीवासी जनजाती	तराई आदीवासी जनजाती	पहाडी दलित	तराई दलित	मुस्लिम	पहाडी अन्य	नखुलेको	जम्मा
१	२६१	१०	६८५	८	८३	३	२	०	२०	१०७२
२	१९२	१	१६७	०	८७	०	०	२	०	४४९
३	२५०	०	४६३	०	२९	०	०	०	२	७४४
४	२५	०	६०८	०	५७	०	०	७२	४	७६६
५	१२१	०	१७४	०	४५	०	०	१	३	३४४
६	१२८	६	३०६	०	६९	०	०	०	८	५१७
७	१७८	०	५५३	२	७४	०	०	०	०	८०७
८	३०१	७	२८०	१	१४०	२	०	०	४	७३५
९	२३०	३	६९८	१	१०६	०	०	०	४	१०४२
१०	२२७	१	३०६	०	९६	०	०	३६	१	६६७
११	३३	०	३८५	०	३२	०	०	०	०	४५०
जम्मा	१९४६	२८	४६२५	१२	८१८	५	२	१११	४६	७५९३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

३.६ जातिगत आधारमा जनसंख्या विवरण

जातजातिगत आधारमा जनसंख्याको स्थिति हेर्दा सबैभन्दा बढी पहाडी जनजातिको २१,७१८, पहाडी ब्राम्हण क्षेत्री ९,२८६ र पहाडी दलित ३,८२० घरपरिवारको बसोबास रहेको देखिन्छ। जातजातीगत आधारमा जनसंख्यालाई वडागत रूपमा देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ८ : जातिगत आधारमा जनसंख्या विवरण

वडा नम्बर	जातजाती अनुसार परिवार संख्या										जम्मा
	पहाडी वाम्हण, क्षेत्री	तराई वाम्हण, क्षेत्री	पहाडी आदीवासी, जनजाती	तराई आदीवासी, जनजाती	पहाडी दलित	तराई दलित	मुस्लिम	पहाडी अन्य	नखुलेको		
१	११६८	४०	३०४४	२५	४००	१४	४	०	०	४६९५	
२	८९६	३	८१९	१	३९८	२	०	४	०	२१२३	
३	१२१२	०	२१९०	७	१५५	०	०	०	०	३५६४	
४	११८	१	२८३२	११	२४०	०	०	३४३	०	३५४५	
५	५५५	०	८८८	६	२००	०	०	३	०	१६५२	
६	५४७	२०	१३८२	५	३१२	०	०	०	०	२२६६	
७	९०३	४	२६४७	१८	३८०	०	०	०	२	३९५४	
८	१५०६	१९	१३४६	१९	६१८	१२	०	१	०	३५२१	
९	११४५	८	३०७५	२५	४८१	०	०	०	०	४७३४	
१०	११०२	१	१४५६	२१	४८५	०	१	१८१	०	३२४७	
११	१३४	१	२०३९	२	१५१	०	०	०	०	२३२७	
जम्मा	९२८६	९७	२१७१८	१४०	३८२०	२८	५	५३२	२	३५६२८	

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

३.७ घरमुलीको विवरण

लैङ्गिकताका आधारमा घरमुलीको स्थिति हेर्दा कूल ७,५९३ घरपरिवार मध्ये पुरुष घरमुली हुने घरपरिवार ६,२३८ र महिला घरमुली हुने घरपरिवार १,३३५ रहेका छन् । तुलनात्मक रूपमा पुरुष घरमुली रहेको घरपरिवारको संख्या बढी रहेको देखिन्छ । लिङ्गका आधारमा वडागत घरमुलीको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ९ : घरमुली सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	घरघुरी		
	पुरुष घरमुली	महिला घरमुली	जम्मा
१	९२९	१४३	१०७२
२	२९६	१५३	४४९
३	६१२	१३२	७४४
४	५९९	१६७	७६६
५	२८५	५९	३४४
६	४३८	७९	५१७
७	६५३	१५४	८०७
८	६२७	१०८	७३५
९	८७०	१७२	१०४२
१०	५६८	९९	६६७
११	३६१	८९	४५०
जम्मा	६२३८	१३५५	७५९३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

३.८ अपांगताको आधारमा जनसंख्या

यस क्षेत्रको जनसंख्यालाई अपांगताका आधारमा वर्गीकरण गर्दा दृष्टिकोणले हेर्दा सबैभन्दा उच्च शारीरिक अपांगता भएकाहरूको संख्या ३५९ जना रहेको छ । वडागत रूपमा वडा नं. १ मा अन्य वडाहरू भन्दा बढी अपाङ्ग रहेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १० : अपांगताको आधारमा जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	अपाङ्गता किसिम अनुसार अपाङ्गता भएको जनसंख्या											
	अपाङ्गता नभएको	शारीरिक अपाङ्गता भएको	वैद्विक अपाङ्गता भएको	दृष्टिविहिन (आखा नदेख्ने)	बहिरो (सुन्न र बोल्न नसक्ने)	स्वर बोलाई सम्बन्धी अपाङ्गता (भकभके)	सुस्त श्रवण भएको	मनोसामाजिक अपाङ्गता भएको	सुस्त मनस्थिती	बहु अपाङ्गता	नखुलेको	जम्मा
१	४५३०	६४	५	२	५	२	९	०	८	०	७०	४६९५
२	२०५५	२२	३	२	५	४	२	३	२	१	२४	२१२३
३	३४७९	४५	५	१	७	७	१	२	१	०	१६	३५६४
४	३४६०	२०	२	३	८	१०	२	१	३	०	३६	३५४५
५	१५९४	१५	२	०	७	०	२	०	१	१	३०	१६५२
६	२१३०	३३	२	५	७	२	१०	५	३	२	६७	२२६६
७	३७४३	२३	२	४	१४	२	०	१	४	१	१६०	३९५४
८	३३५०	३६	७	८	६	२	१	१	१	०	१०९	३५२१
९	४६५७	३३	३	४	१०	५	०	०	६	१	१५	४७३४
१०	३०९८	४५	२	८	८	१	८	१	५	४	६७	३२४७
११	२२३४	२३	३	७	६	५	११	०	१	३	३४	२३२७
जम्मा	३४३३०	३५९	३६	४४	८३	४०	४६	१४	३५	१३	६२८	३५६२८

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

३.९ गणना समयमा बसोवासको अवस्था सम्बन्धी विवरण

कूल ३५,६२८ जनसंख्या मध्ये २९,९९७ जनसंख्या आफ्नै घर अर्थात गणना गरेको स्थानमा बस्ने गरेका देखिन्छ। त्यसैगरी स्वदेशमा अन्यत्र रहेका र विदेश गएकाहरुको जनसंख्या क्रमशः ३,७८५ र १,६६३ रहेको छ। बसोवासको स्थिति हेर्दा ३.६ प्रतिशत जनसंख्या बैदेशीक रोजगार एवं अन्य प्रयोजनको लागि विदेशमा बस्दै आएका छन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरणलाई देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ११ : गणना समयमा बसोवास अवस्था सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बसोवास गरेको स्थानको आधारमा जनसंख्या				
	गणना गरेकै ठाउँमा बसेको	स्वदेशमा अन्यत्र बसेको	विदेशमा बसेको	नखुलेको	जम्मा
१	४२१३	३४३	१३१	८	४६९५
२	१७५८	२७१	९४	०	२१२३
३	३२१०	२३४	११७	३	३५६४
४	२७८९	४७६	२७१	९	३५४५
५	१३३१	२०७	११०	४	१६५२
६	२००९	१२९	१०५	२३	२२६६
७	३२८१	३४६	२२८	९९	३९५४
८	३१७३	२८७	३४	२७	३५२१
९	३८४४	६६१	२२४	५	४७३४
१०	२५५०	५१२	१८१	४	३२४७
११	१८३९	३१९	१६८	१	२३२७
जम्मा	२९,९९७	३७८५	१६६३	१८३	३५,६२८

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

३.१० बैवाहिक स्थिति

कूल जनसंख्यालाई बैवाहिक स्थितिका आधारमा हेर्दा ७,७१२ अविवाहित, १७,९३३ एकल विवाहित तथा ७,७६७ जनसंख्या कम उमेरको रहेको छ। बैवाहिक स्थिति अनुसार वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १२ : बैवाहिक स्थिति सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बैवाहिक स्थिति अनुसार जनसंख्या										
	अविवाहित	एकल विवाह	बहुविवाह	पुनःविवाह	विधवा (एकल महिला)	विदुर (एकल पुरुष)	सम्बन्ध विच्छेद	विवाहित तर अलग बसेको	उमेर कम	नखुलेको	जम्मा
१	११४०	२४५३	६४	६	८१	१६	८	४	८६५	५८	४६९५
२	४४६	१०६३	५०	१	४६	१५	३	१५	४८२	२	२१२३
३	९४७	१७४९	७	१	११८	२३	३	१४	६८८	१४	३५६४
४	५३९	१७४७	६३	१८	७६	३८	९	१९	१०१०	२६	३५४५
५	३८०	८२५	१८	१०	५३	१३	३	८	३३२	१०	१६५२
६	४१४	११८८	१६	४	४४	१८	१	१२	४८२	८७	२२६६
७	१०४३	२००७	५२	२५	५०	११	८	४	६८८	६६	३९५४
८	४३६	१६२२	८९	५७	६८	१७	२	१२	११३३	८५	३५२१
९	१०९०	२४५०	६०	१३	१२७	२२	४	२१	९३७	१०	४७३४
१०	८२३	१६५७	५१	०	३५	७	०	१३	५७६	८५	३२४७
११	४५४	११७२	३०	२४	४०	१५	१	७	५७४	१०	२३२७
जम्मा	७७१२	१७९३३	५००	१५९	७३८	१९५	४२	१२९	७७६७	४५३	३५,६२८

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

३.११ व्यक्तिगत घटना विवरण (२०७५ चैत्र मसान्त सम्म दर्ता भएका विवरण अनुसार)

गतवर्षको विवरण अनुसार नगरपालिकामा कुल ११५२ जन्मदर्ता, २४२ मृत्युदर्ता र ३६४ विवाह दर्ता गरेको देखिन्छ । त्यसैगरी यस गाउँपालिकामा बसाइँसराई गरी आएको देखिदैन भने यहाँबाट बसाइँसराई गरी अन्यत्र जाने २२७ घरपरिवार रहेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १३: व्यक्तिगत घटना विवरण

वडा नम्बर	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विच्छेद	बसाइँसराई	
					आएको	गएको
१	५५	६	१६	०	१४	२
२	१४३	३८	५९	०	७०	४२
३	१६६	३३	४३	२	५१	१०१
४	५५	२३	२२	३	२	५
५	४४	१५	२४	३	१	१०
६	२४१	३८	७८	१	१०	२१
७	५६	९	१९	०	७	८
९	१२४	२१	२९	२	९	९
८	१००	१७	२६	२	७	३
१०	९५	२५	२७	१	८	१४
११	७३	१७	२१	०	०	१२
जम्मा	११५२	२४२	३६४	१४	१७९	२२७

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७६

३.१२ विवाह दर्ता विवरण

यस क्षेत्रमा कुल विवाहित १८,७६३ मध्ये १२,९७२ जनाले विवाह दर्ता गरेका छन् भने ५,६८६ जनाले विवाह दर्ता नगरेको देखिन्छ । विवाह दर्ताको स्थिती अनुसार वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १४: विवाह दर्ता विवरण

वडा नम्बर	विवाह दर्ता सम्बन्धी विवरण			
	विवाह दर्ता गरेको	विवाह दर्ता नगरेको	नखुलेको	जम्मा
१	१७५५	७४५	३५	२५३५
२	६७१	४५५	६	११३२
३	१४३८	३३४	२	१७७४
४	११०२	७४९	५	१८५६
५	५९४	२६३	७	८६४
६	७२४	४८७	१०	१२२१
७	१६६९	४१८	९	२०९६
८	१२७१	४९३	१८	१७८२
९	१७१७	८२६	५	२५४८
१०	१३६८	३५२	१	१७२१
११	६६३	५६४	७	१२३४

वडा नम्बर	विवाह दर्ता सम्बन्धी विवरण			
	विवाह दर्ता गरेको	विवाह दर्ता नगरेको	नखुलेको	जम्मा
जम्मा	१२९७२	५६८६	१०५	१८७६३

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

३.१३ जन्म दर्ता विवरण

यस नगरपालिका भित्रका १० वर्षमुनिका ५,७१५ जनसंख्यामा जन्म दर्ता भएका ४,६५३ र नभएका ९५२ रहेको देखिन्छ। जन्म दर्ताको स्थिती अनुसार वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १५ : जन्म दर्ता विवरण

वडा नम्बर	१० वर्ष मुनीका बालबालिकाहरुको जन्म दर्ताको अवस्था								जम्मा बालबालिका				
	जन्म दर्ता भएका				जन्म दर्ता नभएका				बालक	बालिका	अन्य	नखुलेको	जम्मा
	बालक	बालिका	अन्य	जम्मा	बालक	बालिका	अन्य	जम्मा					
१	३३६	२५६	०	५९२	७६	८४	०	१६०	४१२	३४०	०	१८	७७०
२	१५१	१२९	०	२८०	२०	२५	०	४५	१७१	१५४	०	२	३२७
३	२५५	२१२	०	४६७	५७	३९	०	९६	३१२	२५१	०	३	५६६
४	१९४	२०४	०	३९८	५५	४२	०	९७	२४९	२४६	०	६	५०१
५	१११	१०२	०	२१३	२६	२७	०	५३	१३७	१२९	०	०	२६६
६	१५०	१२३	०	२७३	३८	४१	०	७९	१८८	१६४	०	१२	३६४
७	२८२	२५४	०	५३६	५१	३५	०	८६	३३३	२८९	०	२६	६४८
८	२४०	२४५	०	४८५	२७	३२	०	५९	२६७	२७७	०	१७	५६१
९	३७४	३०६	०	६८०	५७	६२	०	११९	४३१	३६८	०	३	८०२
१०	२२७	२०७	०	४३४	५१	४०	०	९१	२७८	२४७	०	७	५३२
११	१५०	१४५	०	२९५	३१	३६	०	६७	१८१	१८१	०	१६	३७८
जम्मा	२४७०	२१८३	०	४६५३	४८९	४६३	०	९५२	२९५९	२६४६	०	११०	५७१५

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

३.१४ बसाई सराई दर्ता विवरण

यस नगरपालिका भित्र विगत ५ वर्ष भित्रमा बसाई सराई गर्ने मध्ये कूल ३८० घरपरिवारले बसाई सराई दर्ता गरेका देखिन्छ। यस सम्बन्धी अनुसार वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६ : बसाई सराई दर्ता विवरण

वडा नम्बर	विगत ५ वर्ष भित्र बसाई सराई गरेको घरपरिवार संख्या			
	बसाईसराई दर्ता गरी बस्ने	बसाईसराई दर्ता नगरी बस्ने	नखुलेको	जम्मा
१	८३	६२४	१४	७२१
२	२०	४०९	४	४३३
३	३६	६०१	१	६३८
४	१४	६९५	४	७१३
५	१	३१२	०	३१३
६	२	४९३	१०	५०५
७	१३७	५६९	०	७०६
८	३१	६६८	४	७०३
९	२४	९७२	२	९९८
१०	२९	६१७	०	६४६

वडा नम्बर	विगत ५ वर्ष भित्र बसाई सरेको घरपरिवार संख्या			
	बसाईसराई दर्ता गरी बस्ने	बसाईसराई दर्ता नगरी बस्ने	नखुलेको	जम्मा
११	३	४२७	०	४३०
जम्मा	३८०	६३८७	३९	६८०६

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

३.१५ बसाई सराईको कारण

बसाई सराईको कारणअनुसार बसाई सरेने घरपरिवारलाई वर्गिकरण गर्दा कूल ३५८ घरपरिवार मध्ये १३८ घरपरिवार सुविधाको खोजीमा, १४१ शिक्षाको लागि, ३० कामको लागि, १९ प्राकृतिक प्रकोपले र अन्य कारणले ९ घरधुरी रहेको देखिन्छ। यससम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १७ : बसाई सराईको कारण

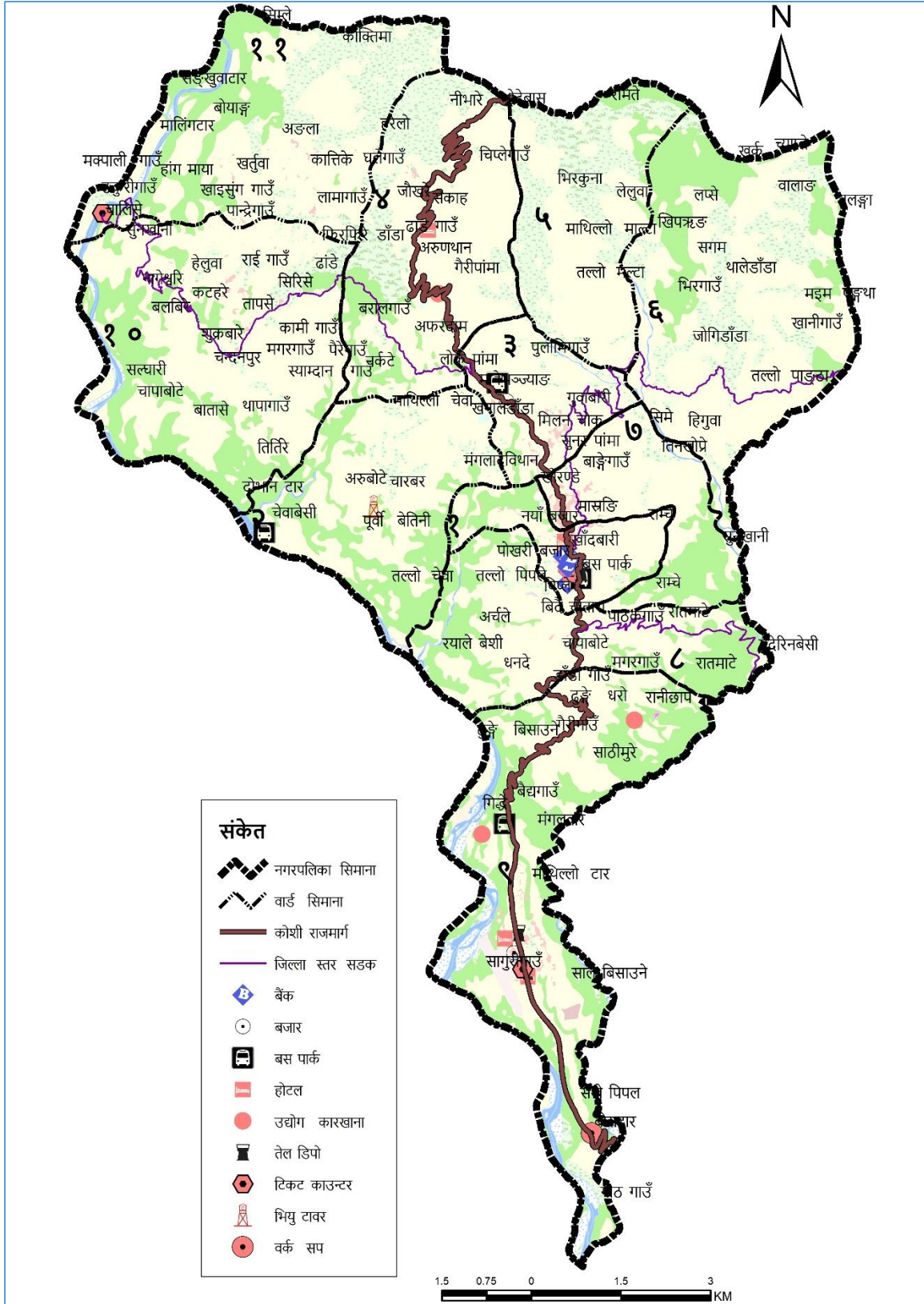
वडा नम्बर	बसाई सनुको कारणको विवरण							
	शिक्षा	कामको खोजी	जागिर	नयाँ व्यवसाय	प्राकृतिक प्रकोप	सुविधाको खोजी	अन्य	जम्मा
१	७	१	३	८	०	४१	२	६२
२	५	१	०	०	०	१४	०	२०
३	२६	४	०	०	०	६	०	३६
४	४	०	०	१	०	६	३	१४
५	०	०	०	०	०	१	०	१
६	०	०	०	०	०	२	०	२
७	८६	१२	१	०	०	३६	२	१३७
८	११	२	०	१	२	१३	१	३०
९	१	८	०	७	०	८	०	२४
१०	१	१	०	०	१७	९	१	२९
११	०	१	०	०	०	२	०	३
जम्मा	१४१	३०	४	१७	१९	१३८	९	३५८

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

परिच्छेद ४: आर्थिक अवस्था

यस परिच्छेदमा नगरपालिकाको रोजगारी, नगरवासीको पेशा र कृषि, उद्योग व्यापार तथा व्यवसाय, सहकारी, पर्यटन, बैंक तथा वित्तिय संस्था आर्थिक गतिविधि सम्बन्धी अवस्था तथा विवरणलाई विविध क्रमशः प्रस्तुत गरिएको छ ।

नक्शा २: आर्थिक पुर्वाधारहरुको वितरण

श्रोत: स्थानीय श्रोत नक्साङ्कन सर्वेक्षण २०७६, खाँदवारी नगरपालिका

४.१ प्रमुख आर्थिक विवरण

यस नगरपालिकाको आर्थिक गतिविधिको तथ्यांकीय विवरण देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

४.१.१ मुख्य पेशा अनुसार जनसंख्या

यस क्षेत्रको कूल जनसंख्या ३५,६२८ मध्ये ६,११८ जनसंख्याको मुख्य पेशा कृषि तथा पशुपालन रहेको छ । जस अनुसार २,०४६ जनसंख्याले ज्याला मजदुरीलाई मुख्य पेशाका रूपमा अपनाएका छन् भने १,८४४ जना बैदेशीक रोजगारीलाई मुख्य पेशा बनाएका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १८ : मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण

वडा न	व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिने परिवार संख्या														
	कृषि तथा पशुपालन	नोकरी जागिर	उद्योग व्यापार	ज्याला मजदुरी	व्यवसायिक कार्य	बैदेशिक रोजगारी	विद्यार्थी (अध्ययनरत)	गृहिणी	बेरोजगार	कम उमेर	अन्य	पेन्सन	प्राविधिक	नखलेको	जम्मा
१	१६२	४१७	७६१	२५८	३०	१६८	१०४५	८३७	५४	७७३	६५	४५	४	७६	४६९५
२	४४७	८५	६९	२४३	३	१०७	४५२	२६६	७८	३३४	१४	५	०	२०	२१२३
३	५९९	२०८	३४०	२०४	३	१३५	८८४	४६९	७१	५६९	३५	१६	१	३०	३५६४
४	६९२	१६७	१११	२२८	२८	२७९	७७४	४९४	१७४	५०७	२५	४०	१	२५	३५४५
५	४६५	४२	११	४८	८	११९	३१५	२६१	३४	२६८	६३	८	३	७	१६५२
६	६६२	५६	१८	८२	६	१०६	३३४	३१९	१७१	३९०	१०	२१	१	९०	२२६६
७	२५३	३४०	१३८	२३६	५	२०६	८६२	८७१	२३१	६५७	२४	५०	७	७४	३९५४
८	२८६	२५८	६९	१६४	१५	१२१	७७८	५७९	५८०	५७३	९	१७	१	७१	३५२१
९	६१३	२७२	३५२	२९२	१०	२४९	९४५	९७३	८५	८०३	३५	४२	३	६०	४७३४
१०	१२२७	९५	४६	१८६	११	१९१	५९३	७६	६३	५३५	७८	३३	४	१०९	३२४७
११	७१२	७३	५४	१०५	१	१६३	४५८	२०३	९७	३८०	१७	३३	१	३०	२३२७
जम्मा	६११८	२०१३	१९६९	२०४६	१२०	१८४४	७४४०	५३४८	१६३८	५७८९	३७५	३१०	२६	५९२	३५६२८

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

४.१.२ बेरोजगार जनसंख्या र कारण

नगरपालिकामा कूल १,६३८ जना बेरोजगार रहेको छ । जस अनुसार ७०७ जनसंख्याले अवसरको अभावमा बेरोजगार भएको देखिन्छ भने ७७० जना शिक्षाको कमीका कारण बेरोजगार भएका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १९ : बेरोजगार सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बेरोजगार भए बेरोजगारको कारणको विवरण						
	विरामी	शिक्षाको कमी	अवसर नपाएको	अपांगता	अन्य	नखुलेको	जम्मा
१	२	१४	१९	५	१४	०	५४
२	०	५०	१८	६	१	३	७८
३	२	१७	४३	८	१	०	७१
४	५	५६	८८	७	१५	३	१७४
५	६	११	१७	०	०	०	३४
६	०	३८	१२५	५	१	२	१७१
७	२	७६	१४८	१	२	२	२३१
८	३	४२४	१३९	७	१	६	५८०
९	६	१९	४८	९	३	०	८५
१०	२	११	३४	४	१२	०	६३
११	२	५४	२८	९	४	०	९७
जम्मा	३०	७७०	७०७	६१	५४	१६	१६३८

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

४.१.३ प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण

नगरपालिका क्षेत्रभित्र उपलब्ध हुन सक्ने प्राविधिक तथा विशेष सीप भएका मानव संसाधन मध्ये सबैभन्दा बढी चिकित्सक १२३ जना, इन्जिनियर ९६ जना, कानूनविद् १० जना, कृषि विशेषज्ञ ३१ जना, संचारकर्मी ३३, लेखाविद् ४० रहेको देखिन्छ। यससम्बन्धी क्षेत्र, विधा तथा वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका २० : प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधन सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	इन्जिनियर	चिकित्सक	कानूनविद्	कृषि विशेषज्ञ	पशु चिकित्सक	लेखाविद्	संचारकर्मी	विशेष सीप नभएका	वन विशेषज्ञ	खाद्य प्रशोधन विशेषज्ञ	नखुलेको	जम्मा
१	२५	४५	५	२	१	११	११	४००६	०	१	५८८	४६९५
२	१०	१०	१	६	२	९	३	१९९०	१	०	९१	२१२३
३	७	१३	१	४	१	०	१	३४५९	१	०	७७	३५६४
४	८	७	१	७	१	२	०	३४४५	३	०	७१	३५४५
५	६	२	१	२	०	०	१	१४९४	०	०	१४६	१६५२
६	१	०	०	१	१	०	६	२०३४	०	०	२२३	२२६६
७	१४	१८	१	०	६	७	३	३५८५	०	१	३१९	३९५४
८	१२	१३	०	४	३	८	७	३२०९	१	०	२६४	३५२१
९	७	८	०	२	२	३	०	४५८४	३	१	१२४	४७३४
१०	५	७	०	२	०	०	१	२८४०	०	०	३९२	३२४७
११	१	०	०	१	२	०	०	८९०	०	०	१४३३	२३२७
जम्मा	९६	१२३	१०	३१	१९	४०	३३	३१५३६	९	३	३७२८	३५६२८

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

४.१.४ वैदेशिक रोजगार

यस नगरपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारीका लागि विभिन्न देशमा जाने कूल १,८४४ जनाहरु रहेका छन्। यी मध्ये सबैभन्दा उच्च संख्यामा खाडी मुलुक जाने ७७९ रहेका छन्। वैदेशिक रोजगारीका लागि गएका राष्ट्र अनुसार वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका २१ : मुलक अनुसार वैदेशिक रोजगारमा जानेको संख्या

वडा नम्बर	वैदेशिक रोजगारमा गएको जनसंख्या विवरण										
	मलेसिया	खाडी मुलुक	दक्षिण कोरिया	जापान	अमेरिका	युरोप	अष्ट्रेलिया	भारत	अन्य	नखुलेको	जम्मा
१	२३	३३	११	८	२३	३०	९	१	३०	०	१६८
२	५४	३३	४	१	०	१	१	५	८	०	१०७
३	२०	६७	६	९	२	२२	२	४	३	०	१३५
४	८२	१२८	१४	९	२	२०	७	२	९	६	२७९
५	१३	७८	३	३	२	३	२	४	११	०	११९
६	२७	६०	०	२	०	०	०	४	११	२	१०६
७	४७	६५	५	५	५	६३	३	८	५	०	२०६
८	२६	७७	६	२	०	१	०	१	८	०	१२१
९	६५	१४१	४	१	४	१५	४	४	१०	१	२४९
१०	४४	३१	५	८	०	२	२	१३	८६	०	१९१
११	४२	६६	३	३	१	९	३	७	२७	२	१६३
जम्मा	४४३	७७९	६१	५१	३९	१६६	३३	५३	२०८	११	१८४४

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

४.२ कृषि तथा पशु विकास

यस शिर्षकमा सिंचाई, कृषि तथा पशु विकास सम्बन्धी गतिविधिहरूलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

४.२.१ सिंचाई सुविधा

यस क्षेत्रमा २३३ घरपरिवारमा वर्षेभरी सिंचाई उपलब्ध हुने, २,९६२ घरपरिवारमा वर्षे सिंचाई हुने, १,२१६ घरपरिवारमा सिंचाई नभएको देखिन्छ। यस सम्बन्धी थप विवरण दहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका २२ : सिंचाई सुविधा सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	सिंचाई सुविधाका आधारमा खेती गर्ने घरपरिवार विवरण				
	१२ महिने सिंचाई	वर्षे सिंचाई	सिंचाई नभएको	नखुलेको	जम्मा
१	३७	७३	९३	२६	२२९
२	५६	२१४	९७	९	३७६
३	१	१८२	१३३	१३	३२९
४	२३	४४३	७४	३	५४३
५	५५	२२४	३७	३	३१९
६	१६	३३०	६५	४३	४५४
७	२२	२०४	३७	७	२७०
८	१	३४५	११५	२४	४८५
९	१५	५६	५३२	२३	६२६
१०	५	५४३	२०	४	५७२
११	२	३४८	१३	९	३७२
जम्मा	२३३	२९६२	१२१६	१६४	४५७५

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

४.२.२ सिंचाइ पूर्वाधार

यस क्षेत्रमा वर्षैभरी सिंचाई उपलब्ध हुने सतही खालका १६ वटा सिंचाईका पूर्वाधार उपलब्ध रहेका छन् । यी सिंचाईका पूर्वाधारबाट ८५५ हेक्टर जमिन सिंचित हुने गरेको छ भने यसबाट कुल ६२४ घरपरिवार लाभान्वित हुने गरेका छन् । यस सम्बन्धी थप विवरण दहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका २३ : सिंचाइ सुविधा सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	सिंचाई सुविधा वा आयोजनाको नाम	सिंचाईको किसिम (सतह (कूलो र नहर)	सिंचाईको माध्यम (कूलो, नहर, पाइप आदी)	श्रोतको विवरण		सिंचाईको विवरण उपलब्धता (वर्षैभरी वा मोसमी	सिंचित क्षेत्र हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
				परिमाण	स्रोत एकाइ(कि .मि)			
४	काभरे फेहेर सिंचाई उपयोजना	लिफ्टिङ्ग	कूलो	०	कि.मि.	वर्षैभरी	४	२०
५	पाडमा खोला सिंचाई उपयोजना	सतह(कूलोरनहर)	कूलो	२४००	कि.मि.	वर्षैभरी	५८	५४
५	हंचुवा खोला सिंचाई उपयोजना	सतह(कूलोरनहर)	कूलो	०	कि.मि.	वर्षैभरी	१२८	८९
५	आहाले फेहेर सिंचाई उपयोजना	लिफ्टिङ्ग	कूलो	०	कि.मि.	वर्षैभरी	१२	१७
५	शिरिषे फेहेर सिंचाई उपयोजना	लिफ्टिङ्ग	कूलो	०	कि.मि.	वर्षैभरी	८	२६
५	पाडमा फेहेर सिंचाई उपयोजना	लिफ्टिङ्ग	कूलो	०	कि.मि.	वर्षैभरी	६	२५
६	येगी डाँडा पाँठा माल्टा खोला खिपिड पार मुहान सिंचाई उप योजना	सतह(कूलोरनहर)	कूलो	०	कि.मि.	वर्षैभरी	१००	८५
८	रयले बेशी सिंचाई उप योजना	सतह(कूलोरनहर)	कूलो	०	कि.मि.	वर्षैभरी	४५	३८
९	नेवार गाउँ सेलार लिफ्ट सिंचाई उपयोजना	बाँध	कूलो	०	कि.मि.	वर्षैभरी	२०	१०३
९	बेहेराटार लिफ्ट सिंचाई उपयोजना	बाँध	कूलो	०	कि.मि.	वर्षैभरी	२०	५९
९	गिद्धे सेलार लिफ्ट सिंचाई उपयोजना	बाँध	कूलो	०	कि.मि.	वर्षैभरी	१५	५९
१०	पञ्चकन्या स्पिङ्गलर सिंचाई उपयोजना	लिफ्टिङ्ग	कूलो	०	कि.मि.	वर्षैभरी	३	१०
१०	टाटने बेशी साना सिंचाई आयोजना	सतह(कूलोरनहर)	पाइप आदी	०	रोपनी	वर्षैभरी	४०	१५
११	पौवा बोटे खोल्सा साना सिंचाई आयोजना	सतह(कूलोरनहर)	पाइप आदी	०		वर्षैभरी	२५०	२५

वडा नम्बर	सिंचाई सुविधा वा आयोजनाको नाम	सिंचाईको किसिम (सतह (कूलो र नहर)	सिंचाईको माध्यम (कूलो, नहर, पाइप आदी)	श्रोतको विवरण		सिंचाईको विवरण उपलब्धता (वर्षैभरी वा मोसमी	सिंचित क्षेत्र हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
				परिमाण	स्रोत एकाइ(कि.मि)			
११	ठूलो ताल गरा साना सिंचाई आयोजना	सतह(कूलोरनहर)	पाइप आदी	०	रोपनी	वर्षैभरी	१४६	१५
जम्मा							८५५	६२४

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

४.२.३ सिंचाई सुविधायुक्त जमिन

यस क्षेत्रमा वर्षैभरी सिंचाई उपलब्ध हुने सतही खालका १५ वटा सिंचाईका पूर्वाधार उपलब्ध रहेका छन् । कुल खेति गरिएको ११३,४४८ रोपनी जमिन मध्ये, १४,२३९ रोपनी जमिनमा १२ महिना सिंचाई सुविधा उपलब्ध छ । ४,४७५ रोपनी जमिन भने बाँझो रहेको देखिन्छ ।

तालिका २४ : खेती गरिएको र सिंचाई सुविधायुक्त जमिन

वडा नम्बर	कूल खेती गरिएको जमिन (रोपनी)	१२ महिने सिंचाई भएको जमिन (रोपनी)	बाँझो जमिन (रोपनी)	जम्मा
१	१७५२३	३६०६	१५७२	२२७०१
२	६६२५	१६०४	२३०	८४५९
३	१०३१०	२२०३	८६	१२५९९
४	९७२७	८३१	३८६	१०९४४
५	५८७८	८८१	१४६	६९०५
६	९७७१	१६४१	२६८	११६८०
७	१११६२	१०१७	१५८	१२३३७
८	११७९३	१४९८	१५४	१३४४५
९	१११७८	५४४	१००९	१२७३१
१०	१०८८८	२५३	१५७	११२९८
११	८५९३	१६१	३०९	९०६३
जम्मा	११३४४८	१४२३९	४४७५	१३२१६२

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

४.२.४ कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामित्व

यस क्षेत्रमा कृषि कार्यका लागि उपयोग गरिएको कूल जग्गा ११३,४४८ रोपनी रहेको देखिन्छ । जस मध्ये खेतका रूपमा प्रयोग भएको ७९,८६३ रोपनी र वारीका रूपमा उपयोग भएको ३३,५८५ रोपनी जमिन रहेको छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २५ : कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा विवरण

वडा नम्बर	जमिनको कृषि कार्यमा उपयोगको अवस्था		
	खेतका रूपमा प्रयोग भएको जमिन (रोपनी)	वारीका रूपमा प्रयोग भएको जमिन (रोपनी)	कूल खेती गरिएको जमिन (रोपनी)
१	१२५५६	४९६७	१७५२३
२	४६७०	१९५५	६६२५
३	८३७६	१९३४	१०३१०

वडा नम्बर	जमिनको कृषि कार्यमा उपयोगको अवस्था		
	खेतका रुपमा प्रयोग भएको जमिन (रोपनी)	बारीका रुपमा प्रयोग भएको जमिन (रोपनी)	कूल खेती गरिएको जमिन (रोपनी)
४	६७९१	२९३६	९७२७
५	३८४५	२०३३	५८७८
६	६४७९	३२९२	९७७१
७	९१७९	१९८३	१११६२
८	७११२	४६८१	११७९३
९	५३१३	५८६५	१११७८
१०	८७२१	२१६७	१०८८८
११	६८२१	१७७२	८५९३
जम्मा	७९८६३	३३५८५	११३,४४८

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

४.२.५ कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामित्व सम्बन्धी विवरण

यस नगर क्षेत्रमा कृषि कार्यका लागि उपयोग गरिएको कूल जग्गा मध्ये आफ्नो परिवारको नाममा रहेको ६२,०२८ रोपनी जग्गा उपयोग गर्ने ४,२०३ घरपरिवार, आफ्नो बाहेक अरुको नाममा रहेको १२,८२४ रोपनी जग्गा उपयोग गर्ने घरपरिवार ९८५ र अन्य स्वामित्वका ९,१४५ रोपनी जग्गा उपयोग गर्ने घरपरिवार २४६ घरपरिवार रहेका छन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २६ : कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामित्व सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	कृषि कार्यको लागि जग्गा भएका परिवार तथा क्षेत्रफल							जम्मा क्षेत्रफल
	आफ्नो परिवारको नाममा जग्गा भएका परिवार	क्षेत्रफल	अरुको नाममा रहेको जग्गा प्रयोग गर्ने परिवार	क्षेत्रफल	अन्य स्वामित्वको जग्गा प्रयोग गर्ने परिवार	क्षेत्रफल	कृषि कार्य नगर्ने	
१	२०७	४८५०	२५	३३८	२	६	८२०	५१९४
२	३४५	४७४१	७३	९५२	५	२०	७३	५७१३
३	३००	३८०८	४७	६३४	४	६५	४१३	४५०७
४	५११	६३५०	११०	१३०६	६	५६१४	२२१	१३२७०
५	३००	५०५४	६०	६६१	१८	१२८	२१	५८४३
६	४३४	७७२५	७८	१२१५	२६	४७९	५५	९४१९
७	२२३	२८६५	७०	१०३०	५६	८६४	५३५	४७५९
८	४४५	६९२५	९६	२०६७	५१	९७५	२३८	९९६७
९	५८५	५४५२	१०९	८०३	२८	३५५	४०८	६६१०
१०	५३३	७७८७	२०३	२३८१	४८	५९९	९३	१०७६७
११	३२०	६४७१	११४	१४७७	२	४०	७८	७९८८
जम्मा	४२०३	६२०२८	९८५	१२८६४	२४६	९१४५	२९५५	८४०३७

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

४.२.६ अन्न, दलहन र तेलहन बाली उत्पादन र विक्री

बालीजन्य उपजहरु मध्ये अन्नबाली, दलहन बाली र तेलहन बाली यस नगरपालिका क्षेत्रमा उत्पादन हुने गरेको देखिन्छ। यसमा अन्नबाली, दलहन बाली र तेलहन बाली क्रमशः ६८३९७, १७१५ र ७५१ क्विन्टल उत्पादन हुने गरेको छ। यससम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २७ : अन्न, दलहन र तेलहन बाली उत्पादन र बिक्री सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	अन्न, दलहन र तेलहन बालीको क्षेत्रफल, उत्पादन र बिक्री								
	अन्नवाली			दलहन बाली			तेलहन बाली		
	क्षेत्रफल (रोपनी)	उत्पादन (क्विन्टल)	बिक्री (क्विन्टल)	क्षेत्रफल (रोपनी)	उत्पादन	क्षेत्रफल (रोपनी)	उत्पादन (क्विन्टल)	बिक्री (क्विन्टल)	क्षेत्रफल (रोपनी)
१	४०२५	३९२९	१४३८	९०	१२४	१८	०	०	०
२	४९०३	३२६५	१७२	४७६	२९३	४०	२२	९	०
३	१११५०	२३८४४	२००७१	६०५	४२	३	०	०	०
४	११४०७	४३८३	१३१	५८९९	४४	७	४६८	३	०
५	७४१६	५३०९	२३५	१६७	७६	३	८१	८	०
६	१०५५८	५३७२	५५४	५५०	९६	५	३७	२	०
७	१४५०३	२९७८	२०९	२३	३	०	२	०	०
८	६०१०५	३५५५	३२५९	११९१	५	२१	२०	१	०
९	५२१५	४३९५	३५३	२२४०	१०३०	३९१	१०३	२१	२
१०	११२६०	५९९५	२३०	३३	२	१	०	०	०
११	७८६६	५३७२	१२८	१५	०	०	१८	०	०
जम्मा	१४८,४०९	६८३९७	२६७८०	११२८९	१७५५	४८९	७५१	४४	

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

४.२.७ फलफूल, तरकारी, नगदेवाली र माछा उत्पादन सम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रमा तरकारी, फलफूल र नगदेवाली खेतीको अवस्था हेर्दा तरकारी २६१४८ रोपनी, फलफूल ५६६८५ रोपनी र नगदेवाली ६८,७९० रोपनी जमिनमा खेती गर्ने गरेका छन् । यी बालीहरूको उत्पादनको अवस्था हेर्दा क्रमशः ४३८५ क्विन्टल, १९५७ क्विन्टल र ११,२५० क्विन्टल उत्पादन हुने गरेको छ । यी उपजहरूको बिक्रीको अवस्था र वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २८ : तरकारी, फलफूल र नगदेवाली उत्पादनसम्बन्धी विवरण

वडा न	तरकारी			फलफूल			नगदे बाली			माछा			मौरी	
	क्षेत्रफल (रोपनी)	उत्पादन (क्विन्टल)	बिक्री (क्विन्टल)	क्षेत्रफल (रोपनी)	उत्पादन (क्विन्टल)	बिक्री (क्विन्टल)	क्षेत्रफल (रोपनी)	उत्पादन (क्विन्टल)	बिक्री (क्विन्टल)	पोखरी संख्या	क्षेत्रफल (क्विन्टल)	उत्पादन (क्विन्टल)	घार संख्या	उत्पादन (केजी)
१	५२३	३१४	१६६१	११२	१८४	१२४	३७४	५२०१	६२६४	२४	१६	५२६	४०	१२०
२	२२२	२४२	८२	१०४	१२५	६५	५९६	६११	३३७	७	५	२७०	३०	१२६
३	१७०	३५३	४६५	९	२०	३२	१८४	५५	२९७	२१	११	२१२०	२५	९३
४	२१८७२	७७६	८२६	५३७९१	९२६	४३५	४६२०६	२८७	१७७	१८	१२१३	२६८	१४६	३९०
५	१९६	६६९	५५७	१९९	१३५	६९	३९६	९३	४४	१७	८	५३०	१६४	६०६
६	१२५	१७२	९६	२६१	१९३	११३	७७२	२४५	५४८	१७	३२	२५०	२४५	८८२
७	२७२	११८२	५८०	९	६१	२५	२१३	३५८७	३६३१	१३	८	७४०	७५	१५७
८	२४४६	३८१	५५४	१९८६	१८७	२८	३१७०	१९०	१०९३	७	६१२	२१	४	४
९	२९७	२६१	२२७	१०५	१५	१४	१०८	८७	६६२	४	५	५०	४९	१४६
१०	६	३	२	७	१४	१४	१६४३२	७४८	३४९	२६	४१६	२५०	२९	४७
११	१९	३२	५	१०२	९७	२२२	४१९	१४६	२४२	२५	१०९	१६४९	९५	४३५
जम्मा	२६१४८	४३८५	५०५५	५६६८५	१९५७	११४१	६८७९०	११२५०	१३६४४	१७९	२४३५	६६७४	९०२	३००६

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

४.२.८ पशुपालन तथा दुधजन्य उत्पादनको अवस्था

यस नगरपालिकाको पशुपालन तथा दुधजन्य उत्पादनको अवस्था हेर्दा यहाँ १,७१७ गाई गोरु, १,१५३ भैसी तथा राँगा र ३,०११ सुँगुर वंगुर रहेका छन् । पशुपालनबाट वार्षिक करिव ३७६४ लिटर दुध तथा घ्यू र १२५,६१३ केजी मासु उत्पादन हुने गरेको छ । यससम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २९ : पशुपालन तथा दुधजन्य उत्पादनको अवस्था

वडा नम्बर	पशुपंक्षी संख्या तथा पशुजन्य उत्पादन						
	गाई गोरु बाच्छावाच्छी		रागाभैसी पाडापाडी			सुगुर वंगुर	
	संख्या	दुधर ध्यु उत्पादन	संख्या	दुध उत्पादन (लि.)	मासु उत्पादन (के.जि.)	संख्या	मासु उत्पादन (केजि)
१	९८	१३१	२४	२६	३००	३८५	२२३४०
२	१०६	१३१	९८	२४५	२३०	५४	९८५
३	१५८	३००	७९	१८१	५५०	२१९	२३६७५
४	१०४	१३२३	१०३	२५८२	८५०	३८२	१२५७०
५	१५९	१८८	१२२	२३५	३३८०	८४	२७९६
६	२११	२०९	१८५	४३४	९६५	१२२	२६४५
७	१०८	१०२१	२६	४८	०	३३२	१२७८५
८	१८७	१६४	१२०	२५०	२७०	१५५	३३९२
९	३४६	२४४	१७७	३२४	१५२०	९२४	२४४८९
१०	२००	२२	१५७	७९	५१०	१८२	५२५३
११	४०	३१	६२	५७	२०	१७२	६०८८
जम्मा	१७१७	३७६४	११५३	४४६१	८५९५	३०११	११७०१८

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

४.२.९ मासुजन्य पशुपालनको अवस्था

मासुजन्य पशुपंक्षी पालनको अवस्था हेर्दा १३,४४० भैंडा बाखा, ५१,५०५ कुखुरा तथा हाँस र ८७५ अन्य मासुजन्य पशुपंक्षी रहेका छन्। मासुजन्य उत्पादनसहित यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ३० : मासुजन्य उत्पादनको अवस्था

वडा नम्बर	पशुपंक्षी संख्या तथा पशुजन्य उत्पादन							
	भेडाबाखा खसीबोका			कुखुरारहास			अन्य	
	संख्या	मासु उत्पादन (केजि)	हड्डी, छाला (के.जि.)	संख्या	अण्डा उत्पादन (गोटा)	मासु उत्पादन (के.जि.)	संख्या	मासु उत्पादन (केजि)
१	८०१	५९४७	०	१७०९३	५१७०	१६०३३	४९	७
२	६२४	१३१३	८०	२७६८	१०२९९	८१६६९	७८	४६
३	७७२	७८८५६	१०८५०	७७१७	४०२५	७३४२९५	५४	४०
४	२३५०	४२७६	६	५७४७	२२७८८	६८६८८६	२११	९७
५	११९६	७८५५	१७३७	२००७	१११६६	१७५७	१७५	६१
६	१४३१	४१९८	१०	२९१२	२५१५३	१२६९	७९	२८
७	३९५	१४९९६	०	१५८५	१३८४४	२१६५४८	०	०
८	८६०	४६००	२५	२९९७	५०९५	३९२५	०	०
९	१९१५	६७७४४	४२४७	५३९१	१४५२०	५२५८	२५	१२
१०	१६९९	११२२९	६५	१५०२	१३४०	१८७६	९७	१०
११	१३९७	४०३७	३७	१७८६	१०८२५	५०९३	१०७	२२
जम्मा	१३४४०	२०५०५१	१७३९१	५१५०५	१२४२२५	१७५४६०९	८७५	३२३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

४.२.१० पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्रिका आधारमा घरपरिवार

यस क्षेत्रमा पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने घरपरिवार ३,४१० र पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्री नगर्ने ४,१८३ घरपरिवार रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ३१ : पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने घरपरिवार

वडा नम्बर	पशुपंक्षी तथा पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने परिवार र बिक्री रकम		
	पशुपंक्षी तथा पशुजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने परिवार	बिक्रीबाट प्राप्त बार्षिक आमदानी (रु. हजारमा)	बिक्री नगर्ने परिवार
१	१६५	१२६१९६	९०७
२	१०६	६२५३	३४३
३	३३३	४७७९५	४११
४	४५५	२३९६५	३११
५	२५२	८२२७	९२
६	३५८	७४१४	१५९
७	१७०	९५१८२	६३७
८	२६७	१०८५२	४६८
९	६९९	४०७९८	३४३
१०	३५२	१२३१४	३१५
११	२५३	१९७४६	१९७
जम्मा	३४१०	३९८७४२	४१८३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

४.२.११ कृषि उत्पादनको आत्मनिर्भरताको अवस्था

कृषि उत्पादनको आत्मनिर्भरताको अवस्था हेर्दा यस नगरपालिका भित्र रहेका कुल घरपरिवार मध्ये ११८२ घरपरिवारलाई एक वर्ष भन्दा बढी पुग्ने गरेको देखिन्छ। त्यसैगरी १,४६५ परिवारलाई ९ महिना देखि १ वर्ष सम्म आफ्नै कृषि उत्पादन र कमाईले खान पुग्दछ। कृषि उत्पादन तथा कमाईमा आत्मनिर्भरताको अवस्था सम्बन्धी वडागत विवरण देहायमा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३२ : कृषि उत्पादनको आत्मनिर्भरता सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	खाद्यान्न उपलब्ध हुने/खान पुग्ने महिना अनुसार परिवार संख्या						
	३ महिना सम्म खान पुग्ने	४ देखि ६ महिना सम्म खान पुग्ने	७ देखि ९ महिना सम्म खान पुग्ने	९ महिना देखि वर्ष दिन खान पुग्ने	१ वर्ष भन्दा बढी	नखुलेको	जम्मा
१	६४५	८२	४९	३६	२६	२३४	१०७२
२	७६	८८	१४५	१२१	१३	६	४४९
३	३३	७९	२०८	३७७	४२	५	७४४
४	३१५	१३४	८२	१८७	४५	३	७६६
५	५०	४३	४०	५८	१३८	१५	३४४
६	४३	७५	७८	२६९	२९	२३	५१७
७	४८९	१५७	६७	५६	२२	१६	८०७
८	२५८	१३६	८८	४५	५८	१५०	७३५
९	१६६	१३४	४८	४६	६०१	४७	१०४२

वडा नम्बर	खाद्यान्न उपलब्ध हुने/खान पुग्ने महिना अनुसार परिवार संख्या						
	३ महिना सम्म खान पुग्ने	४ देखि ६ महिना सम्म खान पुग्ने	७ देखि ९ महिना सम्म खान पुग्ने	९ महिना देखि वर्ष दिन खान पुग्ने	१ वर्ष भन्दा बढी	नखुलेको	जम्मा
१०	९९	७७	१९४	१५०	१०७	४०	६६७
११	४३	३७	४५	१२०	१४०	६५	४५०
जम्मा	२२१७	१०४२	१०४४	१४६५	१२२१	६०४	७५९३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

४.२.१२ कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधन

कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधनको अवस्था हेर्दा नगरपालिका क्षेत्र भित्र सक्रिय ग्रामिण कृषि कार्यकर्ता ३ र पशु कार्यकर्ता २ जना रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरणलाई देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३३ : कृषि तथा पशुसेवामा मानव संसाधन सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	व्यवसायिक /अगुवा कृषक	सक्रिय ग्रामीण कृषि कार्यकर्ता (जेटीए)	सक्रिय ग्रामीण पशुस्वास्थ्य कार्यकर्ता	व्यवसायिक नर्सरी संचालक
१	०	१	१	०
९	०	१	१	०
१०	०	१	०	०
जम्मा	०	३	२	०

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

४.२.१३ सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन सम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्र भित्र कुल १५ वटा माछा पोखरी रहेको छ। यी पोखरीबाट वार्षिक रुपमा ५१० क्विन्टल माछा उत्पादन हुने गरेको छ। माछा पोखरी रहेका सम्बन्धित वडा, पोखरीको क्षेत्रफल, माछा उत्पादन, स्वामित्व, वार्षिक आम्दानी तथा स्थानीय तहलाई प्राप्त हुने वार्षिक शुल्क सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३४ : सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	पोखरीको स्वामित्व	क्षेत्रफल (रोपनी)	वार्षिक माछा उत्पादन (क्विन्टल)	स्वामित्व (कोसँग)	वार्षिक आम्दानी (रु.)	नगरपालिकामा वार्षिक शुल्क (रु.)
९	भिम कार्की माछा पोखरी	२.५४४	२००	निजी	१००००००	०
९	तुम्लिङ्गटार एरपोर्ट पोखरी	१.५२६४	०	०	०	०
९	श्याम कार्की माछा पोखरी	२.५४४	१००	निजी	५०००००	०
९	एयरपोर्ट पोखरी	३.०	०	०		
११	टेक बहादुर गुरुङ क	३.८२	२०	निजी	०	०
११	नगेन्द्र बहादुर गुरुङ	१	३०	निजी	०	०
११	टेक बहादुर गुरुङ ख	०.१	२०	निजी	०	०
११	भवनी पसाद राई	०.१	१५	निजी	०	०

वडा नम्बर	पोखरीको स्वामित्व	क्षेत्रफल (रोपनी)	वार्षिक माछा उत्पादन (क्विन्टल)	स्वामित्व (कोसँग)	वार्षिक आम्दानी (रु.)	नगरपालिकामा वार्षिक शुल्क (रु.)
११	काली पसाद राई	०.१	१५	निजी	०	०
११	उमेश राई	०.१	१५	निजी	०	०
११	बुद्धि बहादुर राई	०.१	१५	निजी	०	०
११	खड्ग बहादुर राई	०.१४	५०	निजी	०	०
११	अम्बर बहादुर राई	०.१	१०	निजी	०	०
११	शम्भु राई	०.१	१०	निजी	०	०
११	पृतिमान राई	०.१	१०	निजी	०	०
	जम्मा	१५.३७४४	५१०			

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

४.३ पर्यटन विकास

४.३.१ पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण

धार्मिक, साँस्कृतिक तथा प्राकृतिक दृष्टिले पर्यटकीय महत्व बोकेका मुख्य ४० वटा स्थानहरू यस क्षेत्रमा रहेका छन्। यी स्थानहरू नजिकको बजार केन्द्रबाट १५ किलोमिटर भित्रको दुरीमा रहेको देखिन्छ। यस्ता स्थलहरूमा वार्षिक रूपमा ५३६,४०० पर्यटक आउने गरेको देखिन्छ (तालिका ३५)। यस मध्ये मुख्य तीन वटाको संक्षिप्त विवरण देहायमा उल्लेख गरिएको छ।

खाँदवारी

संखुवासभा जिल्लाको सदरमुकाम खाँदवारी आफैमा ऐतिहासिक र सुन्दर ठाउँ हो। नेपाल एकीकरणको समयमा खाँडो पखालिएको ठाउँ भएकोले खाँदवारी नामाकरण गरिएको मान्यता छ। अरुण नदीको किनारमा रहेको तुम्लिङटार देखि २० मिनेटको चढाई अत्यन्तै मनोरम वातावरण र सुन्दर भौगोलिक अवस्थितिका साथ फैलिएको खाँदवारी बजार आफैमा पर्यटकीय हिसावले ज्यादै महत्वपूर्ण स्थान हो। वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज र मकालु बेशक्याम्प जाने सन्दर्भमा आराम गर्ने तथा योजना बनाउने स्थानको रूपमा खाँदवारी बजार महत्वपूर्ण स्थल बनेको छ।

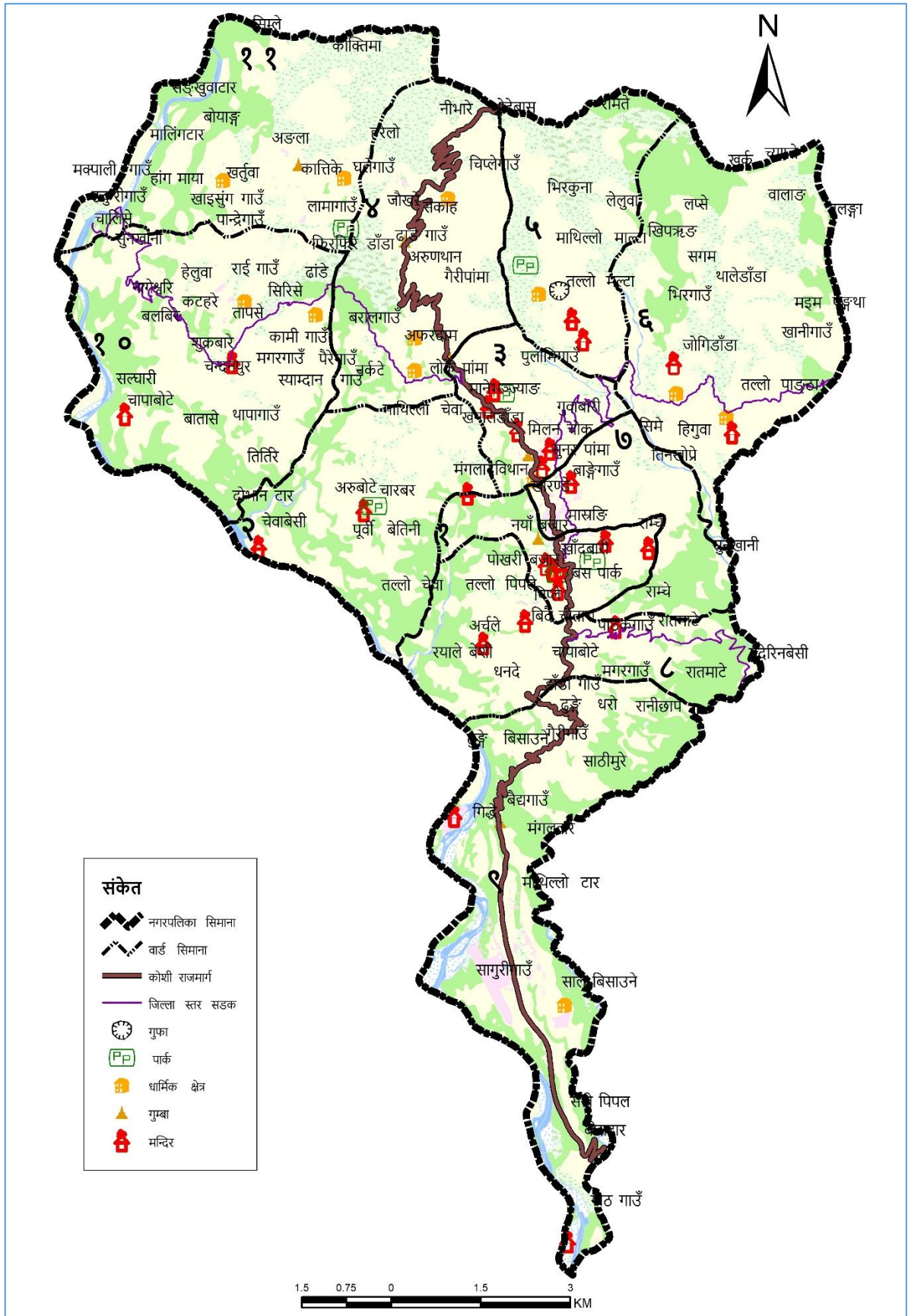
मनकामना

अरुण नदीको किनारमा अवस्थित मनकामना एक सुन्दर धार्मिक स्थल हो। तुम्लिङटार एयरपोर्टबाट २ किलोमिटरको दुरीमा अवस्थित यो मन्दिर ठूला रुख र प्राकृतिक छटाले भरिएको साँढै सुन्दर छ। मनोकांक्ष पुरा हुने र शुभ आशिर्वाद प्राप्त हुने विश्वासका साथ हजारौं हिन्दु धर्मावलम्बी तथा बौद्ध धर्मावलम्बीहरूले मनकामना देवी कहाँ जाने गर्दछन्।

छ्यांकुटी भञ्ज्याङ

खाँदवारी बजारबाट १० किलोमिटर उत्तरमा मकालु बेशक्याम्प जाने बाटोमा अवस्थित यो भञ्ज्याङ मकालु हिमाल हेर्ने भयालको रूपमा लिन सकिन्छ। यहाँबाट उत्तर तिर हिउले ढाकिएको मकालु तथा अन्य हिमाललाई हेर्ने तथा फोटो खिच्न सकिन्छ भने दक्षिण तिर हरियाली मनोरम अरुण उपत्यकालाई देख्न सकिन्छ। यहाँबाट छिमेकी जिल्ला भोजपुरको सुन्दर अन्नभण्डार उत्तरी क्षेत्र देख्न सकिन्छ।

नक्शा ३.३.१ : धार्मिक, साँस्कृतिक पर्यटकीय स्थल

श्रोत: स्थानीय श्रोत नक्साङ्कन सर्वेक्षण २०७६, खाँदवारी नगरपालिका

तालिका ३५ : पर्यटकीयस्थल सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	स्थान	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व	विशेषता	वार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकका पहुँच	होटल, लज, रेष्टुरा संख्या	नजिकका बजार केन्द्र सम्मका दुरी (कि.मी.)			
२	अरुणेश्वर शिव मन्दिर, थम्बी डाँडा	नपुगेको	२	०	सामुदायिक	धार्मिक	२५००
२	हरियाली पार्क, चार वर	पुगेको	२	०	सामुदायिक	पर्यटकीय	०
२	जाल्पादेवी मन्दिर, जाल्पा	पुगेको	२	१	सामुदायिक	धार्मिक	३००
२	भद्रकाली मन्दिर,भद्रकाली	पुगेको	५	०	नीजि	धार्मिक	२५००
४	कातिका देवी, कातिके	नपुगेको	०	२	सामुदायिक	धार्मिक	१०००
४	सखेवा देवी, सखेवा	पुगेको	०	१	सामुदायिक	धार्मिक	५००
४	छिन्ताङ देवी,	पुगेको	०	२	सामुदायिक	धार्मिक	५००
४	अरुण थान,	पुगेको	०	२	सामुदायिक	धार्मिक	२००
४	हरेलो डाँडा,	पुगेको	०	१५	नीजि	पर्यटकीय	१५००
४	चेली डाँडा,	नपुगेको	०	२	नीजि	पर्यटकीय	५००
४	मकालु बाछ गुम्बा,	नपुगेको	०	५	सामुदायिक	धार्मिक	५००
४	छ्वाङकनी दौड,	नपुगेको	०	५	नीजि	पर्यटकीय	०
४	फिरफिरे डाँडा,	पुगेको	०	१५	नीजि	पर्यटकीय	२००
४	सिद्ध देवि मन्दिर,	नपुगेको	०	१	सामुदायिक	धार्मिक	०
४	पञ्चकन्या देवि,	नपुगेको	०	५	सामुदायिक	पर्यटकीय	२००
४	महाभिर,	नपुगेको	०	३	सामुदायिक	धार्मिक	०
४	धर्म देवि तीर्थ स्थल,होमस्टे	पुगेको	०	३	नीजि	धार्मिक	२५००
४	सखेवा चण्डी थान,	पुगेको	०	१	सामुदायिक	साँस्कृतिक	२०००
४	सिंह देवी,	नपुगेको	०	७	सामुदायिक	धार्मिक	०
५	सिद्धेश्वर, महादेवस्थान	नपुगेको	०	०	पब्लिक लि.	धार्मिक	०
५	सत्येश्वर, महादेवस्थान	पुगेको	०	०	पब्लिक लि.	धार्मिक	०
५	चमेरे गुफा, सातधारा	पुगेको	०	०	पब्लिक लि.	पर्यटकीय	०
५	सातधारा, ज्याङ्गूड	पुगेको	०	०	पब्लिक लि.	धार्मिक	०
५	नर्दले छाँगो, राईडाँडा	पुगेको	०	०	पब्लिक लि.	पर्यटकीय	०
७	मंगला देवी थान, तीन चौक	पुगेको	५	४	नीजि	धार्मिक	११००

वडा नम्बर	स्थान	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व	विशेषता	वार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकका पहुँच	होटल, लज, रेष्टुरा संख्या	नजिकका बजार केन्द्र सम्मका दुरी (कि.मी.)			
७	नयाँ बजार, चित्ले चौतारा	पुगेको	२०	२	नीजि	पर्यटकीयर	६०००
८	तुम्लिङ पोखरी,	नपुगेको	०	२	सामुदायिक	धार्मिक	६००
८	सर्वेश्वर,	पुगेको	०	६	सामुदायिक	धार्मिक	१५००
८	शिद्धेश्वर मन्दिर ,	पुगेको	०	०	सामुदायिक	धार्मिक	०
८	ढोबाजे पिक्निक स्पार्ट,	नपुगेको	०	०	सामुदायिक	पर्यटकीय	०
८	सुनखनी देवीथान,	पुगेको	०	०	सामुदायिक	धार्मिक	०
९	मनकामना मन्दिर,	पुगेको	१०	१	सामुदायिक	धार्मिक	५०००००
९	राधाकृष्णा मन्दिर,	पुगेको	०	०	सामुदायिक	धार्मिक	५०००
९	शंखेपिपल मन्दिर,	पुगेको	०	०	सामुदायिक	धार्मिक	४००
९	शिहेश्वरी मन्दिर,	पुगेको	०	०	सामुदायिक	धार्मिक	७००
११	चारधाम धाम, घले गाउ	नपुगेको	०	४	सामुदायिक	धार्मिक	५०००
११	जलेश्वर महादेव, खर्तुवा	नपुगेको	०	४	नीजि	धार्मिक	१०००
११	आंला गुम्बा, आंला	पुगेको	०	४	सामुदायिक	साँस्कृतिक	२००
११	छहरे भर्ना, छहरे खोला	नपुगेको	०	०	सामुदायिक	पर्यटकीय	०
जम्मा							५३६४००

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

४.४ व्यापार र व्यवसाय सम्बन्धी विवरण

खाँदवारी बजार जिल्लाको सदमुकाम मात्र नभए एक बजार केन्द्र पनि हो । यहाँ १००० भन्दा बढि व्यापार र व्यवसायहरु सञ्चालनमा रहेको अनुमान गर्न सकिन्छ । सर्वेक्षणको क्रममा यस नगरपालिका क्षेत्रभित्र निजी एकल स्वामित्वका ७ वटा पसलहरुले मात्र विवरण उपलब्ध गराएका छन् जस्को विवरण देहायको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ३६ : व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	व्यापार तथा व्यवसाय संचालक तथा कम्पनीको नाम	व्यापार र व्यवसायको किसिमको कोड प्रयोग गर्ने	पसलको प्रकार	व्यापार व्यवसायका स्वामित्व (एकल, साभेदारी र सहकारी)	वार्षिक कारोवार (रु.(हजारमा)	दर्ताको अवस्था
१	माधव कुमार श्रेष्ठ कम्प्युनिकेसन कर्नर खाँदवारी	२	स्टेशनरीको सामान खरिद बिक्री	एकल	३०००००	
१	दल बहादुर वि क निशा रेडिमेड कपडा पसल	१	रेडिमेड कपडा खरिद बिक्री	एकल	३०००००	
३	टिकाराम श्रेष्ठ सागर स्टोर	३	हार्डवेयर तथा किरानाका समान		३०००००	

वडा नम्बर	व्यापार तथा व्यवसाय संचालक तथा कम्पनीको नाम	व्यापार र व्यवसायको किसिमको कोड प्रयोग गर्ने	पसलको प्रकार	व्यापार व्यवसायका स्वामित्व (एकल, साभेदारी र सहकारी)	वार्षिक कारोवार (रु. हजारमा)	दर्ताको अवस्था
१३	सुपर्ण शाक्य शौरभ किराना पसल	४	किरानाका सामान खरिद बिक्री		३०००००	
३	निश्चल गुरुड नरेशकिराना पसल सित्तलपार्टी	६	रेडिमेड कपडा खरिद बिक्री	एकल	२०००००	
१	नारायण कुमार श्रेष्ठ अनु आइरन स्टोर खाँदवारी	६	किरानाका सामान खरिद बिक्री	एकल	१०००००	
१	रामादेवी श्रेष्ठ अपन किराना पसल खाँदवारी	८	किरानाका सामान खरिद बिक्री	एकल	३०००००	

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७६

★व्यापार र व्यवसायको किसिम कोड: १. किराना वा व्यापारिक वस्तु, २. मासु बिक्री केन्द्र, ३. तरकारी तथा फलफूल बिक्री केन्द्र, ४. दुध चिस्यान तथा बिक्री केन्द्र, ५. निर्माण सामग्री, ६. औषधी पसल वा क्लिनिक,

४.५ बजारसँग पहुँचको अवस्था

यस नगरपालिका क्षेत्रमा बजारको पहुँचको अवस्था हेर्दा १,७३५ घरपरिवारबाट १५ मिनेट भित्र, २,१४१ घरपरिवारबाट ३० मिनेट भित्र, ३,५७१ घरपरिवारबाट १ घण्टा भित्र बजार पुग्न सक्ने देखिन्छ। बजारमा पहुँचको अवस्था सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ३७: बजार पहुँच सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	घरबाट हिंडेर नजिकको बजार पुग्न लाग्ने समय (घरधुरी संख्या)				
	१५ मिनेट भन्दा कम	३० मिनेट सम्म	१ घण्टा वा बढि	नख'लेको	जम्मा
१	७७६	१७६	३१	८९	१०७२
२	०	६	४४३	०	४४९
३	२३८	३८९	१०९	८	७४४
४	१७२	३७१	२२०	३	७६६
५	०	१	३३९	४	३४४
६	२	४	४९९	१२	५१७
७	१३९	५१०	१५७	१	८०७
८	१०२	३७३	२४३	१७	७३५
९	३०५	३०४	४२६	७	१०४२
१०	०	७	६५६	४	६६७
११	१	०	४४८	१	४५०
जम्मा	१७३५	२१४१	३५७१	१४६	७५९३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७६

४.६ कृषि बजार सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिका १ क्षेत्रमा २ वटा खुद्रा बजार, २ वटा थोक बजार र ४ वटा हाट बजार रहेका छन्। उपलब्ध पूर्वाधार हाट लाग्ने दिन, ठेगाना सहतको कृषि बजार तथा हाट बजार सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ३८ : कृषि बजार सम्बन्धी विवरण

कृषि बजार			हाट बजार (कृषि बजार बाहेक)			
कृषि बजारस्थलको नाम	वडा नम्बर	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधार	हाट बजारस्थलको नाम	वडा नम्बर	हाट बजार लाग्ने दिन वा वार	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधार
१५ मिनेट भन्दा कम	१		शनिबारे हटिया टुडिखेल	१	७	बथशाला, आयमूलक भवन, सार्वजनिक शौचालय हेलुवावेशी
१५ मिनेट भन्दा कम	९		शुकवार	९	६	
१५ मिनेट भन्दा कम	९		स्वर्पोट	९	०	
१५ मिनेट भन्दा कम	११		हेलुवावेशी	११	६	

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७६

४.७ बैंक तथा बित्तिय संस्था र सहकारी सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिका क्षेत्रभित्र संचालित बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुको लगानी तथा लगानीको मुख्य क्षेत्र सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३९ : बैंक तथा वित्तिय संस्था र सहकारी सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	बैंक तथा सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	वार्षिक कारोबार रकम (रु.हजारमा)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
१.	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक	१	०	१००.००	कर्जा
२.	नेपाल राष्ट्र बैंक	१	०	१००.००	कर्जा
३.	कृषि विकास बैंक	१	०	१००.००	कृषि तथा व्यवसाय
४.	पार्इम कमर्सियल बैंक	१	०	०.००	कर्जा
५.	बैंक अफ काठमाण्डौ	१	०	०.००	कर्जा
६.	सिद्धार्थ बैंक	१	०	०.००	कर्जा
७.	नेबिल विकास बैंक	१	०	०.००	कर्जा
८.	सेन्चुरी बैंक	१	०	०.००	कर्जा
९.	सानिमा बैंक	१	०	०.००	कर्जा
१०.	एभरेष्ट बैंक	१	०	०.००	कर्जा
११.	नेपाल इन्भेष्टमेन्ट बैंक	१	०	०.००	कर्जा
१२.	एन आई सि बैंक	३	०	०.००	कर्जा
१३.	पार्इम कमर्सियल बैंक	९	०	०.००	कर्जा
१४.	जलेस्वरी महिला बचत तथा ऋण	१०	३६५१९६२	१०००.००	कृषि स्वास्थ्य शिक्षा र
१५.	अरुणाथान महिला बचत तथा ऋण	४	५७८९३५	५७८९३५.००	कृषि स्वास्थ्य शिक्षा र
१६.	श्री मानेभञ्ज्याङ्ग महिला बचत तथा	३	१४५२२०	१४५२२०.००	कृषि स्वास्थ्य शिक्षा र
१७.	श्री कञ्चनजङ्ग महिला बचत ऋण	६	२२५२००	२२५२००.००	कृषि स्वास्थ्य शिक्षा र
१८.	किराँतेश्वर कृषि सहकारी संस्था	१	०	०.००	कर्जा
१९.	अरुण भ्याली बहुउद्देश्य सहकारी संस्था	१	०	०.००	कृषि तथा व्यवसाय
२०.	जनमैत्री बचत तथा ऋण सहकारी संस्	१	३००००	२५००००.००	व्यवसाय
२१.	चौतारी कृषि सहकारी	१	०	०.००	कर्जा

क्र.सं.	बैंक तथा सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	वार्षिक कारोबार रकम (रु.हजारमा)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
२२.	नवज्योती महिला बचत तथा ऋण	१	०	०.००	कर्जा
२३.	मकालु बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	१	३१३३२	१८५५८.००	कर्जा
२४.	जलेश्वरी महिला बचत तथा ऋण	१०	८२५१	७२०९.००	कर्जा
२५.	सुनगाभा साना किसान कृषि सहकारी	१०	०	०.००	कर्जा
२६.	मिन्चिवा कृषि सहकारी संस्था	११	०	०.००	कर्जा
२७.	मनकामना बहुउद्देश्य सहकारी संस्था	१	३००५०	२१५८.००	कर्जा
२८.	खाँदवारी बचत तथा ऋण सहकारी	१	६००००	३००५०.००	कर्जा
२९.	नेरुडे लघुवित्त संस्था लि	१	१००००	२४००.००	कर्जा
३०.	फरवार्ड कम्प्युनिटी मिनि फाईनान्स	१	१००००	५०००.००	कर्जा
३१.	निर्धन उत्थान लघु वित्त प्रा लि	१	०	८६७४२.००	कर्जा
३२.	लोहोरुड्ड बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	४	०	०.००	कर्जा
३३.	एकतअ बचत तथा ऋण सहकारी	८	०	०.००	कर्जा
३४.	लालुपाते बचत तथा ऋण सहकारी	११	०	०.००	कर्जा
३५.	देवकोटा जागरुक महिला बचत तथा	१	०	०.००	कर्जा
३६.	जालपा देवी आइ पि एम कृषक समूह	८	०	०.००	कर्जा
३७.	जागरुक महिला विकास समिति	१	०	०.००	कर्जा
३८.	अरुण वरुण बहुउद्देश्य सहकारी संस्था	१	०	०.००	कर्जा
३९.	राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक खाँदवारी	१	०	१००.००	कर्जा
४०.	नेपाल राष्ट्र बैंक	१	०	१००.००	कर्जा
४१.	कृषि विकास बैंक	१	०	१००.००	कर्षि तथा व्यवसाय
४२.	पाईम कमर्सियल बैंक	१	०	०.००	कर्जा
४३.	बैंक अफ काठमाण्डौ	१	०	०.००	कर्जा
४४.	सिद्धार्थ बैंक	१	०	०.००	कर्जा
४५.	नेबिल विकास बैंक	१	०	०.००	कर्जा
४६.	सेन्चुरी बैंक	१	०	०.००	कर्जा
४७.	सानिमा बैंक	१	०	०.००	कर्जा
४८.	एभरेष्ट बैंक	१	०	०.००	कर्जा
४९.	नेपाल इन्भेष्टमेन्ट बैंक	१	०	०.००	कर्जा
५०.	एन आई सि बैंक	३	०	०.००	कर्जा
५१.	पाईम कमर्सियल बैंक	९	०	०.००	कर्जा
५२.	जलेश्वरी मिहला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था (शितलपाटी)	१०	३६५१९६२	१०००.००	कर्षि स्वास्थ्य शिक्षा र व्यवसाय
५३.	अरुणाथान महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था(सेकाहा)	४	५७८९३५	५७८९३५.००	कर्षि स्वास्थ्य शिक्षा र व्यवसाय
५४.	श्री मानेभञ्ज्याङ्ग मिहला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था()	३	१४५२२०	१४५२२०.००	कर्षि स्वास्थ्य शिक्षा र व्यवसाय
५५.	श्री कञ्चनजङ्ग महिला बचत ऋण सहकारी संस्था ()	६	२२५२००	२२५२००.००	कर्षि स्वास्थ्य शिक्षा र व्यवसाय
५६.	किराँतेश्वर कृषि सहकारी संस्था	१	०	०.००	कर्जा
५७.	अरुण भ्याली बहुउद्देश्य सहकारी संस्था	१	०	०.००	कर्षि तथा व्यवसाय
५८.	जनमैत्री बचत तथा ऋण सहकारी	१	३००००	२५००००.००	व्यवसाय
५९.	चौतारी कृषि सहकारी	१	०	०.००	कर्जा

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

४.८ बैंक तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने परिवार सम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रभित्र रहेका कुल ७४०६ घरपरिवार मध्ये ४,१५३ घरपरिवारले बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा खाता खोलेर आर्थिक कारोबार गर्ने गरेका छन् भने ३,३०० घरपरिवारको भने कुनै पनि वित्तीय संस्थाहरुमा खाता नरहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४० : बैंकमा खाता हुने परिवार सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बैंक तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने घरपरिवार संख्या			
	खाता हुने घरपरिवार संख्या	खाता नहुने घरपरिवार संख्या	नखुलेको	जम्मा
१	८३१	२००	४१	१०७२
२	१४०	३०५	४	४४९
३	५११	२२४	९	७४४
४	३३४	४२५	७	७६६
५	१८०	१५४	१०	३४४
६	१३२	३६७	१८	५१७
७	५८८	२१२	७	८०७
८	३८२	३३२	२१	७३५
९	६१५	४१७	१०	१०४२
१०	२५०	४११	६	६६७
११	१९०	२५३	७	४५०
जम्मा	४१५३	३३००	७	७५९३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७६

४.९ वित्तीय संस्था अनुसार खाता हुने घरपरिवार विवरण

बैंक तथा वित्तीय संस्थामा खाता रहेका कुल ४,१५३ घरपरिवार मध्ये वित्तीय संस्थाहरुको किसिम अनुसार खातावाल घरपरिवारको अवस्था हेर्दा सबै भन्दा बढी वाणिज्य बैंकमा ३,१२२ घरपरिवारको खाता रहेको छ भने वित्तीय संस्थामा खाता हुने २३८ र विकास बैंकमा खाता हुने ६५५ तथा सहकारीमा १०० घरपरिवारको खाता रहेको देखिन्छ । वित्तीय संस्था अनुसार खाता रहेका घरपरिवार विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४१ : बैंक प्रकार अनुसार खाता हुने परिवार

वडा नम्बर	परिवारको सदस्यको बैंक तथा वित्तीय संस्थामा खाताको विवरण					
	वाणिज्य बैंक	विकास बैंक	वित्तीय संस्था	सहकारी	नखुलेको	जम्मा
१	७८९	५	१२	७	१८	८३१
२	११३	१९	७	१	०	१४०
३	३९६	७६	३३	३	३	५११
४	२१२	४३	३९	३८	२	३३४
५	१६४	१५	१	०	०	१८०
६	८९	२७	१२	१	३	१३२
७	४३५	६३	८७	२	१	५८८
८	३२७	२३	२७	२	३	३८२
९	३३२	२७७	३	२	१	६१५

वडा नम्बर	परिवारको सदस्यको बैंक तथा वित्तीय संस्थामा खाताको विवरण					
	वाणिज्य बैंक	विकास बैंक	वित्तीय संस्था	सहकारी	नखुलेको	जम्मा
१०	१४५	९२	७	४	२	२५०
११	१२०	१५	१०	४०	५	१९०
जम्मा	३१२२	६५५	२३८	१००	३८	४१५३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७६

४.१० व्यवसायिक सीपमूलक तालिम

४.१०.१ व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको विवरण

नगरपालिका भित्र ४,०५७ जनाले कुनै न कुनै तालिम लिएको देखिन्छ जस मध्ये सबैभन्दा बढी सिलाई, बुनाई, बुटिक तथा पार्लरको तालिम लिनेको संख्या २६४ रहेको छ भने कृषि सम्बन्धी तालिम लिने जम्मा १५० रहेका छन् । तालिम लिनेहरू मध्ये सबै भन्दा ठूलो संख्याले अन्य क्षेत्रको तालिम लिएको देखिन्छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ४२ : व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको विवरण

वडा नम्बर	व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिने परिवार संख्या											
	सिलाई, बुनाई, बुटिक, सुडगार, पार्लर आदि	सूचना तथा प्रविधि, ईलेक्ट्रिकल, ईलेक्ट्रनिक्स	निर्माण सम्बन्धी	इन्जिनियरिङ, अटोमोबाइल र मेकानिक्स	कृषि सम्बन्धी	जनस्वास्थ्य सम्बन्धी	पशुस्वास्थ्य सम्बन्धी	पर्यटन, टुर गाइड, ट्राभल र सत्कार	कला सम्बन्धी	अन्य	नखुलेको	जम्मा
१	६०	३१	१५	१४	१४	३६	५	२	३	३१	७२९	९४०
२	८	११	१	५	४	१०	३	०	१९	१०	८४	१५५
३	२२	८७	२८	४	१५	२२	३	१	२	१६	९२	२९२
४	९	१३	१०	५	१८	२	२	११	३	७	९८	१७८
५	३५	१५	१६	५	३९	४	०	१	२	१२	१३२	२६१
६	१३	११	१०	२	२	४	०	०	३	१	३५६	४०२
७	४५	७	२५	१७	७	१३	३	४	१	३५	३४०	४९७
८	१४	१६	१५	९	७	११	३	८	१	१२	३८९	४८५
९	२६	२९	१९	२६	१०	१७	५	५	२	७	१२४	२७०
१०	१९	१०	९	६	९	१५	२	११	२	१३	३३८	४३४
११	१३	५	३	०	२५	४	४	०	०	१३	७६	१४३
जम्मा	२६४	२३५	१५१	९३	१५०	१३८	३०	४३	३८	१५७	२७५८	४०५७

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७६

४.११ घरपरिवारको आम्दानी तथा खर्चको अवस्था सम्बन्धी विवरण

४.११.१ घरपरिवारको आम्दानी सम्बन्धी विवरण

वार्षिक आम्दानीको दृष्टिकोणबाट हेर्दा ५० हजार भन्दा कम आम्दानी हुने घरपरिवार ५९२ र ५ लाख भन्दा माथि आम्दानी हुने घरपरिवार १,३२२ रहेको देखिन्छ । वार्षिक आम्दानीका आधारमा वर्गिकृत वडागत घरपरिवार सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ४३ : घरपरिवारको आम्दानी सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	वार्षिक आम्दानी अनुसार घरपरिवार संख्या						
	५० हजार भन्दा कम	(५०-१५०) हजार	(१५० - २५०) हजार	(२५०-५००) हजार	५०० हजार भन्दा माथि	नखुलेको	जम्मा
१	७३	८८	१८५	३६२	३६४	०	१०७२
२	३५	१८१	७२	१२६	३५	०	४४९

वडा नम्बर	वार्षिक आम्दानी अनुसार घरपरिवार संख्या						
	५० हजार भन्दा कम	(५०-१५०) हजार	(१५० - २५०) हजार	(२५०-५००) हजार	५०० हजार भन्दा माथी	नख'लेको	जम्मा
३	१५	११७	२३८	३०५	६९	०	७४४
४	३३	१६४	१६२	२४७	१६०	०	७६६
५	४३	१३५	६५	८०	२१	०	३४४
६	६६	२६६	११०	६१	१४	०	५१७
७	५२	९३	१८२	३१२	१६८	०	८०७
८	११७	१७०	१६९	१७३	१०६	०	७३५
९	८९	१४८	१७०	३७२	२६३	०	१०४२
१०	४६	२९१	१४९	१३०	५१	०	६६७
११	२३	१५८	९१	१०७	७१	०	४५०
जम्मा	५९२	१८११	१५९३	२२७५	१३२२	०	७५९३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

४.११.२ शिर्षक अनुसार परिवारको वार्षिक सरदर आम्दानी विवरण

आम्दानीको शिर्षक अनुसार घरपरिवारको वार्षिक सरदर आम्दानीको अवस्था हेर्दा यस क्षेत्रमा सबैभन्दा बढी जागिरबाट ८८ करोड भन्दा बढी आम्दानी हुने गरेको छ। दोस्रो ठुलो क्षेत्रका रूपमा श्रम रहेको छ। वार्षिक आम्दानीलाई शिर्षक अनुसार वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ४४ : शिर्षक अनुसार घरपरिवारको आम्दानी सम्बन्धी विवरण

वडा न	आम्दानीको शिर्षक अनुसार परिवारको सरदर वार्षिक खर्च (रु. हजारमा)										
	अन्नवालि	फलफुल	पशुपन्छी	तरकारी	जडिवुटी	श्रम	व्यापार	वैदेशिक	जागिर	अन्य	जम्मा
१	९०८८	१०५६	२४५१४	१९०८	६३५	५७८२१	३२७२३३	९३७१४	११३१८८	६१८४२	६९०९९९
२	२७३७	४८३	२८०८	१४६२	१२०	२४०५५	१४७१२	३१२७	१३९६८	१०७९६	१०२४१२
३	९०१२	६०	१७८१४	१८४२	६३०५	४७२८६	४९७६८	५६६२१	४६५२३	२२२८७	२५७५१८
४	५७०९०	४१९७	२६५५१	७०६९	६५२४	४२६९९	१७७४३	८९९८१	४४४६२	११००७	३०७३२३
५	९४५६	१४०४	९१३१	१२११	३४	६५३२	२२४१	१२२४९०	११२९०	४१३८	१६७९२७
६	१६५०४	१३९४	८९३०	५७५	०	१०७१९	४१९२	२१७८०५	६१००	७५१८	२७३७३७
७	३९६९	४५८	३२९०३	९६७	८७८	४६४२०	१९६४१	१७६८०४	१००८४७	५४५३०	४३७४१७
८	११४८०	६९७	२६७४४	६२७४	९८	३५५४७	१८८४१	४९७३८	१५७४७८	२५३४३	६५२१६४
९	४५७८८	१७७३	२३१८३८	३३६८	५०३१	५५२९४	१५०९५८	८९३८८	३६२७४४	१३८५८०	१०८४७६२
१०	१७२१५	४०४	११३५५	१२०	१५६५	२३३८६	८११०	४१५१७	२७५०	१२३९५	१४३२१७
११	२१४२०	१६२४	९९५५	२८१	२१९५	२१९३६	१०५००	४४७२९	१२४१७	१४६०५	१३९६६६
जम्मा	२०३७५९	१३५५४	४०२५४३	२५०७७	२३३८५	६९१६१९	६२३३९९	१०१४०५८	८९६१६७	३६३०४१	४२५७४२

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

४.११.३ घरपरिवारको खर्च सम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रमा वार्षिक खर्चका हिसाबले हेर्दा ५० हजार भन्दा कम खर्च गर्ने घरपरिवार ३८६ र ५ लाख भन्दा माथि खर्च गर्ने घरपरिवार ३५४ रहेका छन्। वार्षिक खर्चका आधारमा वर्गिकृत वडागत घरपरिवार सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ४५ : घरपरिवारको खर्च सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	वार्षिक खर्च अनुसार घरपरिवार संख्या (रु. हजारमा)						
	५० हजार भन्दा कम	(५०-१५०) हजार	(१५० - २५०) हजार	(२५०-५००) हजार	५०० हजार भन्दा माथी	नख'लेको	जम्मा
१	६३	१७७	४१८	३२०	९४	०	१०७२
२	३९	२४४	११७	४३	६	०	४४९
३	१६	३२१	२८१	९७	२९	०	७४४

वडा नम्बर	वार्षिक खर्च अनुसार घरपरिवार संख्या (रु. हजारमा)						नख'लेको	जम्मा
	५० हजार भन्दा कम	(५०-१५०) हजार	(१५० - २५०) हजार	(२५०-५००) हजार	५०० हजार भन्दा माथी			
४	४७	४२१	१७४	९१	३३	०	७६६	
५	१७	२१५	७७	२७	८	०	३४४	
६	५५	३६७	८०	१३	२	०	५१७	
७	३३	१९८	३१३	२१३	५०	०	८०७	
८	४३	२३५	२३७	१५९	६१	०	७३५	
९	४८	३४२	३६०	२६४	२८	०	१०४२	
१०	१५	२६७	२२१	१३३	३१	०	६६७	
११	२१	१८१	१४१	८९	१८	०	४५०	
जम्मा	३९७	२९६८	२४१९	१४४९	३६०	०	७५९३	

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

४.११.४ शिर्षक अनुसार परिवारको वार्षिक सरदर खर्च विवरण

यस नगरपालिकाका सबै घरधुरीको वार्षिक खर्च २ अर्ब ५४ करोड रहेको छ। खर्चको शिर्षक अनुसार हेर्दा यस नगर क्षेत्रमा सबैभन्दा बढी ८१ करोड ३६ लाख शिक्षामा हुने गरेको छ। वार्षिक खर्चलाई शिर्षक अनुसार वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ४६ : शिर्षक अनुसार घरपरिवारको खर्च सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	खर्चको शिर्षकअनुसार परिवारको सरदर वार्षिक खर्च (रु. हजारमा)							
	खाना	लत्ता कपडा	शिक्षा	स्वास्थ्य	चाडपव	कृषि कार्य	अन्य	जम्मा
१	१११४५३	२४१३०	५२८८९	२४५२९	३८२१५	१८०५२	३२७३७	३०२००५
२	१४५४३	७५१२	११९२१	११६९४	९११८	२४२८	७८२२	६५०३८
३	४३८००	१५१५०	३७३७८	१६९६९	१९१८१	२०६९	६८१४	१४१३६१
४	४८५२९	१२४४९	२३७६६	१५९२५	१९१९९	२३२७५	६५९८	१४९७४१
५	३५५७३	९९१७	८४२३	१८१३५	३२७५१	३११६	९१५९	११७०७४
६	१९२५०	७७४०	५४०९	७६४८	८४२०	३५९०	५१८२	५७२३९
७	६१७५६	१६७८६	४७९२५	२३४५३	३००५०	३४०१	१४०८९	१९७४६०
८	१३२९८३	१०२७९७	२११५६६	५६५५६	६८१९५	७७१७	३३४४५	६१३२५९
९	९४७९०	६२७१४	३७७६५५	२७१९६	८०४९५	१०२५४	१४४२६	६६७५३०
१०	४६२९०	११७६८	२३६१४	२२६५१	२०३०३	५९१५	११००७	१४१५४८
११	३२८७९	१११५०	१३०९३	१२१७७	९९९०	४९६५	५४१०	८९६६४
जम्मा	६४१८४६	२८२११३	८१३६३९	२३६९३३	३३५९१७	८४७८२	१४६६८९	२५४१९१९

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

४.१२ ऋण सम्बन्धी विवरण

४.१२.१ ऋण लिएको परिवार

विगत १ वर्ष भित्र ऋण लिएका आधारमा हेर्दा ३०५३ घरपरिवारले विभिन्न उद्देश्यका लागि ऋण लिएका छन् भने ४१८६ घरपरिवारलाई ऋण नलिएको देखिन्छ। ऋण लिएको आधारमा वडागत घरपरिवार विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ४७ : ऋण लिने परिवार

वडा नम्बर	ऋण लिएको आधारमा घरपरिवार संख्या				
	छ	छैन	थाहा छैन	नखुलेको	जम्मा
१	५८६	४५१	८	२७	१०७२
२	२९८	१३३	१६	२	४४९
३	४४०	२७६	२५	३	७४४
४	१८२	५४४	३५	५	७६६
५	१३२	१९७	११	४	३४४
६	१२७	३५८	१९	१३	५१७
७	२०३	५३१	६४	९	८०७
८	२९१	४१३	१४	१७	७३५
९	२७६	७३९	५	२२	१०४२
१०	३२७	२९७	३८	५	६६७
११	१९१	२४७	११	१	४५०
जम्मा	३०५३	४१८६	२४६	१०८	७५९३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

४.१२.२ ऋण लिनुको उद्देश्य अनुसार विवरण

ऋण लिएका ३०५३ घरपरिवार मध्ये ६४८ घरपरिवारले उद्योग व्यापारका लागि र दोस्रोमा शिक्षाका लागि ३७४ घरपरिवारले ऋणको सहारा लिएका छन् । त्यसैगरी विविध खर्चका लागि समेत ऋण लिनेहरूको उद्देश्य अनुसार वडागत घरपरिवार विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ४८ : ऋणको उद्देश्य अनुसार विवरण

वडा नम्बर	ऋणको उद्देश्य अनुसार घरपरिवार संख्या							नखुलेको	जम्मा
	कृषि तथा पशुपालन	उद्योगव्यापार	वैदेशिक रोजगार	शिक्षा	औषधि उपचार	अन्य			
१	४१	२१८	२३	४४	४३	२१५	२	५८६	
२	१७	२७	३२	५०	१३९	२८	५	२९८	
३	३८	१६३	२९	६७	६२	८०	१	४४०	
४	२६	३०	२४	२०	२९	५२	१	१८२	
५	४३	५	१२	१२	२४	३६	०	१३२	
६	३९	६	२०	१२	२७	२३	०	१२७	
७	७	३४	७	४४	३२	७९	०	२०३	
८	११	३९	१३	६८	३९	११४	७	२९१	
९	४१	९९	२०	२४	२२	६५	५	२७६	
१०	१३	८	१५	१९	४०	२३१	१	३२७	
११	३६	१९	२२	१४	३०	७०	०	१९१	
जम्मा	३१२	६४८	२१७	३७४	४८७	९९३	२२	३०५३	

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

४.१२.३ ऋणको स्रोत अनुसार विवरण

ऋण लिएका घरपरिवार मध्ये सबैभन्दा बढी १,३०३ घरपरिवारले साहु महाजनबाट ऋण लिने गरेका छन् । यस क्षेत्रमा साहु महाजनबाट ऋण लिने प्रचलन बढी लोकप्रिय रहेको देखिन्छ । ऋणको अन्य स्रोतहरूमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट १,२२४ र सहकारीबाट २१७ घरपरिवारले ऋण लिएको देखिन्छ । ऋणको स्रोत अनुसार ऋण लिनेहरू वडागत घरपरिवार विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ४९ : ऋणको श्रोत अनुसार विवरण

वडा नम्बर	ऋणको श्रोत अनुसार ऋण लिने घरपरिवार संख्या						
	वैक तथा वित्तीय संस्था	सहकारी संस्था	बचत समुह	साहु महाजन	अन्य	नखुलेको	जम्मा
१	३९९	२४	३०	१२०	९	४	५८६
२	५९	३६	१९	१७७	१	६	२९८
३	१७८	३२	१४	२०८	७	१	४४०
४	४०	१६	४६	७८	२	०	१८२
५	५७	३	१२	५९	१	०	१३२
६	२६	७	७	८७	०	०	१२७
७	११८	१३	२८	४२	२	०	२०३
८	१३३	१५	१९	१०४	१०	१०	२९१
९	१४५	१७	२५	८२	१	६	२७६
१०	४८	२८	१५	२३४	२	०	३२७
११	२१	२६	३१	११२	१	०	१९१
जम्मा	१२२४	२१७	२४६	१३०३	३६	२७	३०५३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

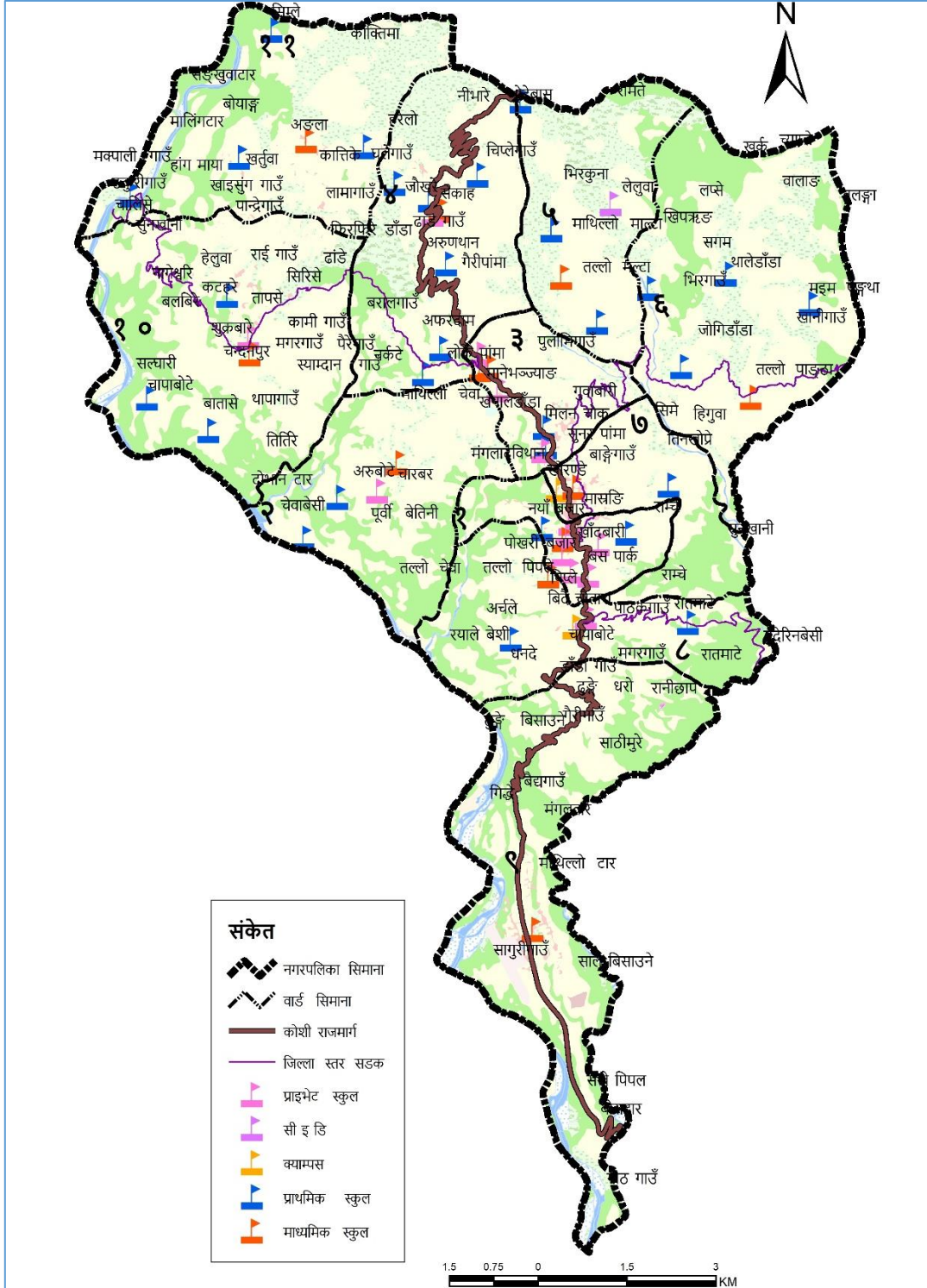
परिच्छेद ५: सामाजिक अवस्था

यस परिच्छेदमा नगरपालिकाको शिक्षा, स्वास्थ्य, कला, संस्कृति, लक्षित वर्ग, लैंगिकता, खानेपानी, सरसफाई जस्ता सामाजिक अवस्थाका विषयहरुमा देहाय बमोजिमका शिर्षकहरुमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

५.१ शैक्षिक तथा मानव संसाधन विकास

यस शिर्षक अन्तरगत शैक्षिक स्थितिको बारेका उल्लेख गरिएको छ ।

नक्शा ५.१.१: शैक्षिक संस्थाहरुको वितरण

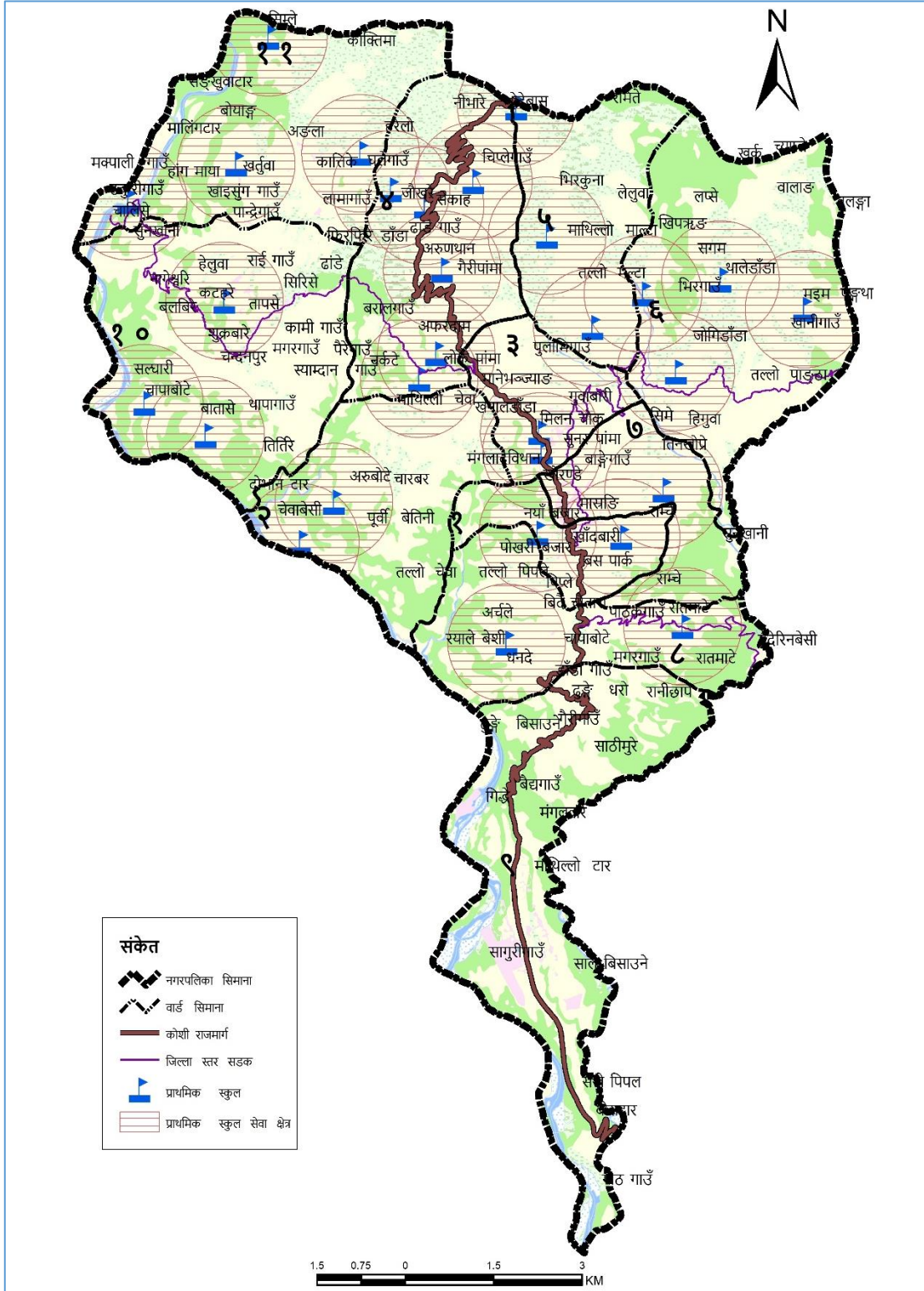

श्रोत: स्थानीय श्रोत नक्शांकन सर्वेक्षण २०७६

५.१.१ पाँच वर्ष भन्दा माथिको साक्षरता विवरण

यस नगरपालिका भित्रका पाँच वर्षमाथीका कूल ३१२०३ जनसंख्याको १३.२७ निरक्षरता रहेको छ । जसअनुसार ४१४१ जनसंख्या निरक्षर रहेको छ । जसमध्ये महिला निरक्षर २९१५ र पुरुष निरक्षर १२२६ रहेका छन् । महिलाको निरक्षरता तुलनात्मक रूपमा रहेको यस क्षेत्रको पाँच वर्षभन्दा कम उमेरको जनसंख्या ३०७६ रहेको छ । यससम्बन्धी वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

नक्शा ५.१.२: आधारभुत शैक्षिक संस्थाहरुको पहुँच

श्रोत: स्थानीय श्रोत नक्शांकन सर्वेक्षण २०७६

नेपाल सरकारको मान्यता अनुरूप एउटा आधारभूत विद्यालयले १,००० मिटरको क्षेत्रसम्म सेवा दिन सक्दछ । यसै मान्यताको आधारमा माथिको नक्सामा आधारभूत विद्यालयहरूको सेवा क्षेत्र देखाइएको छ । यस अनुसार नगरपालिकाको वडा नं. ९ वडाको तुम्लिङटार क्षेत्र र नं. वडाको माथिल्ल क्षेत्रमा विद्यालयको सेवा क्षेत्र कम रहेको देखिन्छ । उक्त वडाहरूमा जंगल बढी भएकोले सेवा क्षेत्रको आवश्यकता कम हुन सक्छ ।

तालिका ५० : ५ वर्ष माथिको साक्षरता अवस्था

वडा नम्बर	साक्षरताको स्थिति		निरक्षर स्थिति		६ वर्ष भन्दा कम उमेर समुह		नखुलेको	जम्मा
	पु	म	पु	म	पु	म		
१	२०७१	१८०३	८०	२८८	२१२	२०१	४०	४६९५
२	८९६	७३२	८४	२११	१०४	८६	१०	२१२३
३	१५३४	१३६३	१००	२५१	१७९	१२२	१५	३५६४
४	१४५६	१२६१	१७१	३७६	१४३	११४	२४	३५४५
५	६७६	५१७	८९	२०८	८५	७४	३	१६५२
६	८९१	७१८	१२५	२४३	१०५	१०७	७७	२२६६
७	१७१२	१५०३	११३	२१९	१९०	१५६	६१	३९५४
८	१४६५	१२६१	१४२	२७०	१५५	१६२	६६	३५२१
९	२००६	१७८७	११३	३३५	२४४	२०१	४८	४७३४
१०	१३४६	१०७८	१४१	३३५	१६४	१४७	३६	३२४७
११	९३४	७९२	११८	२५९	१०२	१०१	२१	२३२७
जम्मा	१४९८७	१२८१५	१२७६	२९९५	१६८३	१४७१	४०१	३५६२८

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

५.१.२ उमेरगत साक्षरताको अवस्था

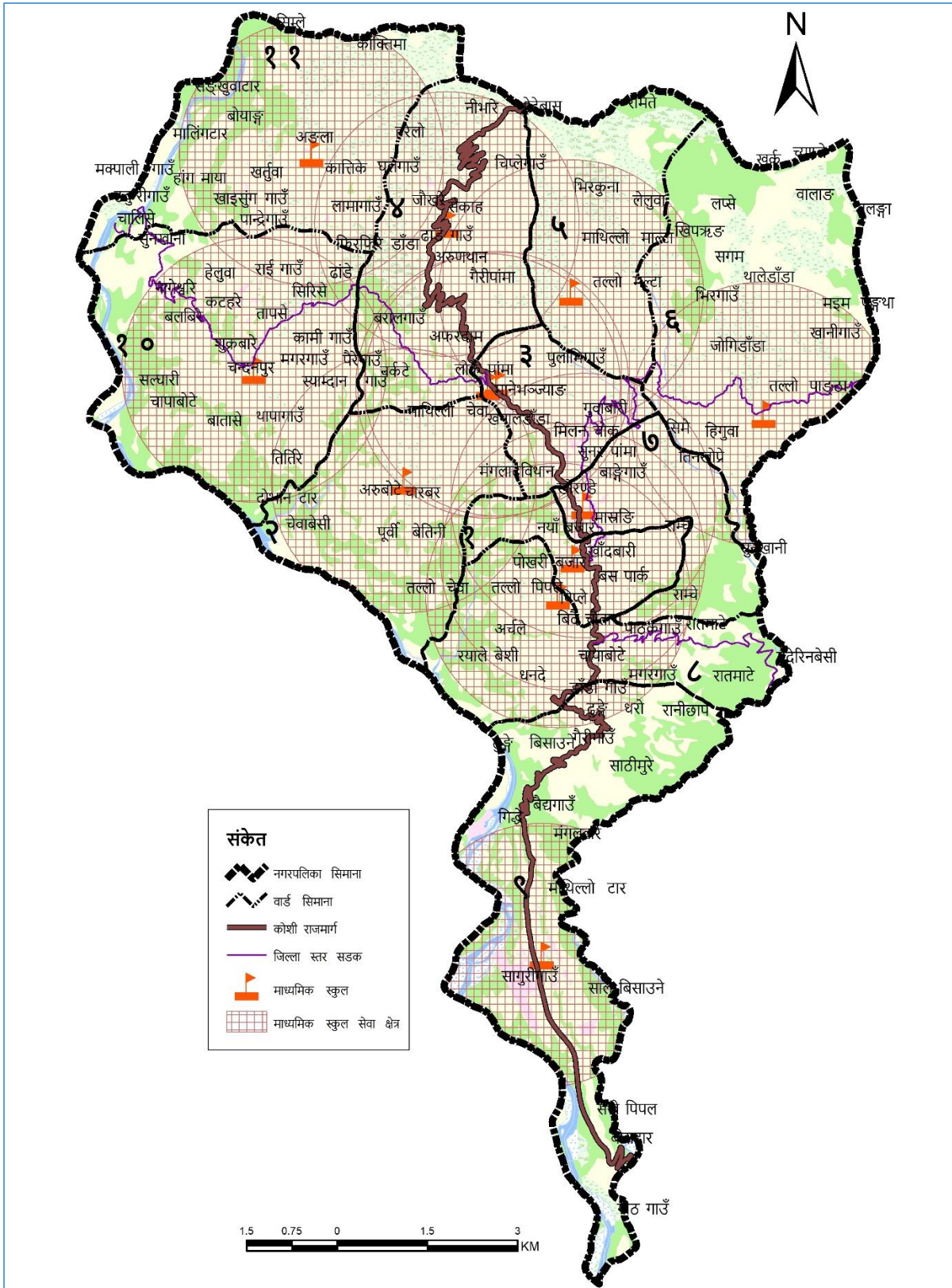
यस क्षेत्रका विभिन्न उमेर समुहको साक्षरताको संख्यासम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५१ : उमेर अनुसार साक्षरताको अवस्था

वडा नम्बर	साक्षरताको स्थिति											जम्मा
	जनसंख्या	६-५९ वर्ष उमेर समूहको साक्षरता		प्रौढ (१५-५९ वर्ष) साक्षरता		५९ वर्ष भन्दा माथि उमेर समुह (साक्षर)		५९ वर्ष भन्दा माथि उमेर समुह (निरक्षर)		६ वर्ष भन्दा कम उमेर समुह		
		पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	
१	४६९५	१९६७	१८९२	१५२६	१५२६	१५३	७७४७	४४	१६२	२१२	२०१	२०१२५
२	२१२३	८७८	८२५	७२२	६६१	५९	३५०६	४६	१००	१०४	८६	९११०
३	३५६४	१४९३	१४४०	११६१	११०४	१०२	५८२९	४४	१२९	१७९	१२२	१५१६७
४	३५४५	१४५०	१४११	११६३	१११४	७७	५८२२	१११	१९३	१४३	११४	१५१४३
५	१६५२	६६४	६०८	५३५	४८४	५६	२६७१	४६	१०२	८५	७४	६९७७
६	२२६६	९१५	८५१	७२५	६७९	७०	३६७०	६९	१२६	१०५	१०७	९५८३
७	३९५४	१६५०	१५५१	१२७७	१२२२	१२९	६४५३	७०	१२७	१९०	१५६	१६७७९
८	३५२१	१४३७	१३६५	११३७	१०७२	१३५	५७३०	६८	१३१	१५५	१६२	१४९१३
९	४७३४	१८९७	१८७९	१४५५	१४५९	१८२	७६४८	५९	१६७	२४४	२०१	१९९२५
१०	३२४७	१३०४	१२३९	१०३३	९५८	१०६	५२३८	८७	१७१	१६४	१४७	१३६९४
११	२३२७	९२६	९१२	७३९	७०१	६०	३७६७	७१	१३९	१०२	१०१	९८४५
जम्मा	३५६२८	१४५८१	१३९७३	११४७३	१०९८०	११२९	५८०८१	७५५	१५४७	१६८३	१४७१	१५१२६१

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

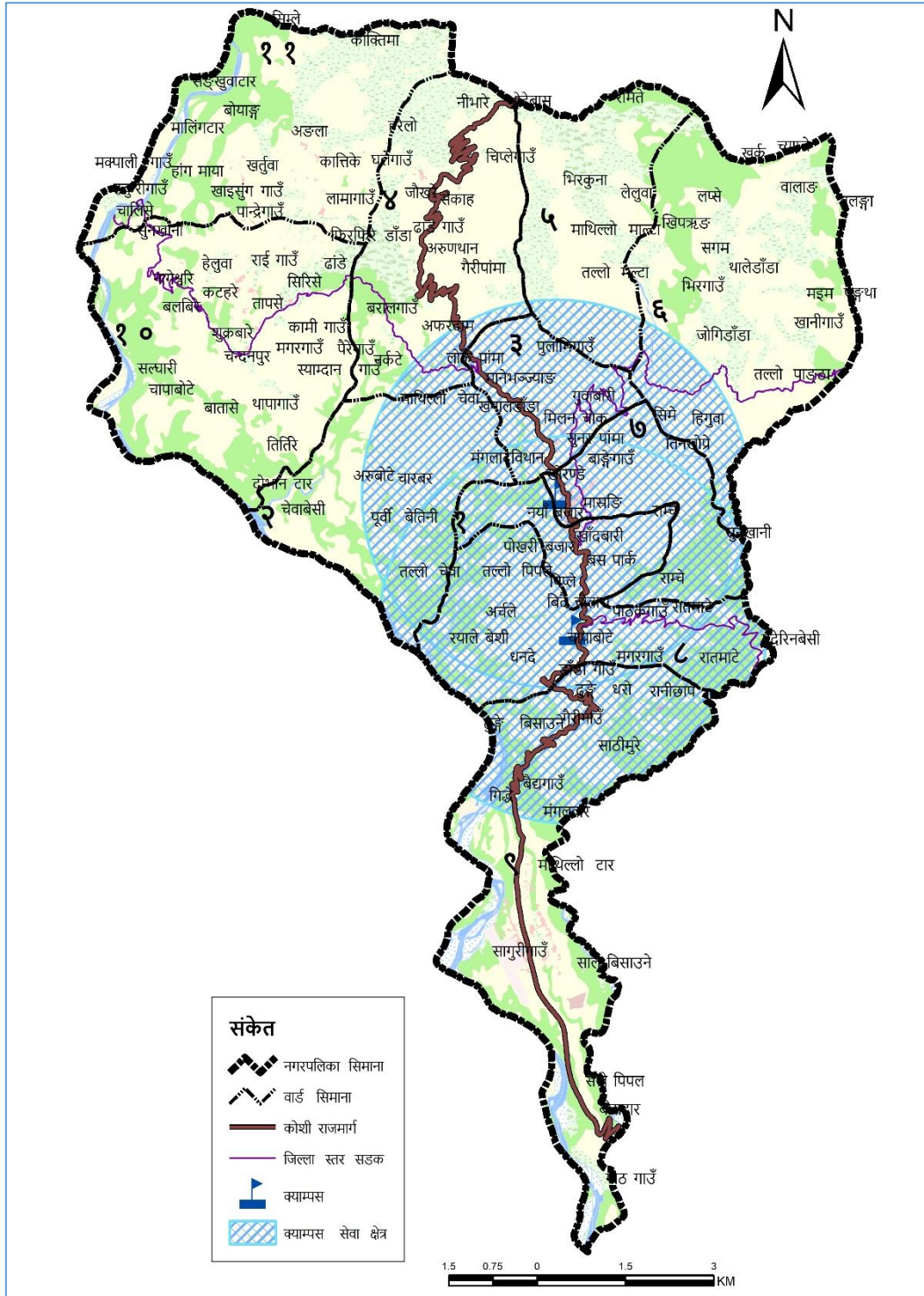
नक्शा ५.१.३: माध्यमिक शैक्षिक संस्थाहरुको पहुँच

श्रोत: स्थानीय श्रोत नक्शांकन सर्वेक्षण २०७६

नेपाल सरकारको मान्यता अनुरूप एउटा माध्यमिक विद्यालयले २,२०० मिटरको क्षेत्रसम्म सेवा दिन सक्दछ । यसै मान्यताको आधारमा माथिको नक्सामा माध्यमिक विद्यालयहरुको सेवा क्षेत्र देखाइएको छ । यस अनुसार नगरपालिकाको माध्यमिक विद्यालयको सेवा क्षेत्रको फैलावट सन्तोषजनक देखिन्छ ।

नक्शा ५.१.४: क्याम्पसको सेवा प्रवाह क्षेत्र

नेपाल सरकारको मापदण्ड अनुसार एउटा क्याम्पसले ३ हजार ३०० मिटर सम्मको क्षेत्रलाई सेवा दिन सक्ने नेपाल सरकारको मान्यता रहे बमोजिम वरुण बहुमुखी क्याम्पसको न्यूनतम सेवा क्षेत्र माथि नक्सामा प्रस्तुत गरिएको छ । यस अनुसार वडा नं. ५, ६, १० र ११ चाहि सेवा प्रवाह क्षेत्र भन्दा बाहिर रहेको देखिन्छ ।

५.१.३ शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या

शैक्षिक स्तरअनुसार नगरपालिकाको जनसंख्या हेर्दा २४०६ पूर्वप्राथमिक, १०,६४१ आधारभूत, ९१३३ माध्यमिक, २१७९ स्नातक, ७८० स्नातकोत्तर तथा २६५ जनसंख्या प्राविधिक एसएलसी अध्ययन गरेको देखिन्छ । साथै ३६३१ जनसंख्या साधारण लेखपढ गर्न जान्दछन् । शैक्षिक स्तर अनुसार वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ५२ : शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या											
	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत तह	माध्यमिक तह	स्नातक तह	स्नाकोत्तर तह	एमफिल वा माथि	प्राविधिक एसएलसी	साधारण लेखपढ	निरक्षर	कम उमेर	नखुलेको	जम्मा
१	२५४	१२९९	१५३८	४५२	१६७	३	०	३४५	३६८	५२	२१७	४६९५
२	३३४	५८८	४५३	९८	३१	३	२	१९७	२९५	१०४	१८	२१२३
३	२८७	१०७४	७११	३०९	१०५	१	९१	४७१	३५१	१४५	१९	३५६४
४	८८	११८९	९३६	१८५	३८	३	१३	३७७	५५०	१३४	३२	३५४५
५	४०	४२८	५३७	७१	२२	०	०	१४६	२९७	६८	४३	१६५२
६	२२०	६३८	४९०	५९	३	०	०	२६२	३७२	१०६	११६	२२६६
७	२५९	११५८	१११९	३०२	१३६	४	२९	३५७	३३३	१३६	१२१	३९५४
८	३०९	८८०	७७६	२९७	१२३	५	१०८	३४६	४१६	१०९	१५२	३५२१
९	२४४	१६२१	१३३९	१७२	६७	६	२२	५३९	४४९	२२४	५१	४७३४
१०	२६३	९३४	५८२	१५७	७५	०	०	४५७	४७७	६५	२३७	३२४७
११	१०८	८३२	६५२	७७	१३	२	०	१३४	३८०	९२	३७	२३२७
जम्मा	२४०६	१०६४१	९१३३	२१७९	७८०	२७	२६५	३६३१	४२८८	१२३५	१०४३	३५६२८
प्रतिशत	६.८	२९.९	२५.६	६.१	२.२	०.१	०.७	१०.२	१२.०	३.५	२.९	१००.०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

५.१.४ विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका तहगत छात्रछात्रा

नगरपालिकाभित्र रहेका कूल ५४ वटा विद्यालयमा कूल ११५६१ विद्यार्थीहरूले अध्ययन गरिरहेका छन्। जसअनुसार पूर्व प्राथमिक तहमा २२२१, आधारभूत तहमा ७९९४ र माध्यमिक तहमा २१४६ जनाले अध्ययन गरिरहेका छन्। यस सम्बन्धी विद्यालयगत विवरण अनुसूची १ मा प्रस्तुत गरिएको छ भने सांसद देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५३ : विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण

विद्यालयको किसिम	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
जम्मा	१००६	१३३५	२२२१	३७९६	३८८३	७६७९	१२५१	१०६२	२३१३	५९७३	६२८०	११५६१

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

५.१.५ शिक्षक विवरण

नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेका विद्यालयहरूमा रहेका शिक्षकहरूको स्वीकृत दरबन्दी, कार्यरत शिक्षक, महिला शिक्षक तथा विषयगत शिक्षक सम्बन्धी विवरण अनुसूची-२ मा रहेको छ।

५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण

नगरपालिकाको स्वास्थ्य सेवाको अवस्था यस खण्डमा प्रस्तुत गरिएको छ।

५.२.१ स्वास्थ्य संस्थाको विवरण

नगरपालिका भित्र ५ वटा स्वास्थ्य चौकी रहेका छन्। यी संस्थाहरूमा कूल २६ स्वास्थ्यकर्मीको स्वीकृत दरबन्दी रहेकोमा १९ जना कार्यरत रहेको देखिन्छ। स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत जनशक्तिसम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ५४ : स्वास्थ्य संस्थाको विवरण

सि.नं.	वडा नं.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	संस्थाको प्रकार	स्वास्थ्यकर्मी	
				स्वीकृत दरबन्दी	कार्यरत
१.	६	मनकामना स्वास्थ्य चौकी	स्वास्थ्य चौकी	५	३
२.	३	पांमा स्वास्थ्य चौकी	स्वास्थ्य चौकी	५	२
३.	५	माल्टा स्वास्थ्य चौकी	स्वास्थ्य चौकी	६	४
४.	१०	सित्तलपाटी स्वास्थ्य चौकी	स्वास्थ्य चौकी	६	५
५.	९	तुम्लिङटार स्वास्थ्य चौकी	स्वास्थ्य चौकी	६	५

सि.नं.	वडा नं.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	संस्थाको प्रकार	स्वास्थ्यकर्मी	
				स्वीकृत दरबन्दी	कार्यरत
		जम्मा		२६	१९

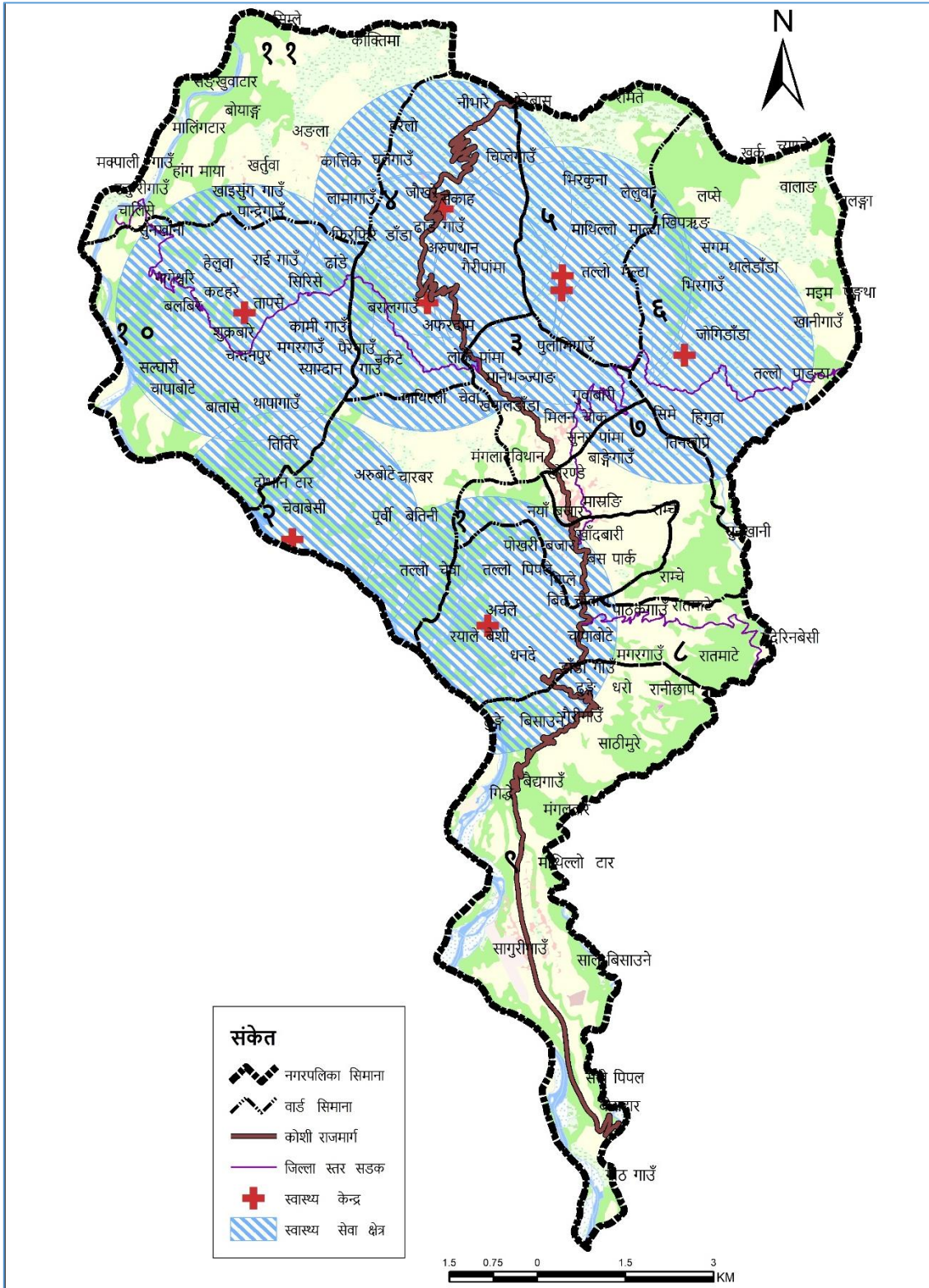
स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

नक्शा ५.२.१ स्वास्थ्य संस्थाहरुको वितरण

स्रोत: स्थानीय श्रोत नक्शांकन सर्वेक्षण २०७६

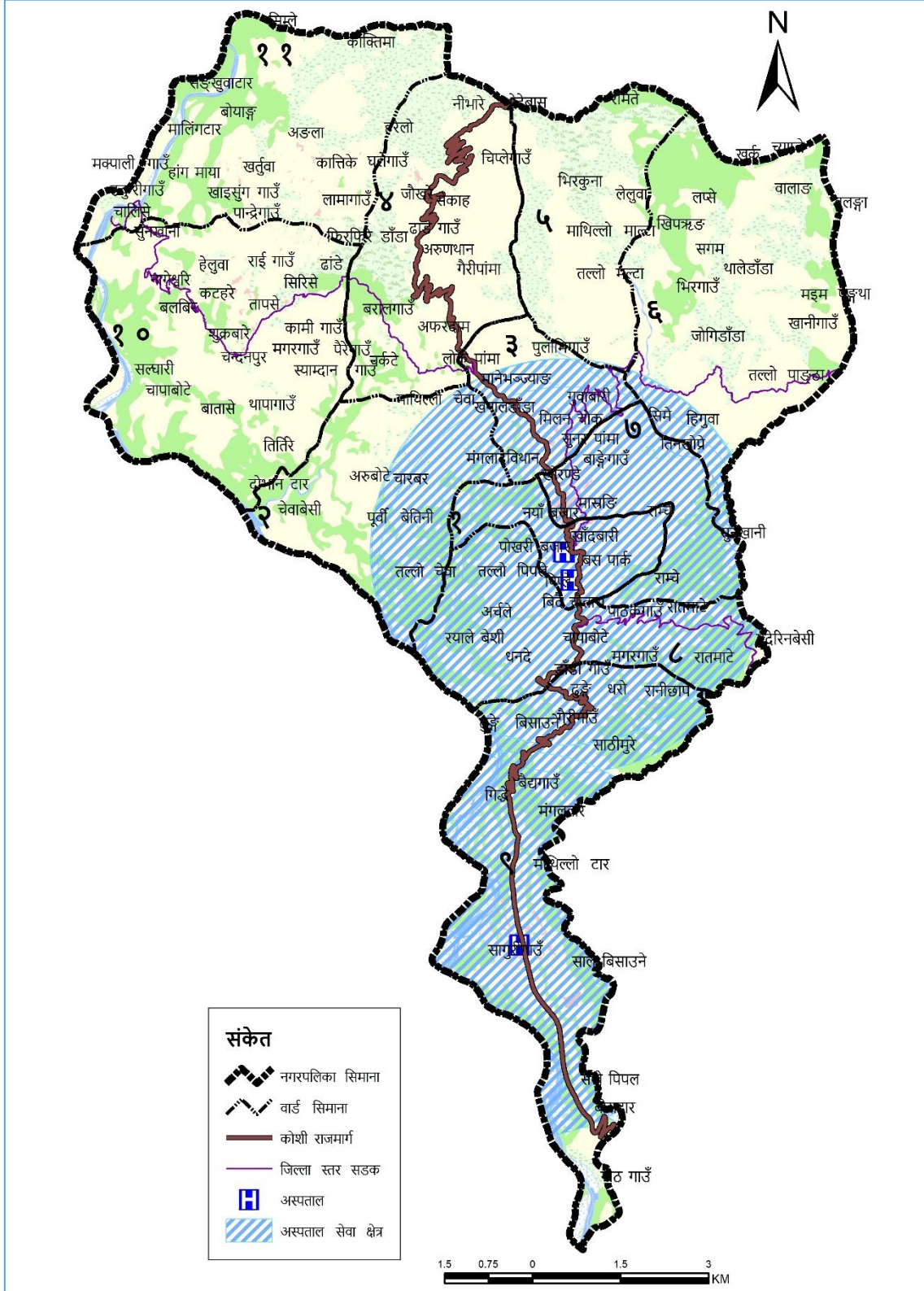
नक्शा ५.२.२ स्वास्थ्य संस्थाहरुको सेवा क्षेत्र

श्रोत: स्थानीय श्रोत नक्शांकन सर्वेक्षण २०७६

नेपाल सरकारले निर्धारण गरेको मापदण्ड अनुसार एउटा स्वास्थ्य केन्द्रले २,२०० मिटर सम्मको क्षेत्रमा सेवा दिन सक्छ। यसै मापदण्डको आधारमा माथि नक्सामा स्वास्थ्य केन्द्रहरुको सेवा क्षेत्र देखाइएको छ। नक्साको आधारमा वडा नं. ८ को पूर्वी क्षेत्र र वडा नं. ९ को दक्षिणी क्षेत्रमा स्वास्थ्य सेवाको उपस्थिति कम रहेको देखिन्छ। अन्य क्षेत्रमा ज्यादै राम्रो देखिन्छ।

नक्शा ५.२.३ अस्पतालको संस्थाहरुको सेवा क्षेत्र

श्रोत: स्थानीय श्रोत नक्शांकन सर्वेक्षण २०७६

नेपाल सरकारले निर्धारण गरेको मापदण्ड अनुसार एउटा अस्पतालले ३,३०० मिटर सम्मको क्षेत्रमा सेवा दिन सक्छ। यसै मापदण्डको आधारमा माथि नक्सामा अस्पतालको सेवा क्षेत्र देखाइएको छ। नक्साको आधारमा वडा नं. ४, ५, ६, १० र ११ को सम्पूर्ण भूभाग अस्पतालको सेवा क्षेत्र भन्दा बहिर रहेको देखिन्छ। अन्य क्षेत्रमा राम्रो देखिन्छ।

५.२.२ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण

यहाँ रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा विभिन्न सेवा तथा श्रेणीमा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति गरी जम्मा २२ जना रहेका छन्। स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत जनशक्तिसम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ५५: स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण

वडा नं.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको संख्या							
		विशेषज्ञ चिकित्सक	सामान्य चिकित्सक	हे.अ.	नर्स	अहेव	अनमी	ल्याव टेक्निसियन	अन्य
६	मनकामना स्वास्थ्य चौकी	०	०	०	०	२	१	०	१
३	पांमा स्वास्थ्य चौकी (पांमा)	०	०	०	०	१	१	०	१
५	माल्टा स्वास्थ्य चौकी	०	०	१	०	१	१	०	१
१०	सित्तलपाटी स्वास्थ्य चौकी	०	०	०	०	२	२	०	२
९	तुम्लिङटार स्वास्थ्य चौकी	०	०	१	०	१	२	०	१

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

५.२.३ खोप तथा पोषण सम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्र भित्र रहेका स्वास्थ्य चौकीहरूबाट पेण्टाभ्यालेण्ट खोप लिने बालबालिकाको संख्या ३८९ रहेको छ। ५ वर्ष मुनीका २८६५ बालबालिका मध्ये ३७५ जनामा बृद्धी अनुगमन गरिएकोमा ५ जना कुपोषित रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५६: खोप तथा पोषण सम्बन्धी विवरण

नम्बर	बालबालिका संख्या			खोप लिने बालबालिका संख्या						५ वर्ष मुनीका बालबालिका	
	१ वर्ष मुनीका	२ वर्ष मुनीका	५ वर्ष मुनीका	विसिज	पेण्टाभ्यालेण्ट	पोलियो तेस्रो	दादुरा र रुबेला	बृद्धी अनुगमन गरिएका	जापानि इन्सफलाइटिस (जे.ई.)	बृद्धी अनुगमन गरिएका कुपोषित	
६	३८	५०	२१७	२७	८३	२२	५८	३१	१५१	२	
२	१६३	२७८	६३८	१२३	१२३	१२३	१०५	११८	३३४	०	
५	२७	३६	११५	२१	२२	२३	१९	२२	६५	०	
१०	१०४	२००	४६४	९०	९९	९९	१०४	९६	४६४	०	
९	३३६	६१३	१४३१	३३	६२	६२	७७	१०८	२४५	३	
जम्मा	६६८	११७७	२८६५	२९४	३८९	३२९	३६३	३७५	१२५९	५	

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

५.२.४ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

सुरक्षित मातृत्वको लागि आवश्यक खोप सेवा, गर्भावस्थाको जाँच र सुरक्षित प्रसूती जस्ता सूचकलाई आधार मान्दा यस नगरपालिका अन्तर्गत रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा (अस्पताल बाहेक) गत वर्ष अर्थात् २०७५ सालमा ३२ जना महिला गर्भवती/प्रसूती भएका थिए। यस क्षेत्रमा ८९ जना स्वास्थ्य संस्थामा प्रसूती भएको देखिन्छ। चार पटक गर्भवस्थाको जाँच गराउने गर्भवती संख्या १०३ रहेको छ। यससम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ५७: सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	गत वर्षको गर्भवती/प्रसूती भएका महिला संख्या	टि.टि. खोप लिने गर्भवती		गर्भावस्थाको ४ पटक जाँच गराउने गर्भवती संख्या	प्रसूती भएको आधारमा गर्भवतीको संख्या		
		टी.टी. १ (पहिलो जाँचमा)	टी.टी. २ (पहिलो खोप लिएको एक महिना पछि)		स्वास्थ्य संस्थामा	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको सहयोगमा घरमा	स्वास्थ्यकर्मीको अनुपस्थितिमा घरमा
१	६	३३	८	८	३	०	०
२	२	२८	४७	४०	११	०	०
३	५	१५	११	६	१३	०	०
४	१०	५३	२९	२६	२७	५	०
५	९	११२	५४	४२	४९	३२	०
जम्मा	३२	२४१	१४९	१२२	१०३	३७	०

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

५.२.५ मातृशिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था

स्वास्थ्य संस्थाहरुको अभिलेख अनुसार मातृशिशु सुरक्षा अन्तरगत जीवित नवजात शिशु संख्या ६९ जना हुँदा २ मृत जन्म भएको देखिन्छ। जन्मेको २८ दिनभित्र मृत्यु भएका नवजात शिशुको संख्या ३ रहेको छ। परिवार नियोजनका साधनको प्रयोग गर्ने सन्दर्भमा स्वास्थ्य संस्थाका अतिरिक्त निजी क्लिनिक तथा अन्यत्रका स्वास्थ्य संस्थाबाट पनि सुविधा लिने अभ्यास रहेको छ। विगत एक वर्षको आँकडा अनुसार स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाबाट अस्थायी परिवार नियोजनको सेवा लिनेहरुमा ५३८ महिला रहेका छन् भने पुरुष ५३ जना मात्र रहेको देखिन्छ। स्थायी परिवार नियोजनको सेवा लिनेहरु नरहेका देखिन्छ। यससम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ५८: मातृशिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था

वडा नम्बर	गर्भावस्था प्रसूती अवस्था सुत्केरी पछिको ६ हप्ता भित्र मृत्यु भएका महिला	जीवित नवजात शिशु संख्या	मृत जन्म नवजात शिशु	जन्मेको २८ दिनभित्र मृत्यु भएका नवजात शिशु	१५-५९ वर्षका महिलाको संख्या	परिवार नियोजनको साधन प्रयोग गर्ने				महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका संख्या
						महिला		पुरुष		
						स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	
६	०	०	२	२	७८०	०	६७	०	४०	४
२	०	०	०	०	२३०६	०	१०७	०	०	९
५	०	२१	०	०	३१४	०	०	०	१०	५
१०	०	१६	०	०	१३०८	०	२१०	०	०	९
९	०	३२	०	१	३५१७	०	१५४	०	३	९
जम्मा	०	६९	२	३	८२२५	०	५३८	०	५३	३६

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

घरघुरी सर्भेक्षण अनुसार अस्थायी परिवार नियोजनको सेवा लिनेहरुमा ५,७३४ र स्थायी परिवार नियोजनको सेवा लिनेहरु १,१५० रहेका देखिन्छ। यससम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ५९ : परिवार नियोजन साधन प्रयोग सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	परिवार नियोजनको साधनको प्रयोगको आधारमा जनसंख्या				
	स्थायी परिवार नियोजन गर्ने	अस्थायी परिवार नियोजन गर्ने	प्रयोग नगर्ने	नखुलेको	जम्मा
१	३५	६०१	१८६६	३३	२५३५
२	१७७	३२९	६२२	४	११३२
३	१०७	९९४	६६३	१०	१७७४
४	५	२०९	१६३५	७	१८५६
५	२	२९८	५६१	३	८६४

वडा नम्बर	परिवार नियोजनको साधनको प्रयोगको आधारमा जनसंख्या				
	स्थायी परिवार नियोजन गर्ने	अस्थायी परिवार नियोजन गर्ने	प्रयोग नगर्ने	नखुलेको	जम्मा
६	९४	३७८	७३३	१६	१२२१
७	१५०	६०४	१३२४	१८	२०९६
८	३४	५०५	१२३१	१२	१७८२
९	५४०	१५७०	४२५	१३	२५४८
१०	५	४८	१६५७	११	१७२१
११	१	१९८	१०२९	६	१२३४
जम्मा	११५०	५७३४	११७४६	१३३	१८७६३

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

५.२.६ नगरपालिका भित्र देखा परेका प्रमुख रोगहरु र तिनको उपचार सम्बन्धी विवरण

नगरपालिका भित्र देखा पर्ने रोगहरु मध्ये सबैभन्दा उच्च संख्यामा ग्यास्ट्रीक वा अल्सर रहेको छ भने त्यसपछि क्रमशः स्वास्प्रशवास, निमोनिया, भ्नाडा पखला, मधुमेह, रक्तचाप, प्रसुतिजन्य, मलेरिया र क्षयरोग रहेको देखिन्छ । स्वास्थ्य संस्थाको अभिलेखअनुसार विरामी संख्या ३९२१, उपचार भएको संख्या ३६६९, फलोअप गरिएको संख्या ४५९ र रेफर गरिएको विरामी संख्या ४१२ रहेको छ । यस नगरपालिका क्षेत्रमा रोगबाट प्रभावित, उपचार हुने, फलोअप गरिएका र रेफर गरिएकाको संख्या देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ६०: नगरपालिका भित्र देखा परेका प्रमुख रोगहरु र तिनको उपचार सम्बन्धी विवरण

रोगको नाम	रोगीर विरामी संख्या	उपचार भएको संख्या	फलोअप गरिएको संख्या	रेफर गरिएको संख्या
निमोनिया	३४९	३४९	१२५	५०
भ्नाडापखाला	१८९	१८९	०	०
मलेरिया	०	०	०	०
कालाजार	०	०	०	०
क्षयरोग टि भी	११	८	६	०
कुष्ठरोग	०	०	०	०
रक्तचाप	१४५	४०	४४	६०
मुटु रोग	०	०	०	०
ग्यास्ट्रीक अल्सर	९७८	९७८	११६	५०
पक्षघात	०	०	०	०
एच आई भी एड्स	०	०	०	०
क्यान्सर	०	०	०	०
मधुमेह चिनी रोग	१५४	०	०	०
दम स्वासपर्शवास	४०९	४०९	०	०
प्रसुतीजन्य रोग	१२०	१००	०	०
अन्य	१५६६	१५६६	१६८	२६
जम्मा	३९२१	३६३९	४५९	४१२

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

५.२.७ स्वास्थ्य संस्थामा पहुँचको अवस्था

यस नगरपालिकामा रहेका घरपरिवारलाई स्वास्थ्य संस्थामा पहुँचको आधारमा हेर्दा सबैभन्दा धेरै २२६८ घरपरिवारलाई स्वास्थ्य संस्था सम्म पुग्न २ घण्टा वा सो भन्दा बढि समय लाग्दछ । त्यसैगरी १३०९ घरपरिवार स्वास्थ्य संस्थामा पुग्न १५ मिनेट समय लाग्ने दुरीमा बसोबास गर्दछन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ६१ : स्वास्थ्य संस्थामा पहुँचका लागि लाग्ने समय

वडा नम्बर	घरबाट अस्पताल पुग्न लाग्ने समयको आधारमा घरधुरी संख्या					
	१५ मिनेट भन्दा कम	३० मिनेट सम्म	१ घण्टा	२ घण्टा वा सो भन्दा बढी	नखुलेको	जम्मा
१	७९३	२१३	३८	४	२४	१०७२
२	१	३	१२९	३११	५	४४९
३	११	२०१	५१३	१६	३	७४४
४	२५	१३	३४३	३७८	७	७६६
५	०	२	११	३२८	३	३४४
६	८	२०	१५९	३१८	१२	५१७
७	८०	५५८	१५५	९	५	८०७
८	१००	३३८	२३२	१६	४९	७३५
९	२६१	३१८	४४२	२	१९	१०४२
१०	२७	४२	१३९	४५५	४	६६७
११	३	२	११	४३१	३	४५०
जम्मा	१३०९	१७१०	२१७२	२२६८	१३४	७५९३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

५.२.८ बिरामी हुँदा पहिलो स्वास्थ्य परामर्शका आधारमा घरपरिवार विवरण

यस क्षेत्रमा बसोबास गर्नेहरु बिरामी हुँदा प्रथम स्वास्थ्य परामर्शका लागि धामी भाँक्री, औषधी पसल, स्वास्थ्य चौकी, अस्पताल, बैद्य लगायतका स्थानमा जाने गरेका छन् । स्वास्थ्य परामर्शका लागि सबैभन्दा बढी अस्पतालमा जाने ३,९९१ घरधुरी र त्यसपछि स्वास्थ्य चौकीमा १९४० घरपरिवार जाने गर्दछन् । यस नगरपालिकाका स्वास्थ्य संस्थाका अलावा परम्परागत स्वास्थ्य उपचार बढी प्रचलनमा रहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ६२ : उपचारका लागि पहिलो प्राथमिकता

वडा नम्बर	घरमा बिरामी परेमा सबैभन्दा पहिले जाने स्थानको आधारमा घरधुरी संख्या							
	धामी भाँक्री	औषधी पसल	स्वास्थ्य चौकी	अस्पताल	बैद्य	अन्य	नखुलेको	जम्मा
१	१०५	३८	५	९०२	१	१	२०	१०७२
२	१६१	८८	५४	१४३	२	१	०	४४९
३	१७८	५८	२८	४७५	२	०	३	७४४
४	२५०	२	४६९	४०	०	२	३	७६६
५	८६	२	१४२	१११	०	०	३	३४४
६	१२१	४	११२	२६७	०	०	१३	५१७
७	१६	८	१४	७६४	०	१	४	८०७
८	३८	९	५७	५९६	०	०	३५	७३५
९	०	११	३३५	६८७	०	०	९	१०४२
१०	१७०	२०	४६८	५	०	०	४	६६७
११	१८५	४	२५६	१	१	०	३	४५०
जम्मा	१३१०	२४४	१९४०	३९९१	६	५	९७	७५९३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

५.२.९ मृत्यु हुने कारणहरू

गत १ वर्षमा मृत्यु हुने कुल १३७ जना मध्ये सबैभन्दा बढी नसर्ने रोगका कारण ९७ जनाको मृत्यु भएको देखिन्छ । मानवीय गतिविधी तथा रहनसहनसँग सम्बन्ध राख्ने महामारी तथा दुर्घटनाका कारणले २० जनाको मृत्यु भएको देखिन्छ । विभिन्न कारण अनुसार मृत्यु हुनेहरूको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ६३ : मृत्यु हुने कारण सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	मृत्युका कारण अनुसार १ वर्ष भित्र मृत्यु हुनेको संख्या										
	महामारी		सर्ने रोग (टिबी, जण्डिस, आदी)		HIV/AIDS		नसर्ने रोग (रक्तचाप, दम, मधुमेह, क्यान्सर आदि)		दुर्घटना		जम्मा
	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	
१	०	०	१	०	०	०	५	७	२	२	१७
२	०	०	०	०	०	०	२	११	१	०	१४
३	१	१	२	१	०	०	९	६	०	१	२१
४	०	०	१	३	०	०	९	२	०	०	१५
५	०	०	०	१	०	०	४	१	१	०	७
६	०	०	०	०	०	०	०	२	१	१	४
७	१	०	३	०	०	०	३	४	०	३	१४
८	०	०	१	०	०	०	६	१	३	१	१२
९	०	०	३	०	१	०	१२	६	०	१	२३
१०	०	०	०	०	०	०	२	१	१	०	४
११	०	०	०	०	०	०	२	२	२	०	६
जम्मा	२	१	११	५	१	०	५४	४३	११	९	१३७

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

५.२.१० आयोडिनयुक्त नूनको प्रयोग

गाउँ क्षेत्रमा ७,५०० घरपरिवारले आयोडिन युक्त नूनको प्रयोग गर्ने गर्दछन् भने १३ घरपरिवारले भने खुल्ला तथा २१ ढिक्का नूनको प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ६४ : नूनको प्रयोग अनुसार घरपरिवार विवरण

वडा नम्बर	नूनको प्रयोग अनुसार घरपरिवार संख्या				
	आयोडिन युक्त नून प्रयोग गर्ने	खुल्ला नून प्रयोग गर्ने	ढिक्को नून प्रयोग गर्ने	नखुलेको	जम्मा
१	१०५२	०	०	२०	१०७२
२	४४७	०	२	०	४४९
३	७४२	०	०	२	७४४
४	७६४	०	०	२	७६६
५	३३९	०	२	३	३४४
६	५०१	०	७	९	५१७
७	८०५	०	१	१	८०७
८	७०९	१२	४	१०	७३५
९	१०३२	१	०	९	१०४२
१०	६६५	०	०	२	६६७
११	४४४	०	५	१	४५०
जम्मा	७५००	१३	२१	५९	७५९३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

५.२.११ परिवारका सदस्यहरुको स्वास्थ्य अवस्था

यस नगरपालिकाको जनसंख्यालाई स्वास्थ्य अवस्थाका आधारमा हेर्दा कूल जनसंख्या मध्ये ३३,३३५ स्वस्थ, ५९१ दीर्घरोगी र १३१२ सामान्य रोगी रहेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ६५: परिवारका सदस्यहरुको स्वास्थ्य अवस्था सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	स्वास्थ्य अवस्था अनुसार जनसंख्या				
	स्वस्थ	सामान्य रोग लागेको	दीर्घ रोग लागेको	नखुलेको	जम्मा
१	४४२१	१०६	११७	५१	४६९५
२	१८६३	१८६	६५	९	२१२३
३	३३८२	११४	५०	१८	३५६४
४	३३२७	१२८	६७	२३	३५४५
५	१४२६	१६७	४८	११	१६५२
६	२०८८	११२	३०	३६	२२६६
७	३६९०	७१	८०	११३	३९५४
८	३२२६	२०८	३७	५०	३५२१
९	४५८५	९०	२१	३८	४७३४
१०	३११२	७७	३५	२३	३२४७
११	२२१५	६३	४३	६	२३२७
जम्मा	३३३३५	१३२२	५९३	३७८	३५६२८

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

५.२.१२ जीवन बीमा/स्वास्थ्य बीमा

यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र बसोबास गर्ने घरपरिवारलाई बिमा लेखका आधारमा हेर्दा कूल घरपरिवार मध्ये ८९१ घरपरिवारले जीवन बिमा, ६८ घरपरिवारले स्वास्थ्य बिमा र ३१ घरपरिवारले अन्य बिमा गरेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ६६: जीवन बिमा सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बिमा गरेका वा नगरेका परिवार सदस्य संख्या					
	जीवन बिमा	स्वास्थ्य बिमा	अन्य बिमा	कुनै पनि गरेको छैन	नखुलेको	जम्मा
१	२९६	१९	६	७२६	२५	१०७२
२	२१	१	१	४२५	१	४४९
३	१११	१०	४	६१५	४	७४४
४	३७	१	४	७२२	२	७६६
५	२१	४	२	३१४	३	३४४
६	५	२	०	५०१	९	५१७
७	१५०	१३	८	६३४	२	८०७
८	८२	५	६	६१६	२६	७३५
९	११५	१	०	९१९	७	१०४२
१०	३७	६	०	६२२	२	६६७
११	१६	६	०	४२८	०	४५०
जम्मा	८९१	६८	३१	६५२२	८१	७५९३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

५.३ खानेपानी तथा सरसफाई

५.३.१ खानेपानीको श्रोतको आधारमा घरपरिवार

यस क्षेत्रका ७,५९३ घरपरिवार मध्ये सबै भन्दा उच्च ३,०७१ घरपरिवारले मुलको पानी प्रयोग गरेको देखिन्छ भने पाइपको धाराबाट घरमा सुविधा लिन घरपरिवार संख्या २,३४३ रहेको छ । पाइपको सार्वजनिक धाराको पानी

उपयोग गर्नेको संख्या १८९१ रहेको छ । खानेपानीको स्रोत अनुसार वडागत घरपरिवार विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ६७: श्रोत अनुसार खानेपानीको विवरण

वडा नम्बर	खानेपानी उपयोगको स्रोत अनुसार घरपरिवार संख्या							
	पाइपधारा घर कम्पाउण्ड	पाइपधारा सार्वजनिक	ढाकिएको इनार/कुवा	नढाकिएको इनार/कुवा	मूलको पानी	नदी खोला	अन्य	जम्मा
१	७२६	२१	१५	१०	२८१	०	१९	१०७२
२	१५४	१५७	०	०	१३५	३	०	४४९
३	३४५	११	६	२	३७८	०	२	७४४
४	४८५	१६१	१	१	११६	०	२	७६६
५	१७३	९८	१	६	६३	०	३	३४४
६	६	१८७	१२	४	२९७	३	८	५१७
७	५५	४८४	४७	२	२१४	०	५	८०७
८	१	४७	२	०	६६७	१	१७	७३५
९	२०६	४३४	०	०	३८३	११	८	१०४२
१०	१८	९५	४	३८	५०९	१	२	६६७
११	१७४	१९६	१६	६	२८	२८	२	४५०
जम्मा	२३४३	१८९१	१०४	६९	३०७१	४७	६८	७५९३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

५.३.२ शौचालय प्रयोगको अवस्था

शौचालयको प्रयोगको अवस्थालाई हेर्दा ३० घरपरिवारमा हालसम्म शौचालय नभएको देखिन्छ । वडा नं. १ र ७ का सबै घरपरिवारमा शौचालय रहेको छ । फलस भएको शौचालय रहेको घरपरिवार ३,४५७ छ भने साधारण शौचालय ४,०१५ घरपरिवारमा रहेको छ । शौचालयको अवस्थसँगसम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ६८ : शौचालय प्रयोगको अवस्था सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	शौचालयको प्रकार अनुसार घरपरिवार संख्या					
	शौचालय नभएको	फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलस भएको (सेफ्टी ट्याक)	साधारण	नखुलेको	जम्मा
१	०	१०	७५९	२७८	२५	१०७२
२	३	२	५५	३८९	०	४४९
३	१	०	३८६	३५३	४	७४४
४	२	१	५६३	१९८	२	७६६
५	४	०	१७०	१६७	३	३४४
६	६	०	२७४	२२८	९	५१७
७	०	२	३२२	४७२	११	८०७
८	२	३	५०७	२०९	१४	७३५
९	२	०	३१६	७१६	८	१०४२
१०	७	०	८३	५७५	२	६६७
११	३	०	१४	४३०	३	४५०
जम्मा	३०	१८	३४४९	४०१५	८१	७५९३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

५.४ महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशिकरण

महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशिकरणसँग सम्बन्धित अवस्थाका यस खण्डमा प्रस्तुत गरिएको छ।

५.४.१ सामाजिक सुरक्षावृत्तिको अवस्था

यस नगरपालिकाबाट सामाजिक सुरक्षावृत्ति कार्यक्रमबाट लाभान्वितको विवरण तथा कूल वितरित रकम देहाय अनुसारको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ। कूल वितरित रकम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ६९ : सामाजिक सुरक्षावृत्तिको अवस्था सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	ज्येष्ठ नागरिक			एकल महिला		पूर्ण अपाङ्क			आसिक अपाङ्क			बाल सुरक्षा अनुदान			दलित वर्ग		
	म	पु	रकम	म	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम
१	४१	५६		६५	०	५	१	०	०	०	०	९	४	०	८	९	०
२	५१	८३		७८	०	२	१	०	३	१	०	२१	१७	०	१५	११	०
३	११०	११०		५३	२१६०००	८	०	३६०००	०	०	०	२३	०	११८८			
४	५९	१०४		७७	३१२००	२	१	२४०००	४	४	१४४०००	५	५	१८४००	६	३	३६०००
६	६१	५२		५६	२२६	३	०	२६०००	६	६	७११००	१०	१४	४४०००	९	१७	९२०००
७	५०	४३	२२३२	३३	४७५२	०	१	२४०००	४	०	०	८	१३	६७२००	७	७	१६८
८	३७	५९	७६६	४४	१८०	२	२	०	५	३	०	१९	२९	०	१६	१४	१२०
९	१८१	०		१२३	४९२०००	८	०	६४०००	१४	०	८४००	२४	१२	५७६००	११	८	७६०००
१०	६४	११३		७५	०	०	१	०	१०	२	०	२९	१२	०	१२	११	०
११	४५	७०	९६४	५२	०	२	२	०	७	२	०	५	१	०	५	३	०
जम्मा	६९९	६९०	३९६२	६५६	७४४३५८	३२	९	१७४०००	५३	१८	२२३५००	१५३	१०७	१८८३८८	८९	८३	२०४२८८

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

चालु आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ मा यस गाउँपालिका भित्र सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गरिरहेका, प्राप्त गर्न नमिल्ने र प्राप्त नभएको वर्तमान विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ७० : सामाजिक सुरक्षा प्राप्त गर्न विस्तृत विवरण

वडा नम्बर	सामाजिक सुरक्षा भत्ताको विवरण									
	लिन नमिल्ने	बृद्धा भत्ता	विधवा भत्ता	एकल भत्ता	अपाङ्क भत्ता	पोषण भत्ता	लोपोन्मुख समुह भत्ता	भत्ता नलिएका	नखुलेको	जम्मा
१	४४६४	११८	४१	३	११	१	०	३९	१८	४६९५
२	१२१५	५७	३८	५	७	१३	२	७७८	८	२१२३
३	३३३७	१०४	२८	१९	७	७	०	६०	२	३५६४
४	३३२०	११४	३६	१२	६	३	०	४९	५	३५४५
५	१५१३	६४	४१	१	६	१	०	२५	१	१६५२
६	१४९६	७८	३०	७	१०	५	१	६२८	११	२२६६
७	३६०१	१०२	१५	३६	१३	०	०	७१	११६	३९५४
८	३१३३	९१	४६	३	११	४	०	१९८	३५	३५२१
९	४४०६	१३४	६९	२५	२०	६	१२	६०	२	४७३४
१०	३०१८	१४०	३७	७	९	१६	१	१३	६	३२४७
११	२१२४	९२	४५	५	११	०	०	४८	२	२३२७

वडा नम्बर	सामाजिक सुरक्षा भत्ताको विवरण									
	लिन नमिल्ले	वृद्धा भत्ता	विधवा भत्ता	एकल भत्ता	अपांग भत्ता	पोषण भत्ता	लोपोन्मुख समुह भत्ता	भत्ता नलिएका	नखुलेको	जम्मा
जम्मा	३१६२७	१०९४	४२६	१२३	१११	५६	१६	१९६९	२०६	३५६२८

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

५.४.२ बाल विवाह अवस्था

विगत ३ वर्ष भित्र बाल विवाहको अवस्था हेर्दा २० वर्ष मुनिका विवाहित बालबालिका वा युवायुवतीहरूको संख्या १६०७ रहेको देखिन्छ। जसमध्ये बालक वा युवाको संख्या १११७ जना रहेको छ भने बालिका वा युवती ४९० रहेका छन्। वडागत रूपमा हेर्दा वडा नं. १ मा सबैभन्दा उच्च संख्यामा २२४ जनाको बाल विवाह भएको देखिन्छ, भने सबैभन्दा न्यून संख्यामा वडा नं. ७ मा ३४ जना रहेको छ। बाल विवाहको अवस्थासम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ७१ : विगत ३ वर्षको बाल विवाह सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बाल विवाह भएका बालबालिका वा युवायुवती संख्या (२० वर्ष मुनिका)		
	बालिका वा युवती	बालक वा युवा	जम्मा
१	४१	५	४६
२	३३	११	४४
३	२५	११	३६
४	३५	१०	४५
५	३०	७	३७
६	५४	१६	७०
७	३९	२४	६३
८	४२	२३	६५
९	८३	१९	१०२
१०	४३	१४	५७
११	४१	११	५२
रूढीकत	४६६	१५१	६१७

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

५.४.३ बाल श्रमको अवस्था

नगरपालिका क्षेत्र भित्र बाल १६ वर्ष मुनिका बालश्रमिकको संख्या १० जना रहेको छ। बालश्रमिक मध्ये वडा नं १ मा ५ जना वडा नं. ११ मा २ जना, २ वडा नं ७, ८ र ९ मा एक एक जना रहेको देखिन्छ। बालश्रमको अवस्थासम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ७२ : बाल श्रम सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	घरमा १६ वर्ष मुनिको (बालबालिका) काम गर्न राख्ने घरधुरी संख्या			
	छ	छैन	नखुलेको	जम्मा
१	५	१००१	६६	१०७२
२	०	४४८	१	४४९
३	०	७४०	४	७४४
४	०	७६३	३	७६६
५	०	३४१	३	३४४
६	०	५०६	११	५१७
७	१	८०२	४	८०७

वडा नम्बर	घरमा १६ वर्ष मुनिको (बालबालिका) काम गर्न राख्ने घरधुरी संख्या			
	छ	छैन	नखुलेको	जम्मा
८	१	७०२	३२	७३५
९	१	१०२९	१२	१०४२
१०	०	६६४	३	६६७
११	२	४४७	१	४५०
जम्मा	१०	७४४३	१४०	७५९३

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

५.४.३ बाल श्रमको अवस्था

नगरपालिका क्षेत्र भित्र बाल १६ वर्ष मुनिका बालश्रमिकको संख्या १० जना रहेको छ। जसमध्ये घरायसी काममा ५ जना, उद्योगमा ३ जना र अन्य क्षेत्रमा १ जना रहेका छन्। बालश्रमको अवस्थासम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ७३ : बाल श्रम सम्बन्धी विवरण(काम अनुसार)

वडा नम्बर	कामको आधारमा बालश्रमिकको संख्या				
	घरायसी काम	उद्योग पसलमा सघाउने	अन्य	नखुलेको	जम्मा
१	२	३	०	०	५
२	०	०	०	०	०
३	०	०	०	०	०
४	०	०	०	०	०
५	०	०	०	०	०
६	०	०	०	०	०
७	१	०	०	०	१
८	०	०	०	१	१
९	०	०	१	०	१
१०	०	०	०	०	०
११	२	०	०	०	२
जम्मा	५	३	१	१	१०

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

५.५ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिका भित्र खेल मैदान, पिकनिक स्थल र मनोरञ्जन स्थल गरी कुल २६ वटा स्थानहरू रहेका छन्। यस्ता स्थलहरू मनोरञ्जन, पिकनिक, खेल प्रयोजनका लागि उपयोग भएका छन्। यससम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ७४ : खेलमैदान तथा पिकनिक स्थल सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	स्थलको नाम	उपयोग	क्षेत्रफल/आकार (वर्ग मि.)	स्वामित्व	आम्दानी (वार्षिक रु)	सेवाग्राही/आगन्तुक संख्या (वार्षिक)
१	चिल्ड्रेन पार्क	मनोरञ्जन	०	सरकारी	०	
१	पोखरी पार्क	मनोरञ्जन	०	सरकारी	०	
२	चार वर हरियाली पार्क	मनोरञ्जन	१२००	सरकारी	०	
२	चौहान गाउँ बाल शिशु	खेलकुद	५००	सरकारी	०	
३	जमुना पार्क	मनोरञ्जन	०	सामुदायिक	०	
३	महेन्द्र मा वि खेलमैदान	खेलकुद	०	सरकारी	०	
३	कृषि बजार खेलमैदान	खेलकुद	०	सरकारी	०	
४	भागवन्त खेल मैदान	खेलकुद	५०९	सामुदायिक	०	

वडा नम्बर	स्थलको नाम	उपयोग	क्षेत्रफल/आकार (वर्ग मि.)	स्वामित्व	आम्दानी (वार्षिक रु)	सेवाग्राही/आगन्तुक संख्या (वार्षिक)
५	खेल मैदान	खेलकुद	६	सामुदायिक	०	
५	शाहित पार्क	मनोरञ्जन	९	सामुदायिक	०	
५	खेल मैदान	खेलकुद	६	सामुदायिक	०	
५	शाहित पार्क	मनोरञ्जन	९	सामुदायिक	०	
७	रङ्गशाला	खेलकुद	२०००	सरकारी	०	
८	ढोलबाजे पिक्निक स्पोर्ट	वनभोज	०	सामुदायिक	०	
८	अर्चले खेल मैदान	खेलकुद	०	सामुदायिक	०	
९	मनकामना	वनभोज	३००	सरकारी	१००	
९	शिहेश्वरी त्रिवेणी	खेलकुद	५०	सरकारी	०	
९	सभा खोला	वनभोज	५०	सरकारी	०	
९	मनकामना	वनभोज	३००	सरकारी	१००	
९	शिहेश्वरी त्रिवेणी	खेलकुद	५०	सरकारी	०	
१०	जनता मा वि खेल	खेलकुद	१०१७.४८	सरकारी	०	
१०	मूल डाँडा	मनोरञ्जन	१७८०.५९	निजी	०	
११	फिरफिरे डाँडा	वनभोज	०	सरकारी	०	
११	हरेलो डाँडा	वनभोज	०	सरकारी	०	
११	गुफाथान	मनोरञ्जन	०	सामुदायिक	०	
११	मेघिचौर	खेलकुद	०	सरकारी	०	

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

५.६ व्यावसायिक खेलाडीको विवरण

नगरपालिकाको १८९ जना राष्ट्रिय र क्षेत्रियस्तरका खेलाडीहरू रहेको देखिन्छ । खेलाडीसम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिमको अनुसूची ११ तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ । नम

५.६ कला तथा संस्कृति

नगरपालिकाका भित्रको कला तथा संस्कृतिमा किराँत, हिन्दु तथा बौद्ध धर्मको प्रभाव रहेको छ । यो क्षेत्रमा अरुण उपत्यकाको मौलिक साँस्कृतिक प्रभाव पनि रहेको छ ।

५.६.१ स्थानीय चाडपर्व, जात्रा र मेला

यस क्षेत्रमा मनाइने चाँडपर्व, जात्रा र मेला, स्थान, मनाउने समय र मुख्य विशेषता सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ७५ : स्थानीय चाँडपर्व, जात्रा र मेला सम्बन्धी विवरण

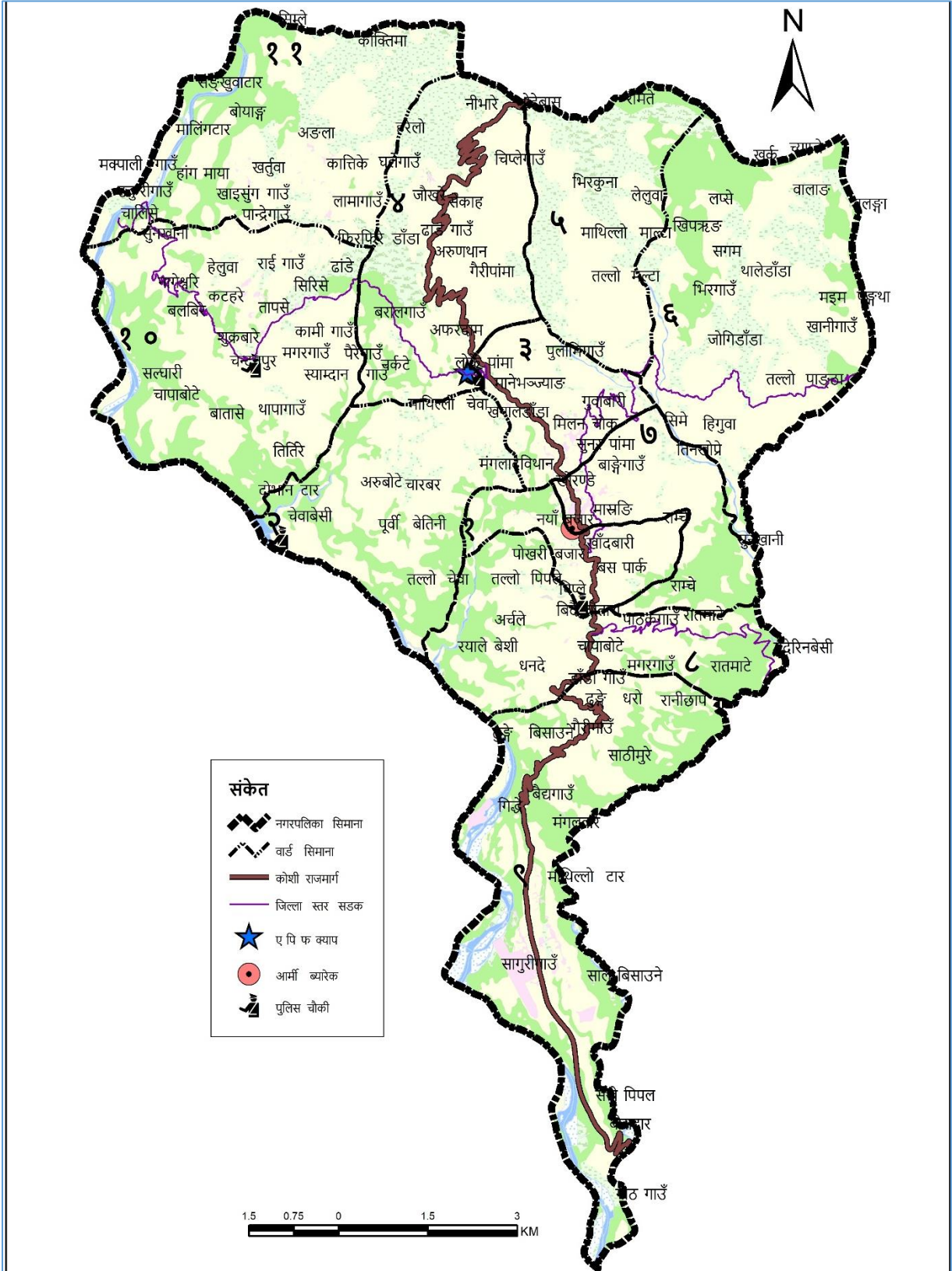
मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेला	स्थान	मनाउने समय	मुख्य विशेषता	कैफियत
बालाचतुदशी	सिद्धेश्वर महादेवस्थान	बालाचतुर्दशीको राती	धार्मिक	भजनकर्तन पुजा आराधना रातमा मेला
माघेसकान्ती	माल्टा हाङ्गुवा खोला छेउ तातोपानी	माघ	धार्मिक	किरात राईहरू
एकादशी	मनकामना	ठूली एकादशी	धार्मिक	
शिहेश्वर त्रिवेणी मेला	त्रिवेणी		धार्मिक	

मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेला	स्थान	मनाउने समय	मुख्य विशेषता	कैफियत
दशैं तिहार	वडा भित्र सबै	असोज कार्तिक	धार्मिक	नेपालीहरूको महान चाड पर्वहरू हुन ।
त्वोसार पर्व	गुम्बा तथा सामुदायीक भवन	पौष १५ गते	धार्मिक	विगेश गरी गुरुङ समुदायले मनाउने चाड हो
शिवरात्री मेला	शिवलय मन्दिर	फाल्गुण	धार्मिक	
रामनवमी मेला	छिन्ताशङ्क देवी पहेरे टोल	चैत्र	धार्मिक	
तपसे मेला	लामायान गुरुङगाउँ	वैशाख	धार्मिक	
तमु त्वोसार	गुरुङगाउँ	मंसिर	धार्मिक	
तिज दशैं तिहार माघे सकान्ती	नगर क्षेत्र भित्र	भदौ असोज कार्तिक	धार्मिक	हिन्दु धर्मालम्बीहरूको विशेष चाडहरू
गाई जात्रा लाखे नाँच	खाँदवारी	भदौ	धार्मिक	नेवार समुदायको विशेष जात्रा तथा पर्व हो ।
एकादशी मेला	मनकामना धाम	ठूली एकादशीको दिन	धार्मिक	हिन्दु धर्मालम्बीहरूको चाड हो ।
बुद्ध जयन्ती	बुद्ध मन्दिर	बुद्ध जयन्ती	धार्मिक	जिपेश गरी गुरुङ समुदाय तथा बुद्धिसहरूले मनाउने गर्दछन् ।
जनैपूर्णिमा	सात कुँवा दमाई डाँडा पाठक गाउ दर्शने धारा आकाशे कुँवा	जनैपूर्णिमा	धार्मिक	विशेषा गरी क्षेत्री बहनुले जनै फेर्ने र नेवार समुदायले क्वाँटी गर्दछन् ।
दशैं तिहार	खाँदवारी	असोज कार्तिक	धार्मिक	आफु भन्दा ठूला तथा मान्जनहरूबाट आशिरवाद लिने गरीन्छ ।
तमु त्वहोसार	खाँदवारी	पौष १५ गते	धार्मिक	विशेषा गरी गुरुङले मनाउने चाड तथा पर्व हो ।
ककर सक्रान्ति	खोरण्डे महादेवस्थान	माघ १ गते	धार्मिक	मकर नुहाउने मेला
नेपाल सम्बत्	खाँदवारी	कार्तिक	ऐतिहासिक	नेवार समुदायले मनाउने नयाँ वर्ष हो ।
सिथिनख	खाँदवारी	वैशाख	धार्मिक	नेवार समुदायको कूल पूजा
ग्याबो त्वहोसार	खाँदवारी	भाद्र	धार्मिक	शेर्पा तथा भोटे समुदायले मनाउने पर्व
कृष्ण जन्माष्टमी	खाँदवारी	भाद्र	धार्मिक	भगवन् कृष्णको जन्मदिनलाई हिन्दुधर्मालम्बीहरूले हर्मपोउल्लालास मनाउने
उधौली उभौली चाड	खाँदवारी	वैशाख र मंसिर पूर्णिमाको दिन	धार्मिक	किराँत समुदायहरूले मनारउने मुख्य चाड तथा कूल पूजा
गाईजात्रा हिलोजात्रा	खाँदवारी	साउन भाद्र	धार्मिक	नेवार समुदायले मृतात्माहरूको संभ्रनामा
हरीतालिका तिज	खाँदवारी	भाद्र	धार्मिक	महिलाहरूले आफ्नो पतिको दिर्घायुको कामना गरेर वर्त बस्ने गर्दछन् ।
दशैं तिहार	वडा भरी	असोज कार्तिक	धार्मिक	हिन्दुहरूको महान चाड परवहरू हुन ।
त्वहोसार पर्व	गुरुङ शेर्पा बस्ती	भाद्र पौष	धार्मिक	गुरुङ र शेर्पा समुदाय मनाउने चाड पर्व हुन् ।
उभौली उधौली	लोहोरुङ बस्तिहरूमा	वैशाख र मंसिर पूर्णिमाको दिन	धार्मिक	किराँत समुदायहरूले कूल पूजा गर्न गर्दछन् ।
दौड देवि पूजा आरधाना		वैशाख र मंसिर पूर्णिमाको दिन	धार्मिक	

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

५.७ सुरक्षा सेवा

नक्शा ५.७.१: सुरक्षा सेवाको उपस्थिति

श्रोत: स्थानीय श्रोत नक्शांकन सर्वेक्षण २०७६

परिच्छेद ६: भौतिक पूर्वाधार विकासको अवस्था

नगरपालिकाको भौतिक पूर्वाधारको स्थिति र त्यसको उपयोगको अवस्थालाई यस परिच्छेदमा प्रस्तुत गरिएको छ । यस अन्तरगत सडक, विद्युत, भवन, वस्ती, उर्जा, सूचना संचार र आवास र भवन जस्ता विषयहरू समावेश गरिएको छ ।

६.१ यातायात पूर्वाधार

नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका सडकहरूको अवस्था हेर्दा कूल ४८ सडक मध्ये ५ वटा १९ कि मि सडक कालो पत्रे देखिन्छ भने अधिकांश सडक ग्राभेल रहेको छ । यससम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ७६ : सडक यातायातको वितरणको अवस्था

वडा नं.	सडकको नाम	जोडिने वस्तीहरू		लम्बाइ (कि.मि.)	प्रकार	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म			
९	अरुणा तेर्सो	सभाको पुल	दुङ्गेधारा	१०	कालो पत्रे	१००००
९	संखोपिपल वरुणा हुदै त्रिवेणी	जाँते	त्रिवेणी	६	कालो पत्रे	
९	माथिल्लो पेटोल मंगलबारे	पेटोल	बैघथान जान बाटो	६	कच्ची	
९	एपॉट गेट तल्लो बाटो	गेट	पर्लाद न्यौपानेको घर हुदै अरुणा तेर्सो मार्ग	२	कच्ची	४००
९	त्रिचोक बिजुली अफिस जाने बाटो	त्रिचोक	बैघाउ	८	कच्ची	३००
९	स्योटीड क्लब भवन कुमाल गाँउ जाने बाटो	क्लब भवन	कुमाल गाँउ	२	कच्ची	२००
९	गुम्बा साठीमुरे	गुम्बा	साठीमुरे	३		८०
९	भेडेटार अर्चले बाटो	भेडेटार	चेवा	१०	कच्ची	४००
९	डम्पीड साईड जाने बाटो	सार्की डाँडा	डम्पीड साईड	२	ग्राभेल	२००
९	उडगीड गिद्धे जाने बाटो	उडगीड	गिद्धे	१		०
११	हरेले शेर्पा गाउँ चलाउने खर्क	हरेले शेर्पा गाउँ	चलाउने खर्क	०	ग्राभेल	०
११	चलाउने खर्क ठानी डाँडा	चलाउने खर्क	ठानी डाँडा	०	ग्राभेल	०
११	ठानी डाँडा हरेले डाडा	ठानी डाँडा	हरेले डाडा	०	ग्राभेल	०
११	ठानी डाँडा केत्तिमा	ठानी डाँडा	केत्तिमा	०	ग्राभेल	०
११	केत्तिमा आल डाँडा गाउ	केत्तिमा		०	ग्राभेल	०
११	आल डाँडा गाउ			०	ग्राभेल	०
११	हि मा बि लामागाउँ तपासे	हि मा बि	लामागाउँ तपासे	०	ग्राभेल	०
११	तपासे पन्ध्र हि मा बि आला	तपासे पन्ध्र	हि मा बि आला	०	ग्राभेल	०
११	ठानी डाँडा खर्तुवा	ठानी डाँडा	खर्तुवा	०	ग्राभेल	०
११	खर्तुवा पाँचथरी टेल	खर्तुवा	पाँचथरी टेल	०	ग्राभेल	०
११	मुहाने खेला खर्तुवा गाउँ	मुहाने खेला	खर्तुवा गाउँ	०	ग्राभेल	०
११	हंमाया माक्पाली गाउ	हंमाया	माक्पाली गाउ	०	ग्राभेल	०
१०	बगुवा खेला हेलुवा बेशी काउण्टरक	बगुवा खेला	हेलुवा बेशी काउण्टरक	१८	ग्राभेल	३०००
१०	चिसापानि हलुवाबेशी	चिसापानि	हेलुवा बेशी	१८	ग्राभेल	३०००
१०	चिसापानि ट्याडकी हलुवाबेशी ट्याडकी	चिसापानि ट्याडकी	हेलुवाबेशी ट्याडकी	१२	ग्राभेल	१५००
१०	चेवा बशी हलुवा बेसी	चेवा बशी	हेलुवा बेसी	४	ग्राभेल	७००
१०	जिरेपेन्ड्ट खर्तुवा	जिरेपेन्ड्ट	खर्तुवा	३	ग्राभेल	५००
१०	बजगाई डाँडा चापाबेटे	बजगाई डाँडा	चापाबेटे	२	ग्राभेल	३००
१०	कात्तिके पहिरे	कात्तिके	पहिरे	२		४५०
१०	बजगाई डाँडा मार्से	बजगाई डाँडा	मार्से	१	ग्राभेल	९००
१०	नागेश्वरी खाइसेड गाउँ	नागेश्वरी	खाइसेड गाउँ	२	ग्राभेल	१५०
१०	कात्तिके बजगरा	कात्तिके	बजगरा	३	ग्राभेल	५००
१०	चेवाखेला तिपसे	चेवाखेला	तिपसे	२	ग्राभेल	२००

वडा नं.	सडकको नाम	जोडिने वस्तीहरू		लम्बाइ (कि. मि.)	प्रकार	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म			
८	जिरेपेइट हेल्थपेप	जिरेपेइट	हेल्थपेप	३	कालो पत्रे	२५००
८	केशी राजमार्ग	चापाबेटे	ढेलबाजे	१२	ग्राभेल	१५०००
८	हाईवे बडरेनी सडक	विदाई चैतरा	बडरेनी	५	ग्राभेल	१७००
८	भेडेटार चावर सडक	भेडेटार	खेरण्ड	१०	ग्राभेल	५०००
८	जि वि स गेट रयालेवेतिनी	जि वि स	वेतिनि	२	कालो पत्रे	७०००
८	विष्नेधारा ढेलबाजे	विष्नेधारा	ढेलबाजे	२	ग्राभेल	११००
८	कुप खानेपानी कार्यालय	कुप	खानेपानी कार्यालय	२	ग्राभेल	१८००
८	कुप भेडेटार	कुप	भेडेटार	४	ग्राभेल	२०००
७	सार्किडाँडारानीछाप दशमरे	सार्किडाँडारानीछाप	दशमरे	०	कच्ची	०
७	आर्मी क्याप मंगल देवीथान	आर्मी क्याप	मंगल देवीथान	०	कालो पत्रे	३०००
३	आर्ती हेटेल मंगलदेवीथान	आर्ती हेटेल	मंगलदेवीथान	०		०
३	कोशी राजमार्ग	खादवारी न पा ३ न वडा	चिचिन्न गा पा	०		०
३	मिलन बस्ति चिसापानी	मिलान बस्ती	चिसापानी	०		०
३	कृषि बजार चेवा वेशी	कृषि बजार	चेवा वेशी	०		०
३	मानेभञ्ज्याङ्ग चन्दनपूर हेलुवा वशी	मानेभञ्ज्याङ्ग	वशी	०		०

श्रोत: स्थानीय श्रोत नक्शांकन सर्वेक्षण २०७६

६.१.१ पैदल मार्गको विद्यमान अवस्था

यस क्षेत्रमा ३४ वटा पैदल मार्गहरू रहेका छन्। यस सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ७७: पैदल मार्गको विवरण

वडा नम्बर	पैदलमार्गको नाम	जोडिने वस्तीहरू		लम्बाइ (कि. मि.)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म		
५	मानेभञ्ज्याङ्ग मादल्टा	माथिल्लो माल्टा	लेलुवा	४	२०००
५		तल्लो माल्टा	गुरुड गाउ	८	३०००
९	बैधे गाँउ भन्दोदय जाने बाटो	बैधगाउँ	चन्दोदय	२	०
९	भेडेटार गैरीगाँउ जाने बाटो	भेडेटार	गैरीगाँउ	१	
९	दुङ्गेधारा स्कूल रानीछाप जाने बाटो	दुङ्गेधारा	रानीछाप	१	
९	हरिश्वर डाँडा बहुर गाँउ	हरिश्वर डाँडा	बहुर गाँउ	२	
९	गैरिगाउँ ८ नं: वडा कार्यालय जाने बाटो	गैरिगाउँ	८ नं: वडा कार्यालय जाने बाटो	२	
९	ढाडे गिद्धे आउने बाटो	ढाडे	गिद्धे	५	
९	पुरानो मूलबाटो	कत्लेभञ्ज्याङ्ग	हिरश्वर भंगरको घर जाने बाटो	१२	
११	हरेले शेर्पा गाउँ शंखुवाटार	हरेले शेर्पा गाउँ	शंखुवाटार	०	
११	सिम्लेकिक्तिमा आंला लामागाउँ ढाँडेभिर	सिम्लेकिक्तिमा	आंला लामागाउँ ढाँडेभिर	०	
११	हेलुवा बेंसी रातमाटे खुर्तुवा	हेलुवा बेंसी	रातमाटे खुर्तुवा	०	
११	मालिङटार खुर्तुवा आंला हरेले	मालिङटार	खर्तुवा आंला हरेले	०	
११	खर्तुवा कार्तिके लामागाउ ढाँडेभिर	खर्तुवा कार्तिके	लामागाउ ढाँडेभिर	०	
११	कार्तिके घलेगाउ हरेले	कार्तिके घलेगाउ	हरेले	०	
११	हेलुवा बेंसी मालिङटार	हेलुवा बेंसी	मालिङटार	०	
११	मालिङटार अम्बरा सिम्ले	मालिङटार	अम्बरा सिम्ले	०	
११	सिम्ले चिडखुवा खेला	सिम्ले	चिडखुवा खेला	०	
११	आंला डाँडागाउ किम्लिमा माडदिड गाउ	आंला डाँडागाउ	किम्लिमा माडदिड गाउ	०	

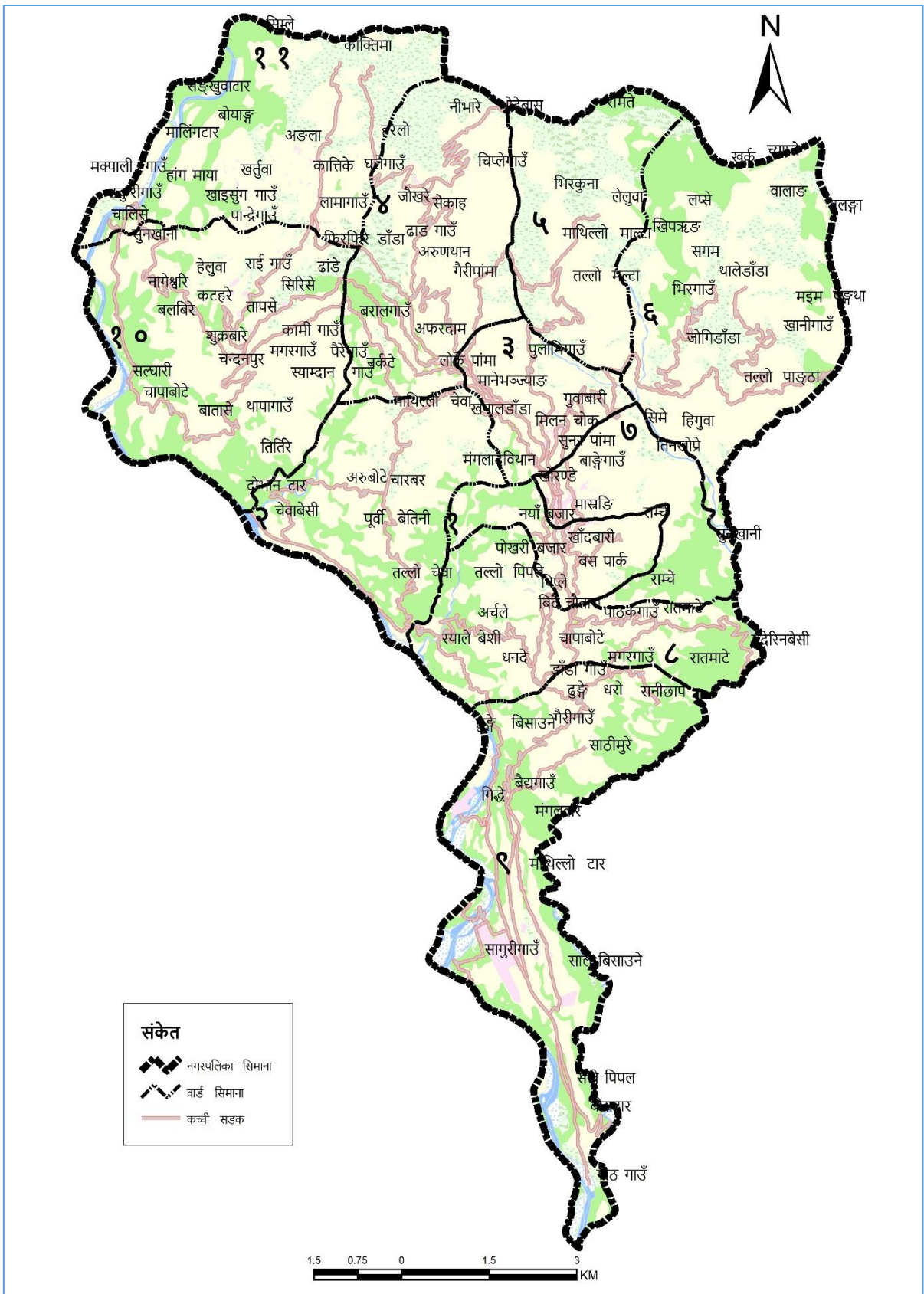
वडा नम्बर	पैदलमार्गको नाम	जोडिने वस्तीहरू		लम्बाइ (कि.मि.)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म		
११	खर्तुवा आला चारधारा हरेले शेर्पा गाउँ	खर्तुवा आला चारधारा	हरेले शेर्पा गाउँ	०	
११	तापसे कातिके आला राईगाउँ	तापसे कातिके	आला राईगाउँ	०	
१०	चपसे अरुवाथान	चपसे	अरुवाथान	४	४००
१०	कातिके चन्दनपूर	कातिके	चन्दनपूर	५	१०००
१०	ज मा व हरेले	ज मा व	हरेले	५	३००
१०	रयाले नागेश्वरी	रयाले	नागेश्वरी	२	२००
१०	टाट्टने बेंशी चन्दनपूर	टाट्टने बेंशी	चन्दनपूर	१	२५०
१०	पहिरे ज मा वि चन्दनपूर	पहिरे	चन्दनपूर	२	३५०
८	वेतनी राजडाँडा खाँदवारी	वेतनी राजडाँडा	खाँदवारी	५	१६००
८	विदाई चैतारी वडरेनी	विदाई चैतारी	वडरेनी	८	२५००
८	रयाले खाँदवारी	रयाले	खाँदवारी	८	२८००
७	खाँदवारी नगरपालिका कल्लेवेशी	खाँदवारी नगरपालिका	कल्लेवेशी	०	१०००
७	राम्चे पाडमा खेला	राम्चे	पाडमा खेला	०	५००
३	वडा कार्यालय लदरे दुङ्गा टोल विकास संस्था	वडा कार्यालय	दुङ्गा टोल विकास संस्था	०	०
३	मानेभव्याङ्ग माल्टा	मानेभव्याङ्ग	माल्टा	०	०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७६

६.१.२ सडक मार्गमा पहुँचको अवस्था

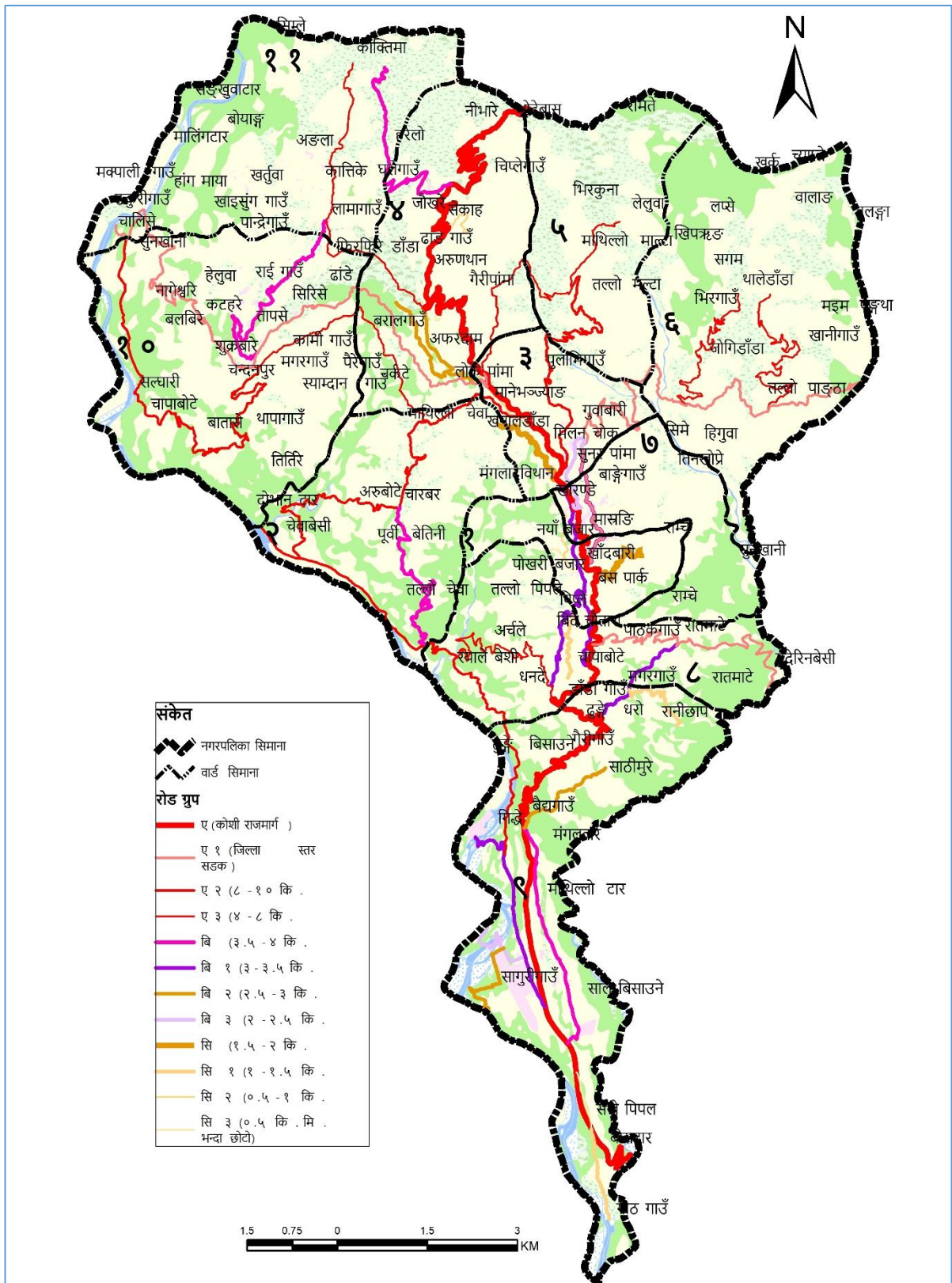
यस नगरपालिकामा रहेको कुल ७४०६ घरपरिवार सम्म पुग्ने अर्थात यी घरपरिवारको बाटोमा पहुँचको अवस्था हेर्दा २६१५ घरपरिवारमा गोरेटो बाटोको पहुँचमा रहेको देखिन्छ। त्यसैगरी ३१२० घरपरिवार कच्ची सडक र १३४१ मा पक्की बाटोको पहुँच भएको स्थानमा बसोबास गरिरहेका छन्। यससम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

नक्शा ६.१ : सडक सञ्जालको अवस्था

श्रोत: स्थानीय श्रोत नक्शांकन सर्वेक्षण २०७६

नक्शा ६.२ :सडक सञ्जालको बर्गिकृत अवस्था

श्रोत: स्थानीय श्रोत नक्शांकन सर्वेक्षण २०७६

तालिका ७८ : घरपरिवार अनुसार सडक मार्ग पहुँचको अवस्था

वडा नम्बर	सडकमा पहुँच अनुसार घरपरिवार संख्या						
	गोरेटो बाटो	कच्ची बाटो	ग्राभेल बाटो	बाटो नभएको	पक्की बाटो	नखुलेको	जम्मा
१	२१५	२५०	३	०	६०३	१	१०७२
२	१२७	२६७	५५	०	०	०	४४९
३	१७६	४२६	१४	०	१२७	१	७४४
४	३५०	३३०	८२	२	०	२	७६६
५	२२३	१०९	०	१०	०	२	३४४
६	२७८	२०९	०	१५	०	१५	५१७
७	१४९	४०८	१६	१	२३३	०	८०७
८	२१५	४१७	८	५	८८	२	७३५
९	३०७	३१६	९८	०	३२१	०	१०४२
१०	३६९	२९७	०	०	०	१	६६७
११	२४६	२०२	०	०	०	२	४५०
जम्मा	२६५५	३२३१	२७६	३३	१३७२	२६	७५९३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

६.१.३ पुल तथा पुलेसा

यस क्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न खोला तथा नदीहरुमा निर्मित पुल तथा पुलेसाहरुले विभिन्न बस्तीहरुलाई एक आपसमा जोड्नुका साथै अन्य स्थानमा आवत जावतको अवस्था सहज बनाएका छन्। जसमध्ये निर्माण गरिएका ८ मध्ये ४ वटा पक्की पुल ४ वटै भोलुङ्गे पुल रहेका छन्। यस सम्बन्धी विवरणलाई वडागत रुपमा देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ७९ : पुल तथा पुलेसा सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	पुलको नाम	पुल भएको खोला वा खोल्सीको नाम	जोडिने बस्तीहरु		भोलुङ्गे/काठे / ट्रष्ट/ पक्की	लम्बाई (मि.)	अवस्था	निर्मित साल
			देखि	सम्म				
८	सभा खोला पुल	सभाखोला	खाँदवारी	पाँचखपन	पक्की	६६	राम्रो	२०७५
७	माल्टा पुल	माल्टा खोला	खाँदवारी	सभापोखरी	पक्की	३५	राम्रो	२०७५
५	पाडमा पुल	पाडमा खोला	खाँदवारी	खाँदवारी	पक्की	२०		
२	चेवावेसी भोलुङ्गे पुल	चेवा खोला	खाँदवारी	खाँदवारी	भोलुङ्गे	०	राम्रो	
५	पाडमा पुल	पाडमा खोला	खाँदवारी	खाँदवारी	भोलुङ्गे	०	राम्रो	
८	बन्दुके पुल	बन्दुके खोला	खाँदवारी	सभापोखरी	भोलुङ्गे	०	राम्रो	
५	ओडारे पुल	ओडारे खोला	खाँदवारी	खाँदवारी	भोलुङ्गे	०	ठिकै	
५	माल्टा पुल	माल्टा खोला	खाँदवारी	खाँदवारी	पक्की	२५	ठिकै	

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

६.२ विद्युत तथा बैकल्पिक उर्जा

यस शिर्षक अन्तरगत इन्धनको उपयोगका आधारमा घरपरिवार सम्बन्धी विवरणलाई समावेश गरिएको छ।

६.२.१ खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरपरिवार

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६ अनुसार यस क्षेत्रका ५,१८३ घरपरिवारले खाना पकाउने मुख्य इन्धनको रुपमा दाउरा प्रयोग गर्ने गर्दछन्। दोस्रोमा एलपी ग्याँस प्रयोग गर्नेको संख्या २,२५४ रहेको देखिन्छ भने नविकरणीय ऊर्जा बायो ग्याँसको प्रयोग गर्ने घरपरिवार संख्या न्यून रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ८० : इन्धन उपयोग सम्बन्धी विवरण (खाना पकाउन)

वडा नम्बर	दाउरा	मट्टितेल	एलपि ग्यास	वायोग्यास	विद्युत	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	२०४	१	८४०	६	१	२०	१०७२
२	४३१	०	०	१७	०	१	४४९
३	३७१	०	३५५	४	११	३	७४४
४	६७९	०	७९	२	३	३	७६६
५	३२३	०	७	११	०	३	३४४
६	५०५	०	३	०	०	९	५१७
७	३५३	०	४२४	२०	०	१०	८०७
८	५४३	०	१७४	०	०	१८	७३५
९	६९२	१	३४१	१	०	७	१०४२
१०	६४८	१	१५	०	१	२	६६७
११	४३४	०	१६	०	०	०	४५०
जम्मा	५१८३	३	२२५४	६१	१६	७६	७५९३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

६.२.२ बत्ती बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार

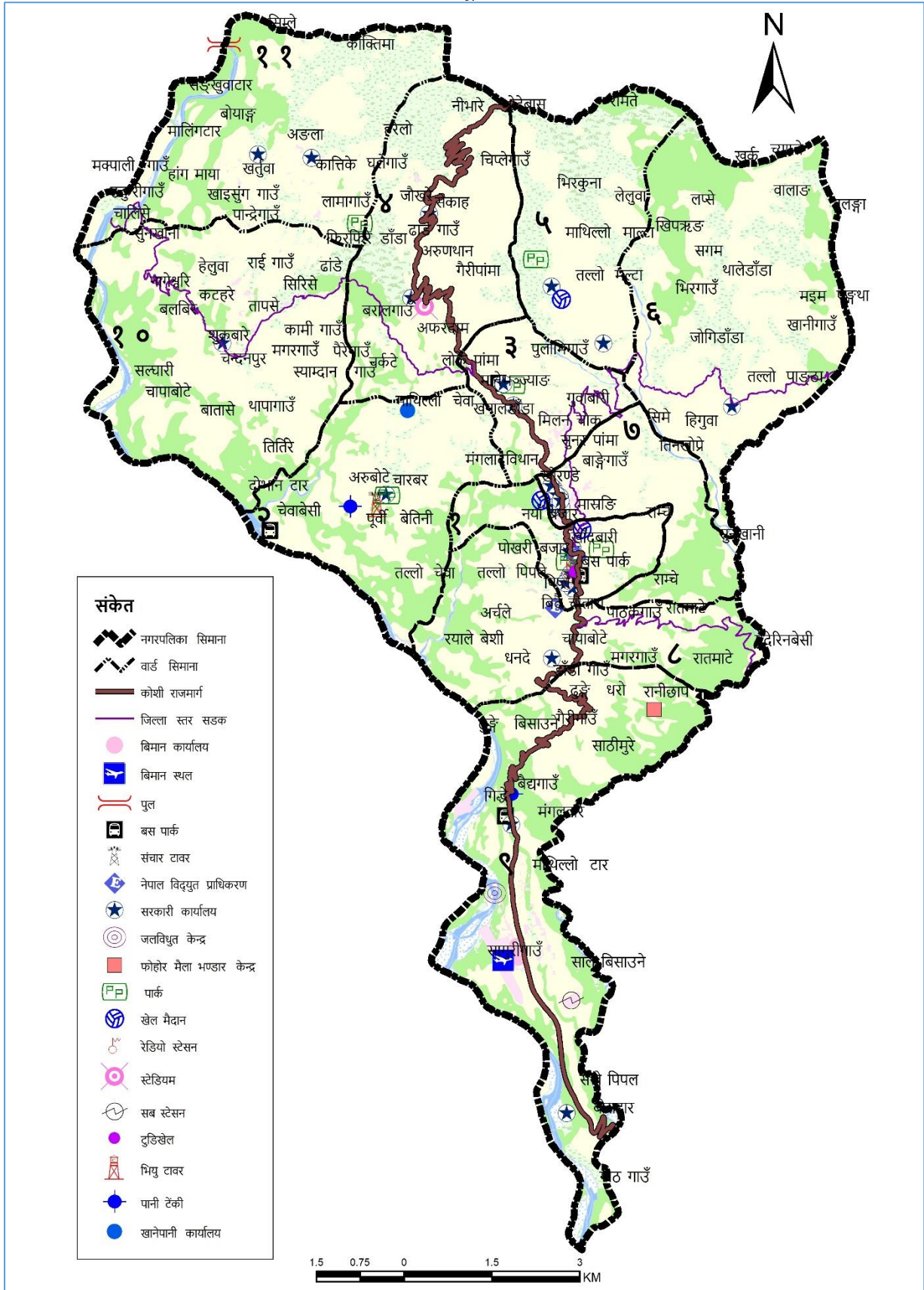
यस क्षेत्रमा बत्तीको लागि प्रयोग गरिने इन्धनको प्रमुख स्रोतहरूमा विद्युत, मट्टितेल, वायो ग्याँस लगायतका रहेका छन् । जस मध्ये सबै भन्दा बढि ६,९०८ घरपरिवारले राष्ट्रिय प्रशारणको विद्युतलाई बत्तीको स्रोतका रूपमा उपयोग गेकाछन् भने ३०७ घरले लघु जलविद्युत प्रयोग गरेका थिए । अन्य श्रोतलाई उपयोग गर्नेको संख्या हेर्दा मट्टितेल १०४, वायोग्यास ३, सोलार १५५ र अन्य ११६ रहेको छ । यससम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ८१ : बत्ती बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार

वडा नम्बर	बत्तीको प्रमुख स्रोत अनुसार घरपरिवार संख्या						
	मट्टितेल	वायोग्यास	सोलार	अन्य	विद्युत (लघु)	विद्युत (राष्ट्रिय प्रशारण)	जम्मा
१	१	३	१	२३	१	१०४३	१०७२
२	४	०	१०	०	०	४३५	४४९
३	८	०	१	४	११	७२०	७४४
४	६	०	११	६	०	७४३	७६६
५	१०	०	०	६	०	३२८	३४४
६	२३	०	१४	९	०	४७१	५१७
७	२	०	९	१४	२५३	५२९	८०७
८	६	०	४	१९	३	७०३	७३५
९	७	०	१	१४	०	१०२०	१०४२
१०	२८	०	३६	१७	०	५८६	६६७
११	९	०	६८	४	३९	३३०	४५०
जम्मा	१०४	३	१५५	११६	३०७	६९०८	७५९३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

नक्शा ६.३: स्थानीय पूर्वाधारहरूको वितरण

श्रोत: स्थानीय श्रोत नक्शांकन सर्वेक्षण २०७६, खाँदवारीनगरपालिका

६.३ आधुनिक सुविधामा पहुँच

यस नगरपालिकामा उपलब्ध तथा आधुनिक सुविधामा पहुँचको अवस्था हेर्दा ४,००९ घरपरिवारले रेडियो, ६,९५१ घरपरिवारले मोबाइल फोन, ४,३०५ घरपरिवारमा टेलिभिजन जस्ता आधुनिक सुविधाको उपयोग गर्ने गरेका छन्। यसका अलावा ४२९ घरपरिवारको इन्टरनेटमा पहुँच पुगेको देखिन्छ भने २५४ घरपरिवारले कुनै पनि आधुनिक सुविधाहरु उपयोग गरेको देखिदैन। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ८२ : आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	उपलब्ध सुविधा अनुसार घरपरिवार संख्या										
	रेडियो	टेलिभिजन	टेलिफोन, मोबाइल फोन	कम्प्यूटर	ईन्टरनेट	मोटरसाईकल	मोटर, कार	रेफ्रिजरेटर	बस, ट्रक आदी	कुनै पनि छैन	जम्मा
१	४३७	८०७	१०२४	३०५	२४२	२७८	४३	५२६	९	५	३६७६
२	३०७	२६४	४१४	२३	४	१३	३	०	२	०	१०३०
३	५१४	५२९	७२८	११७	३९	११४	२६	१०५	२४	४	२२००
४	४०४	३०६	७०१	३८	१०	५३	१४	४	२	२७	१५५९
५	२०२	१४२	३२९	१५	०	५	२	५	०	८	७०८
६	३१६	१८८	४७१	२	२	९	०	१	१	१४	१००४
७	३७६	५४०	७५२	१७०	७८	१०२	११	१२३	३	३८	२१९३
८	४६५	४६८	६१५	४३	१५	३५	१	९	०	१८	१६६९
९	४४६	६८६	९४१	५३	३९	१५२	३५	७९	५	६२	२४९८
१०	३५२	२६०	५६६	११	०	२७	७	४	१	६०	१२८८
११	१९०	११५	४१०	१९	०	१४	६	१	४	१८	७७७
जम्मा	४००९	४३०५	६९५१	७९६	४२९	८०२	१४८	८५७	५१	२५४	१८६०२

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

६.४ आवास तथा भवन

यस शिर्षक अन्तरगत आवासिय घरको वनावटको किसिमका आधारमा घरपरिवार सम्बन्धी विवरणलाई समावेश गरिएको छ।

६.४.१ घरको जगको आधारमा घरपरिवार

यस क्षेत्रमा रहेका ७,५९३ घरपरिवारले आवासका रूपमा प्रयोग गरिने घरहरुलाई जगको आधारमा हेर्दा सबै भन्दा उच्च ५,३९५ घरपरिवार संख्या माटो तथा ढुङ्गाले निर्मित जग भएको घरमा बस्ने गरेका छन्। सिमेण्ट र ढुङ्गाले जग भएको घरमा बस्ने घरधुरी संख्या ५६३ रहेको छ। प्रकोपका दृष्टिकोणबाट सुरक्षित मानिने फ्रेम स्ट्रक्चर र लोड वेयरिङ्ग जग भएका घरहरु २६० रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ८३ : घरको जगको आधारमा घरपरिवार सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बसोवार गरेको घरको जगको आधारमा परिवार संख्या							
	माटो वा ढुङ्गा	सिमेण्ट वा ढुङ्गा	फ्रेम स्ट्रक्चर	लोड वेयरिङ्ग	काठको खम्बा	अन्य	नखुलेको	जम्मा
१	६१३	४६	२३	२३०	१२७	१२	२१	१०७२
२	३४१	३	०	०	१०४	०	१	४४९
३	५१०	१२२	०	०	१०९	०	३	७४४
४	५९६	७५	१	०	९०	१	३	७६६
५	३२१	५	२	०	५	८	३	३४४

वडा नम्बर	बसोबार गरेको घरको जगको आधारमा परिवार संख्या							
	माटो वा ढुङ्गा	सिमेण्ट वा ढुङ्गा	फ्रेम स्ट्रक्चर	लोड वेयरिङ्ग	काठको खम्बा	अन्य	नखुलेको	जम्मा
६	४७७	३	०	०	२६	०	११	५१७
७	५१८	११६	७३	०	९१	६	३	८०७
८	५५७	५०	१२	२३	७६	२	१५	७३५
९	६३६	११७	१३	७	२५५	५	९	१०४२
१०	४३४	८	०	०	२१८	४	३	६६७
११	३९२	१८	०	०	३८	१	१	४५०
जम्मा	५३९५	५६३	१२४	२६०	११३९	३९	७३	७५९३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

६.४.२ छानोको प्रकारका आधारमा घरधुरी

यस क्षेत्रमा मुख्य आवासका लागि प्रयोग गरिने घरहरूलाई छानाको प्रकारका आधारमा हेर्दा सबै भन्दा बढी संख्यामा जस्ता वा च्यादरको छाना भएको घरमा बस्ने घरपरिवार संख्या ५,४६८ रहेको छ। त्यसैगरी १,४३२ घरपरिवारमा फुस वा खरको छानो, ५८६ घरपरिवारमा आरसिसि ढलानबाट निर्मित रहेको देखिन्छ। यससम्बन्धी वडागत छानाको किसिम अनुसारको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ८४ : छानोको प्रकारका आधारमा घरधुरी सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बसोबास गरेको घरको छाना अनुसार परिवार संख्या								
	फुस वा खरको छाना भएको	जस्तारच्यादरको छाना भएको	टायलरढुङ्गाको छाना भएको घर	आरसिसि ढलान भएको	काठको छाना भएको	माटोको छानो भएको	अन्य	नखुलेको	जम्मा
१	१९	७३८	१	२८९	१	०	०	२४	१०७२
२	११८	३२६	०	४	१	०	०	०	४४९
३	३६	६२०	०	८५	१	०	०	२	७४४
४	१९०	५६३	०	८	१	०	१	३	७६६
५	१३९	२०२	०	०	०	०	०	३	३४४
६	१८७	३०६	१०	२	०	०	०	१२	५१७
७	४६	६६७	१	८८	१	०	१	३	८०७
८	१०४	५९२	०	१९	७	०	१	१२	७३५
९	१०५	८४१	०	८३	४	०	०	९	१०४२
१०	३०७	३४९	२	५	१	०	१	२	६६७
११	१८१	२६४	०	३	०	०	१	१	४५०
जम्मा	१४३२	५४६८	१४	५८६	१७	०	५	७३	७५९३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

६.४.३ घरसंख्याको आधारमा घरधुरी

यस नगरपालिका अन्तरगत रहेका कुल ७,५९३ घरपरिवारलाई घर संख्याका आधारमा हेर्दा ६,६८२ घरपरिवारको एउटा मात्र घर र ३० घरपरिवारको ३ वटा भन्दा बढी घर रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ८५: घरसंख्याको आधारमा घरधुरी सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	एउटा मात्र घर हुने	२ वटा घर हुने	३ वटा घर हुने	३ वटा भन्दा माथी घर हुने	नखुलेको	जम्मा
१	७६८	२२१	१८	१४	५१	१०७२
२	४१६	२५	४	२	२	४४९
३	७१०	२४	३	३	४	७४४
४	६३७	११६	८	१	४	७६६
५	३२४	१३	१	१	५	३४४
६	४८२	२२	०	०	१३	५१७
७	७१७	७१	१०	२	७	८०७
८	६४९	५३	३	४	२६	७३५
९	९८५	४०	४	१	१२	१०४२
१०	६०७	४८	२	१	९	६६७
११	३८७	३१	५	१	२६	४५०
जम्मा	६६८२	६६४	५८	३०	१५९	७५९३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

६.४.४ बसोवासको आधारमा घरधुरी

वसाइको प्रकृतिका आधारमा घरपरिवारको स्थिति हेर्दा ६,८०६ घरपरिवार स्थायी रूपमा गरेका छन् भने अस्थायी बसोवास गर्नेको संख्या ७५१ रहेको छ। यससम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ८६ : बसोवासको आधारमा घरधुरी सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	स्थायी बसोवास गर्ने	अस्थायी बसोवास गर्ने	नखुलेको	जम्मा
१	७२१	३३५	१६	१०७२
२	४३३	१६	०	४४९
३	६३८	१०४	२	७४४
४	७१३	५१	२	७६६
५	३१३	२८	३	३४४
६	५०५	७	५	५१७
७	७०६	१०१	०	८०७
८	७०३	२८	४	७३५
९	९९८	४१	३	१०४२
१०	६४६	२०	१	६६७
११	४३०	२०	०	४५०
जम्मा	६८०६	७५१	३६	७५९३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

६.४.५ बसोवासको स्वामित्वको आधारमा घरधुरी

आवासीय स्वामित्वका आधारमा घरपरिवारको स्थिति हेर्दा ६,६९५ घरपरिवार आफ्नै घरमा बस्ने गरेका छन्। त्यसैगरी भाडाको घरमा बसोवास गर्ने घरपरिवार ६८५ रहेका छन्। यससम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ८७ : बसोवासको स्वामीत्वको आधारमा घरधुरी सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बसोवार गरेको घरको स्वामित्व अनुसार परिवार संख्या						
	नीजिरआफनै	भाडाको घर	संस्थागत घर	अन्य	सुकुम्वासी	नखुलेको	जम्मा
१	७५०	२८३	०	१२	६	२१	१०७२
२	४०९	३३	१	१	३	२	४४९
३	६६२	७९	०	१	०	२	७४४
४	७२१	३३	०	१	९	२	७६६
५	३१८	३	०	१८	१	४	३४४
६	४८७	१६	०	१	२	११	५१७
७	७२२	७९	१	१	३	१	८०७
८	६८५	२१	१	११	६	११	७३५
९	९५३	६६	७	७	१	८	१०४२
१०	५८८	३८	०	१८	२१	२	६६७
११	४००	३४	०	१५	१	०	४५०
जम्मा	६६९५	६८५	१०	८६	५३	६४	७५९३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

६.४.६ मापदण्ड अनुसार निर्माण भएका घर

यस क्षेत्रका कुल ७,५९३ घरपरिवारलाई मापदण्डको पालनाका आधारमा हेर्दा १,४९४ घर भवन मापदण्ड अनुसार बनेको र १६४४ घर भूकम्प प्रतिरोधी अवधारणा अनुसार बनेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ८८ : मापदण्ड अनुसार निर्मित घर विवरण

वडा नम्बर	बसोबास गरेको घरको मापदण्ड र भूकम्प प्रतिरोधी प्रविधियुक्त घरको विवरण					
	मापदण्ड अनुसार बनेको	मापदण्ड अनुसार नबनेको	जम्मा	भूकम्प प्रतिरोधी भएको	भूकम्प प्रतिरोधी नभएको	जम्मा
१	४३३	६३९	१०७२	४१४	६५८	१०७२
२	७	४४२	४४९	८५	३६४	४४९
३	४१५	३२९	७४४	२७३	४७१	७४४
४	९२	६७४	७६६	३२	७३४	७६६
५	४५	२९९	३४४	४८	२९६	३४४
६	७	५१०	५१७	७	५१०	५१७
७	२८२	५२५	८०७	१३२	६७५	८०७
८	४४	६९१	७३५	४६	६८९	७३५
९	१६३	८७९	१०४२	१४६	८९६	१०४२
१०	४	६६३	६६७	२३७	४३०	६६७
११	२	४४८	४५०	२२४	२२६	४५०
जम्मा	१४९४	६०९९	७५९३	१६४४	५९४९	७५९३

६.४.७ मापदण्ड अनुसार निर्माण भएका घर

यस नगरपालिका भित्र रहेका कूल घरधुरी मध्ये ७,५९३ घरपरिवार मध्ये १,२१५ घरधुरीमा २०७२ को भूकम्पबाट क्षति भएको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ८९ : २०७२ भुकम्पबाट क्षतीग्रस्त घर

वडा नम्बर	२०७२ को भुकम्पबाट घर क्षति भएको नभएको विवरण			
	हो	होइन	नखुलेको	जम्मा
१	२५०	७९८	२४	१०७२
२	११३	३३६	०	४४९
३	७५	६६७	२	७४४
४	८१	६८२	३	७६६
५	७७	२६४	३	३४४
६	६८	४३७	१२	५१७
७	१५०	६५६	१	८०७
८	१०६	६२०	९	७३५
९	२४३	७९०	९	१०४२
१०	३७	६२७	३	६६७
११	१५	४३३	२	४५०
जम्मा	१२१५	६३१०	६८	७५९३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

६.४.८ सरकारबाट प्राप्त अनुदानको अवस्था

यस नगरपालिका भित्र भुकम्पबाट क्षति भएका १,२१५ घरधुरी मध्ये ४३४ घरपरिवारले अनुदान पाएको कुरा बताएका छन् भने ७७४ घरधुरीले कुनै अनुदान प्राप्त नगरेको कुरा बताए। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ९० : भुकम्प पश्चात अनुदान प्राप्तीको विवरण

वडा नम्बर	भुकम्पबाट क्षति भएको हो भने अनुदान पाए नपाएको विवरण			
	पाए	पाइन	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	५७	१८८	५	२५०
२	३८	७५	०	११३
३	३३	४१	१	७५
४	३६	४५	०	८१
५	४५	३२	०	७७
६	२९	३९	०	६८
७	४१	१०९	०	१५०
८	६६	३९	१	१०६
९	७८	१६५	०	२४३
१०	६	३१	०	३७
११	५	१०	०	१५
जम्मा	४३४	७७४	७	१२१५

६.४.९ अनुदानबाट निर्माण भएका घर

अनुदान प्राप्त गर्ने ४३४ घरधुरी मध्ये २३३ घरधुरीले नयाँ घर बनाएको र १६६ घरपरिवारले घर बनाउन नसकेको कुरा बताएका छन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ९१ : भुकम्प पश्चात अनुदानबाट निर्माण भएका घर

वडा नम्बर	अनुदानले घर बने नबनेको अवस्था			
	बनाए	बनेन	नखुलेको	जम्मा
१	२८	२९	०	५७
२	११	२७	०	३८
३	२६	६	१	३३
४	३०	६	०	३६
५	३६	९	०	४५
६	१६	१३	०	२९
७	७	०	३४	४१
८	३०	३६	०	६६
९	४३	३५	०	७८
१०	४	२	०	६
११	२	३	०	५
जम्मा	२३३	१६६	३५	४३४

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

६.४.१० अनुदान पाएको किस्तासम्बन्धी विवरण

भुकम्पबाट क्षति भएका घरधुरीहरूको लागि प्रदान गरिएको अनुदान प्राप्त गर्ने ४३४ घरधुरी मध्ये २४१ घरपरिवारले पहिलो किस्ता, ५६ घरले दोश्रो किस्ता र १०० घरले अन्तिम किस्ता पाएको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ९२ : भुकम्प पश्चात अनुदान प्राप्तीको किस्ता अवस्था

वडा नम्बर	अनुदान पाएको भए कति पाएको विवरण			
	पहिलो	दोश्रो	अन्तिम	नखुलेको
१	४१	४	१०	२
२	२९	६	३	०
३	१०	१०	१३	०
४	११	२	२२	१
५	१७	११	१७	०
६	२४	२	३	०
७	०	४	३	३४
८	३७	९	२०	०
९	६५	६	७	०
१०	४	१	१	०
११	३	१	१	०
जम्मा	२४१	५६	१००	३७

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७६

६.५ सरकारी भवन

यस नगरपालिकामा स्वास्थ्य चौकी, प्रहरी चौकी, विद्यालय भवन जस्ता सरकारी कार्यालयहरूले सरकारी भवनको उपभोग गरिरहेका छन्। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण १२ मा प्रस्तुत गरिएको छ देहाय बमोजिमको छ।

६.६ सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन

यस नगरपालिकामा रहेका सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवनहरू विशेष गरी पठन पाठन, स्वास्थ्य सेवा प्रवाह र सामुदायिक कार्यका लागि प्रयोग हुने गरेको देखिन्छ। यी भवनहरू रहेको स्थान, क्षेत्रफल, अवस्था र प्रयोगको अवस्था जस्ता विवरण देहाय तालिका रहेको छ।

तालिका ९३: सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	के काममा प्रयोग भइरहेको छ ?	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था	लाभान्वित घरधुरी
				जग्गा	भवन		
५	हेल्थपोष्ट	सर्भा वि	स्वास्थ्य सेवा वा जाँच	२	१	जिर्ण	४२०
५	हेल्थपोष्ट	शान्ती डाँडा	स्वास्थ्य सेवा वा जाँच	५	१	ठिकै	४२०
५	सभा मा वि	सर्भा वि	पठनपाठन	०	७	ठिकै	०
५	सिद्धेश्वर मा वि	सिद्धदेवी टोल	पठनपाठन	०	३	ठिकै	०
५	मङ्गला देवी पा वि	मङ्गलादेवी	पठनपाठन	०	३	ठिकै	०
५	कालिका बालकेन्द्र	नमूना	पठनपाठन	०	२	जिर्ण	०
५	पुरानो गा वि स	सिद्धदेवी टोल	पठनपाठन	३	१	जिर्ण	०
९	मंगर संघ भवन	गौरीगाउँ टोल	मंगर संघका कार्यकमहरू	१०		राम्रो	१००
९	कुमाल संघको भवन	माझटोल	बैठक सभा	१५	०	राम्रो	२०५०
९	बोहोराटार सामुदायिक	बोहोरा गाउँ	बैठक सभा सम्मेलन	१५	०	राम्रो	४००
१०	खानेपानी १० नः वडा कार्यालय	शुकबारे	वडा कार्यालय	१०१८	१०२	राम्रो	८०४
१०	सित्तलपाटी स्वास्थ्य चौकी	गुरुङ गाउँ	स्वास्थ्य सेवा वा जाँच	१५२६	४०२	राम्रो	८०४
१०	जनता मा वि चन्दनपूर	चन्दनपूर	पठनपाठन	४५७९	२५००	राम्रो	६०४
१०	अरुण मा वि बतासे	बतासे	पठनपाठन	९६७	१४५	जिर्ण	४५
१०	सगरमाथा मा वि चापाबेटे	चापाबेटे	पठनपाठन	८१४	६५	ठिकै	२३
१०	बालचेतना मा वि नागेश्वरी	नागेश्वरी	पठनपाठन	१७३०	१९८	राम्रो	३६
१०	सरस्वती मा वि हेलुवा	हेलुवा	पठनपाठन	९१६	१४७	ठिकै	३१
१०	गाउँघर क्लिनिक नागेश्वरी	नागेश्वरी	स्वास्थ्य सेवा वा जाँच	४५८	३६	राम्रो	३८९
८	रातमेट सामुदायिक भवन	सिंहदेवी	बैठक गोष्ठी सभा सम्मेलन	२५४	०	राम्रो	६००
८	पाडे दमखेरीया सामुदायिक भवन	शिवलय	बैठक गोष्ठी सभा सम्मेलन	११००	०	जिर्ण	१२००
८	अर्चले सामुदायिक भवन	विधालय	बैठक गोष्ठी सभा सम्मेलन	२५४	०	राम्रो	१०००

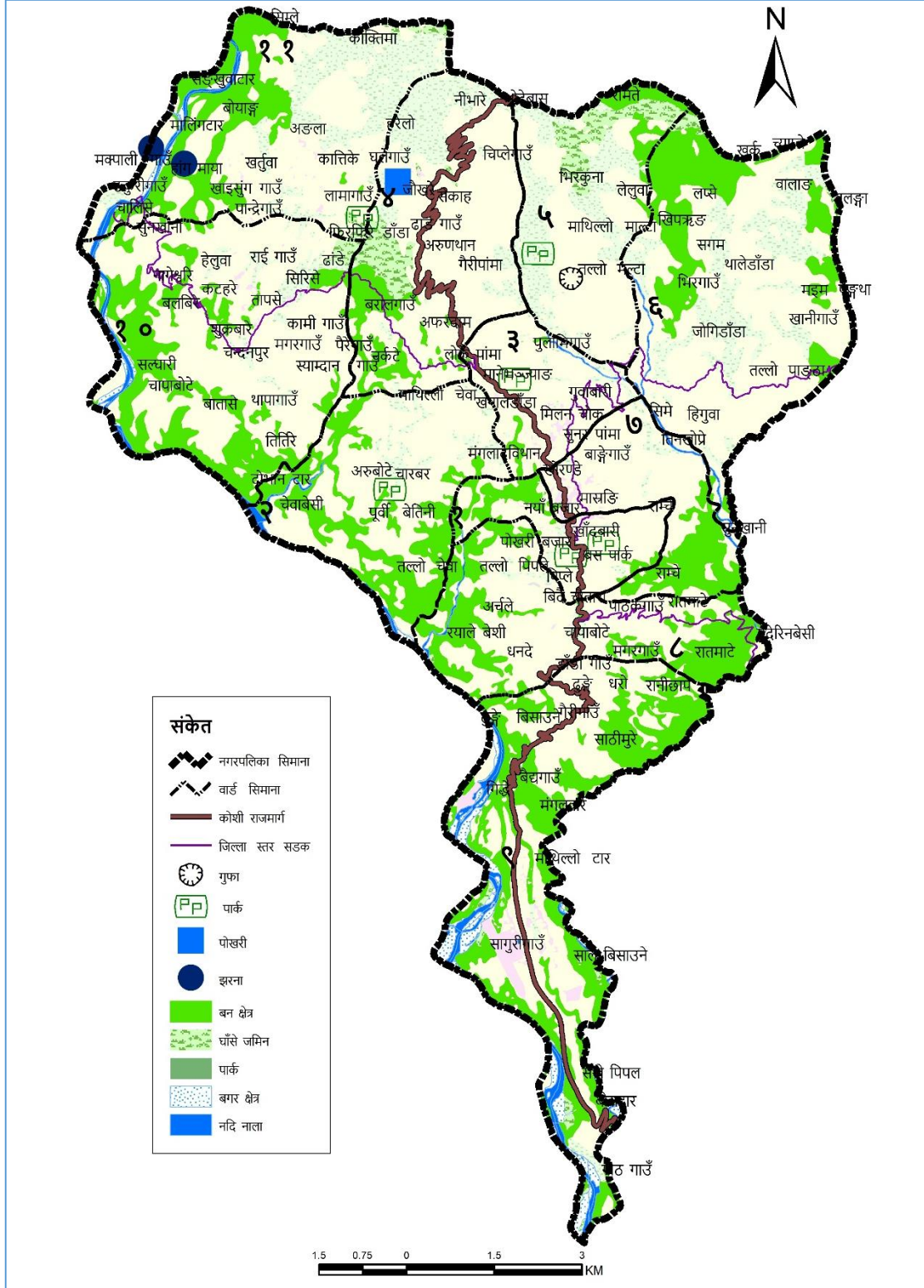
वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	के काममा प्रयोग भइरहेको छ ?	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था	लाभान्वित घरधुरी
				जग्गा	भवन		
८	अदरे सामुदायीक भवन	अरुण	बैठक गोष्ठी सभा सम्मेलन	१२५	०	राम्रो	१०००
८	ढेलबाजे सामुदायीक भजन	वडाई चैक	बैठक गोष्ठी सभा सम्मेलन	०	०		०
७	किर्चियन चर्च	तीनपेखरी	भजन पार्थना	५००	०		३००
७	राम्दे सामुदायीक भवन	राम्दे	वन कार्यालय सम्बन्धी काम	१३१	०		४०००
७	अनाथलय भवन	मंगलादेवी टेल	अनाथ तथा अपांगाताके काम	१२१	०		५०
७	हिमाली हेस्टेल		अवास तथा अध्यापन	१२०	०		६०
जम्मा				१४६६३			१४३३६

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

परिच्छेद ७: वन तथा वातावरणीय स्थिति

नगरपालिका क्षेत्रभित्रको वन तथा जैविक विविधता, वातावरण तथा स्वच्छता, जलवायु परिवर्तन, विपद् व्यवस्थापन जस्ता विषय यस परिच्छेदमा समावेश गरिएको छ ।

नक्शा ७.१ : प्राकृतिक सम्पदा

श्रोत: स्थानीय श्रोत नक्शांकन सर्वेक्षण २०७६

७.१ वन क्षेत्रको अवस्था

७.१.१ सामुदायिक वन सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिकाको कुल ५१ वटा सामुदायिक वनले ३५३९.२५ हेक्टर क्षेत्रफल ओगटेका छ भने वनले कूल घरपरिवार ५४३१ घरधुरीलाई समेटेको छ। यससम्बन्धी विस्तृत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ९४ : वन सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	वनको किसिम	समेटेको घरधुरी	वडा नं.	क्षेत्रफल (हे.)	संचिति दर (क्यू.मि./हे)	काठ (क्यू.फि.)	दाउरा (भारी)
१	सामुदायिक	३१७	रामचे सुनखानी वन	१२९.०७		५६९६	१८०४६
१	सामुदायिक	२७	दर्शने पाखा	०.९६	०	०	०
१	सामुदायिक	११७	च्याने दाशे डाँडा वन	२४.४३	०	२८६१	११५२१
२	सामुदायिक	७३	मालथुम्की वन	४३.६३	०	२५६५	१३२१९
२	सामुदायिक	२६	मालबासे जनकल्याण	३.२५	०	३०७	९२४
२	सामुदायिक	०	चेवा चैतिनी	४३९	०	१३४.१३	०
३	सामुदायिक	२५	मकर	२.३	०	२९८	१७९१
३	सामुदायिक	४२	ठूलोपाखा धुस्ने	१८.८५	०	५१२	२८४५
३	Not stated	९२	मालबासे	१२.५	०	६१७	३३९९
४	सामुदायिक	२१२	सेरे सुखानी	१३०.९	०	०	०
४	Not stated	५२	अर्चले	३९.८३१	०	१६९७	१२८५२
४	सामुदायिक	२१९	लहरी गुफा च्याने दर्जे डाँडा	४१.०६	०	१३४७६	४४८२१
४	सामुदायिक	५८	पहिरे	६.४४	०	२.११५	०
४	सामुदायिक	५७	धर्मदेवी	९.८५	०	२६६.६७	१८९
४	Not stated	१२७	रिमते ढाडेभिर	५०.५	०	१०३०.७७	१८३९
४	सामुदायिक	२८	फिरफिरे ढाडेभिर	३०.७७	०	१४.९	९
४	सामुदायिक	१३०	सातिवशे आलेभञ्याड	२३.८३	०	५४१.२६	२७४
४	सामुदायिक	६६	ओडारे सिंहदेवी	११.३४	०	४५२	१४८८
५	सामुदायिक	१६२	मनकामना	१२८.४५	०	२६६१	१९४६०
५	सामुदायिक	५६	थालेडाँडा	१०.७६	०	१.२१	१०५
४	सामुदायिक	९१	डाँडापाखा	२०.३३	०	६८०	४६९३
५	सामुदायिक	१०१	लेलुवा	१६८.७	०	०	०
५	सामुदायिक	१०६	मंगला देवी	८३.९३	०	४८४०	१२५२९
५	सामुदायिक	६८	पिरिमा	२०.४९	०	१७४९	५४१
६	सामुदायिक	११	गुठिटार	३५.५९	०	०	०
६	सामुदायिक	२४३	बडहरे मुजरे	८२.२९	०	०	०
६	सामुदायिक	६६	कलिका थान	७.६३	०	७३३	१४७०
६	सामुदायिक	२११	अधेरी भजना	११३.९७	०	१३२०	७१७
६	सामुदायिक	८७	भस्मे	४०.७२	०	३१७९	८६२८
६	सामुदायिक	२१३	मालबासे	२३८.९७	०	१८३८	३६७००
६	सामुदायिक	६६	देवीथान	४.०२	०	८९.२९	१४५
६	सामुदायिक	३७	तारे दुङ्गा	२४.४९	०	५६३.५	४६३
६	सामुदायिक	८०	घारे डाँडा	४५.१४	०	४२५	०
६	सामुदायिक	४३	टुरे भञ्याड	९.६	०	१५८	०
८	सामुदायिक	१२१	पांगे दम खेरिया	३९.६६	०	०	०
८	सामुदायिक	१०६	पिप्ले सिरान ढेलबाजे	६	०	३२०	१४५०
९	सामुदायिक	२३५	हुङ्गेधारा ठूलोपाखा	२१८.६९	०	४४९३	२३४८३
९	सामुदायिक	१०९	सिंहदेवी	४९.९८	०	७५०	९१८९
९	सामुदायिक	१४६	अरुणासभा	१९१.९५	०	३०६४	२०५९५
९	सामुदायिक	८२	हरिसिद्धि	३४.८२	०	१८३२	१०२०६

वडा नं.	वनको किसिम	समेटेको घरधुरी	वडा नं.	क्षेत्रफल (हे.)	संचित दर (क्यू.मि./हे)	काठ (क्यू.फि.)	दाउरा (भारी)
९	सामुदायिक	८१	अरुण साँगुरी	७९.७	०	९२२	६५१८
९	सामुदायिक	३९	जनकल्याण	०.६६	०	७६	४४४
०	सामुदायिक	२०७	अंधेरी रयाले	७५.६३	०	५०५५	०
०	सामुदायिक	१२०	अंधेरी कार्भे	९०.७५	०	४४७२	०
०	सामुदायिक	१०६	मंगला देवीथान	८३.९३	०	८५३	०
०	सामुदायिक	२०९	कातिके बतासे	१६०.८१	०	१२८५१	११०७७९
०	सामुदायिक	१९०	निगाले ढाडेभिर	६७.७२	०	१०३७	१६५३८
०	सामुदायिक	२७	पहिरे	११.३३	०	३२३	१२२८
०	सामुदायिक	१९१	चिलाउने खर्क सिमले	१९९.६९	०	६९९९	९८८
०	सामुदायिक	१५३	छहरे खेला	१९८.१७	०	३५०४	२१२१९
जम्मा		५४३१		३५३९.२५१	०	९५२५८.८५	४२१३०५

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

७.१.२ जैविक विविधता सम्बन्धी विवरण

समशितोष्ण क्षेत्रमा पाइने जीव तथा वनस्पती पाइने यस क्षेत्रमा चराहरुमा मुख्य रूपमा सुगा, परेवाकाग, वन कुखुरा, कालिज, गिद्ध, चिल, बाज, गडुल, चिवे आदी पाइन्छ भने चितुवा, बँदेल, हरिण, मृग, खरायो, जस्ता जनावर र चिलाउने, सिट्रुश जातका फलफूल, वर, पिपल जस्ता वनस्पती मुख्य रूपमा पाइने गर्दछ। यस सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ९५: जैविक विविधता सम्बन्धी विवरण

चराचुरुङ्गी	जंगली जनावर	बोटबिरुवा तथा जडीबुटी
सुगा, परेवा, सारस, बकुल्ला, काग, वन कुखुरा, कालिज, गिद्ध, चिल, बाज, गडुल, चिवे	बँदेल, मृग, जरायो, खरायो, दुम्सी, भालु, ब्वाँसो, चितुवा स्याल, फ्याउरो, बाँदर,	सिट्रुश जातका फलफूल, अमला, आरु, अम्बा, गुल्लर, अम्रिसो, अलैंची, असुरो, तितेपाती, चिउरी

श्रोत: समुह छलफल तथा जानकार अन्तरवार्ता, २०७६

७.२ विपद जोखिम तथा व्यवस्थापन

यस नगरपालिकाक्षेत्रमा विपद जोखिम तथा व्यवस्थापनका दृष्टिकोणमा जोखिमपूर्ण रहेको पाइन्छ। यहाँ जलजन्य प्रकोपका साथै अन्य विपद्बाट मानवीय क्षति भएको देखिन्छ। नगरपालिकाको जोखिम पहिचान तथा क्षमता विश्लेषण अनुसूची ९ मा दिईएको छ।

७.२.१ जोखिमयुक्त (संवेदनशील) स्थानमा बसोबास गरेका परिवार

नगरपालिका अन्तरगत जोखिमका दृष्टिकोणबाट संवेदनशील स्थानमा बसोबास गर्ने करिब ६ घरपरिवार रहेको पाइन्छ। जोखिममा रहेका वडागत बस्ती सम्बन्धी विवरण देहाय अनुसार रहेको छ।

तालिका ९६: जोखिमयुक्त (संवेदनशील) स्थानमा बसोबास गरेका परिवार विवरण

वडा नम्बर	जोखिमयुक्त स्थान	घरधुरी संख्या					जम्मा
		पहिरो	नदि कटान	बाढी	अति भिरोलो	अन्य	
१	खोरण्डे सुन डाँडा	०	०	०	०	१	१
२	चेवा	०	०	०	०	०	०
२	माने भञ्ज्याङ्ग बजार पश्चिम साईड	१	०	०	०	०	१
७	नयाँ बजार पर्शासन क्षेत्र	०	०	०	१	०	१
९	तुम्लिङ्गटार	०	१	०	०	०	१
१०	चन्नदनपुर डकुरी गाउँ	०	०	०	०	१	१

वडा नम्बर	जोखिमयुक्त स्थान	घरघुरी संख्या					
		पहिरो	नदि कटान	बाढी	अति भिरोलो	अन्य	जम्मा
११	सिम्ले	१	०	०	०	०	१
जम्मा		२	१	०	१	२	६

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

७.२.२ विपदको किसिम अनुसार जोखिमको समय

विपद अनुसार जोखिमको समय पहिचान गर्दा आगलागी चैत्र देखि जेष्ठ सम्म बाढी पहिरो, रोग महामारी चैत्र देखि असोजसम्म र जंगली जनावरबाट क्षति सबै महिनामा हुने गरेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विवरण देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ९७: विपदको किसिम अनुसार जोखिमको समय सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	विपद अनुसार जोखिमको समय (महिना)			
	आगलागी	रोगमहामारी	बाढी पहिरो	जंगली जनावरबाट क्षेती
१	चैत्र वैशाख जेष्ठ	चैत्र देखि असोज	असार साउन भदौ	सबै महिना
२	चैत्र वैशाख जेष्ठ	चैत्र देखि असोज	असार साउन भदौ	सबै महिना
३	चैत्र वैशाख जेष्ठ	चैत्र देखि असोज	असार साउन भदौ	सबै महिना
४	चैत्र वैशाख जेष्ठ	चैत्र देखि असोज	असार साउन भदौ	सबै महिना
५	चैत्र वैशाख जेष्ठ	चैत्र देखि असोज	असार साउन भदौ	सबै महिना

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

७.२.३ विपदको असर

यस नगरपालिका अन्तर्गतका सबै वडाहरूमा विभिन्न विपदका कारण २९ घरपरिवारको घरगोठ गरी करिब ३ करोड ४० लाख भन्दा बढीको असर परेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विपद अनुसार वडागत विवरण देहायमा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ९८: विपदको असर विवरण

वडा नं.	घरगोठ	
	परिवार	क्षति रकम (रु.)
२	१	९०००
१	७	४०००
१	३	४०००
१	८	४०००
१	९	४०००
२	१	९०००
जम्मा	२९	३४०००

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

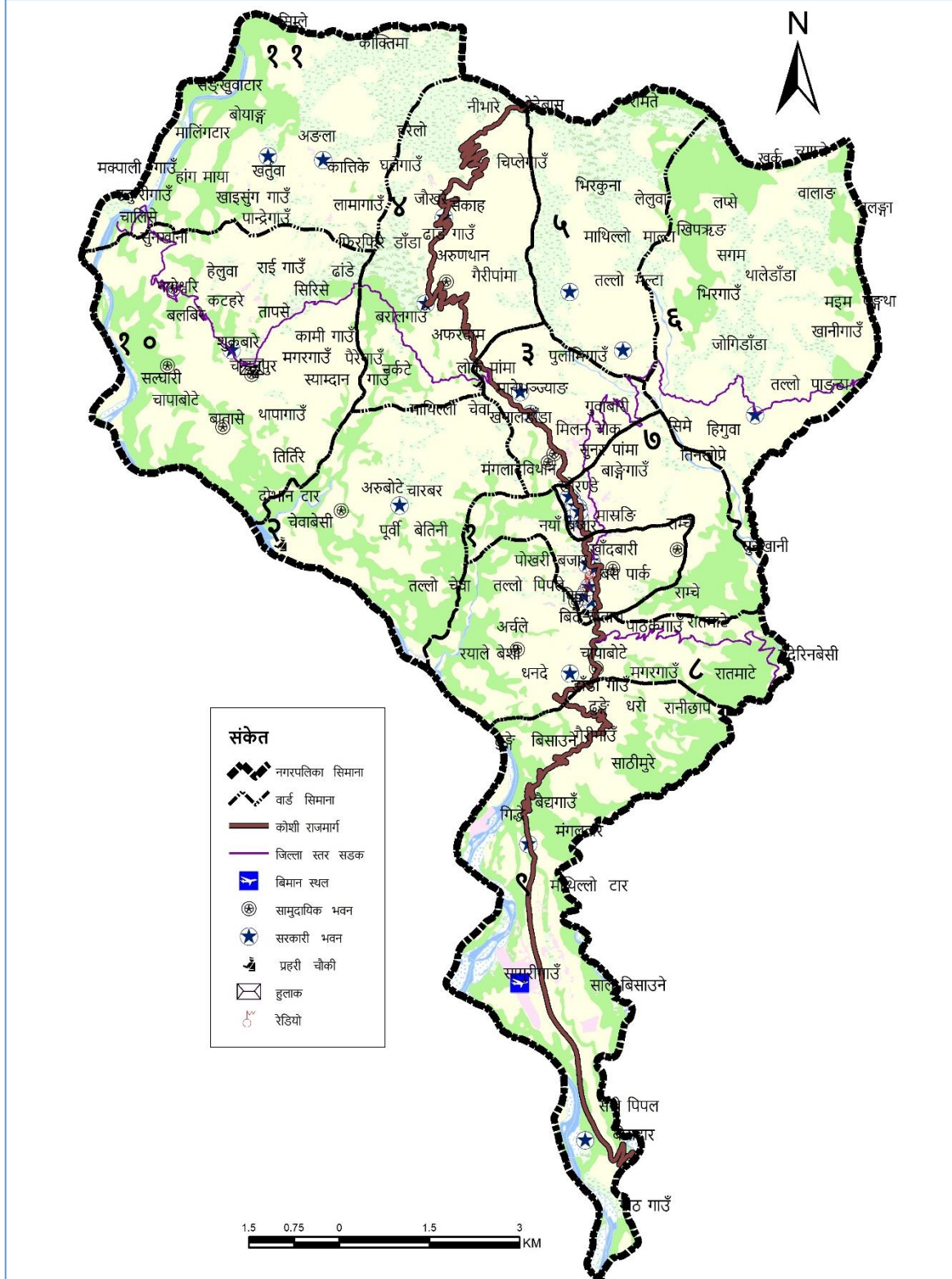
७.२.४ भवन मापदण्ड तथा भूकम्प प्रतिरोधी घरको विवरण

यस नगरपालिका भित्र रहेका घरपरिवार मध्ये १७९९ घरपरिवार भवन मापदण्ड अनुसार बनेको घरमा बसोवास गर्ने गरेका छन् भने ३६९ घरपरिवार भूकम्प प्रतिरोधी घरमा बस्ने गरेका छन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

परिच्छेद ८: संस्थागत विकास तथा सुशासनको अवस्था

यस परिच्छेदमा नगरपालिकाको संगठनात्मक तथा मानव संसाधनको विद्यमान अवस्था, सेवा सुविधा संचालन र नागरिक संगठन सम्बन्धी विश्लेषण तथा प्रस्तुती गरिएको छ ।

नक्शा ८.१: सेवा सुविधा संचालन कार्यालयहरूको वितरण

श्रोत: स्थानीय श्रोत नक्शांकन सर्वेक्षण २०७६

८.१ संगठनात्मक तथा मानव संसाधनको अवस्था

नगरपालिकाको संगठनात्मक अवस्था हेर्दा नगरसभा, नगर कार्यपालिका, विषयगत शाखा, वडा कार्यालय र विषयगत समितिहरू रहेका छन् । यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिमको छ ।

तालिका ९९ : नगरसभा पदाधिकारीको विवरण

सि.नं.	नम थर	वडा नं.	सम्पर्क नं.
१	प्रमुख श्री मुरारीप्रसाद खतिवडा		९८५२०५१९६६
२	उप-प्रमुख श्री डेगेश्वरी श्रेष्ठ		९७४२०१०८०७
३	वडाध्यक्ष/कार्यपालिका सदस्य, श्री निरञ्जन श्रेष्ठ	१	९८५२०५१५३६
४	कार्यपालिका सदस्य, श्री कुङ्गाड लामा	१	९८४२१२१५४३
५	वडा सदस्य श्री उद्धिमकुमार राई	१	९८४९८९२७०६
६	वडा सदस्य श्री सुसिला श्रेष्ठ पराजुली	१	९८४२११४०१९
७	वडा सदस्य श्री सिर्जना सङ्कर	१	९८६०९६२७६६
८	वडाध्यक्ष/कार्यपालिका सदस्य श्री ज्ञानवहादुर श्रेष्ठ	२	९८०५३८३३११
९	कार्यपालिका सदस्य, श्री वालकुमारी सोडारी,	२	९८४२३४६५४९
१०	वडा सदस्य श्री योगेन्द्र थापा	२	९८०७०३०९२८
११	वडा सदस्य श्री सङ्कर राई	२	९८१२३८२३५४
१२	वडा सदस्य श्री पवित्रा वि.क.	२	९८०७०२८७८६
	वडाध्यक्ष/कार्यपालिका सदस्य भरत कुमार घिमिरे	३	९८४२४०६३१०
१३	कार्यपालिका सदस्य श्री सुनिता कटुवाल (कार्की)	३	९८४२५४०९००
१४	कार्यपालिका सदस्य श्री ईन्द्रमाया वराईली,	३	९८४२३८८६३४
१५	वडा सदस्य श्री देवराज घिमिरे	३	९८४२२१३७६४
१६	वडा सदस्य श्री नरेन्द्र गुरुङ्ग	३	९८१३३८१२१३
१७	वडाध्यक्ष/कार्यपालिका सदस्य श्री सजित राई	४	९८४२११९६३
१८	वडा सदस्य श्री खेचरसिं राई	४	९८४२२१४८४४
१९	वडा सदस्य श्री जीतवहादुर गुरुङ्ग	४	९८४२१०७८५३
२०	वडा सदस्य श्री ओतीमाया राई	४	९८४२१२९४३०
२१	वडा सदस्य श्री कोपीला शिवा	४	९८६७८१२३४३
२२	वडाध्यक्ष श्री बमवहादुर घले	५	९८६०६७७३१८
२३	का.वा.वडाध्यक्ष/कार्यपालिका सदस्य श्री श्यामप्रसाद निरौला	५	९८५२०२३८८१
२४	कार्यपालिका सदस्य श्री गोपी घिमिरे	५	९८१९०७१४५२
२५	वडा सदस्य श्री विकास घिमिरे	५	९८०४०११४०९
२६	वडा सदस्य श्री मिना रसाईली	५	९८४२४२७४९२
२७	वडाध्यक्ष/कार्यपालिका सदस्य श्री दयानिधि वराल	६	९८४२३१८३५३
२८	वडा सदस्य श्री दिलवहादुर तामाङ्ग	६	९८१०५२८४२६
२९	वडा सदस्य श्री गणेशकुमार वि.क.	६	९८६३३४८२२९
३०	वडा सदस्य श्री सङ्किता अधिकारी	६	९८४२५४०७७९

सि.नं.	नम थर	वडा नं.	सम्पर्क नं.
३१	वडा सदस्य श्री शान्ति वि.क.	६	९८०७०६६९२८
३२	वडाध्यक्ष/कार्यपालिका सदस्य श्री मौसम आले मगर	७	९८५२०५७६४८
३३	वडा सदस्य श्री जितवहादुर कार्की	७	९८४२२१४३९५
३४	वडा सदस्य श्री खड्गवहादुर चापागाई	७	९८६२०२९६२७
३६	वडा सदस्य श्री अनिता श्रेष्ठ	७	९८१२३९४००३
३७	वडा सदस्य श्री सिताकुमारी सार्की	७	९८१९०९२७८५
३८	वडाध्यक्ष/कार्यपालिका सदस्य श्री डम्बरवहादुर कटुवाल	८	९८४२२४७७७२
३९	कार्यपालिका सदस्य, श्री लक्ष्मी राई सुनुवार,	८	९८४२१२८६०१
४०	वडा सदस्य श्री सल्येन नेपाली	८	९८४२३३६०७३
४१	वडा सदस्य श्री भिमकुमारी वि.क.	८	९८४२२७०१७०
४२	वडा सदस्य श्री उर्मिला पाण्डे (गौली)	८	९८४२४४४९५५
४३	वडा सदस्य श्री गजेन्द्र गुरुङ्ग	८	९८४२०६२३०८
४४	वडाध्यक्ष/कार्यपालिका सदस्य श्री टिकाराम कुमाल	९	९८१६३३४३९६
४५	जिल्ला समन्वय समिति सदस्य, श्री लोकेन्द्र तामाङ्ग	९	९८०४०९६१४०
४६	वडा सदस्य श्री प्रकाश श्रेष्ठ	९	९८४२१०८१७८
४७	वडा सदस्य श्री अमृता वि.क.	९	९८६२१३८०९४
४८	वडा सदस्य श्री ईन्दिरा कुमाल	९	९८६२०२९२८५
४९	वडाध्यक्ष/कार्यपालिका सदस्य श्री केशवराज सिं थापा	१०	९८४२११०४६८
५०	कार्यपालिका सदस्य श्री चन्द्रकला तामाङ्ग	१०	९८११३९४३९८
५१	कार्यपालिका सदस्य श्री पदमलाल सार्की (जेष्ठ सदस्य)	१०	९८४२२१३६१०
५२	वडा सदस्य श्री लिलावहादुर गुरुङ्ग	१०	९८११३८६७२२
५३	वडा सदस्य श्री बलराम राई	१०	९८१४३६६६६४
५४	वडा सदस्य श्री सिता वि.क.	१०	९८१८१३२३२९
५५	वडाध्यक्ष/कार्यपालिका सदस्य श्री नगेन्द्र गुरुङ्ग	११	९८२४३९४३४१
५६	वडा सदस्य श्री पासाङ्ग शेर्पा	११	९८००९१३२७१
५७	वडा सदस्य श्री भवानी प्रसाद राई	११	९८१५३०८७२२
५८	वडा सदस्य श्री सम्भना घले	११	९८२४३९४१६४
५९	वडा सदस्य श्री सीता वि.क.	११	९८०७०४७८३७

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

तालिका १००२ : नगरपालिकाका कर्मचारीको विवरण

क.सं.	कर्मचारीको नाम, थर	पद	श्रेणी/तह	सेवा/समूह	पदाधिकार रहेको कार्यालय/ठेगाना	स्थायी/अस्थायी/करार	सम्पर्क नम्बर
१	श्री कोमलप्रसाद धमला	प्र.प्र.अ.	रा.प.द्वितीय	प्रशासन	खा.न.पा.	स्थायी	९८५२०७६१११
२	श्री दीपकमणि घिमिरे	अधिकृत	अ.आठौं	शिक्षा	शिक्षा शाखा	स्थायी	९८४२०७६४५१
३	श्री लवहाड राई	अधिकृत	अ.सातौं	प्रशासन	प्रशासन, योजना तथा अनुगमन शाखा	स्थायी	९८४१६१४६५६
४	श्री पदम प्र.भण्डारी	अधिकृत	अ.सातौं	लेखा	अर्थिक प्रशासन शाखा	स्थायी	९८४२०८०१९५
५	श्री उमाशंकर गुप्ता	अधिकृत	अ.सातौं	इन्जिनियरिङ्ग	पूर्वाधार विकास तथा वातावरण व्यवस्थापन शाखा	स्थायी	९८४७८५२५६१
६	श्री गणराज खत्री	अधिकृत	अ.सातौं	लेखा	आन्तरिक लेखा परिक्षण शाखा	स्थायी	
७	श्री दिलिप कुमार श्रेष्ठ	ज.स्वा.अ.	अ.सातौं	स्वास्थ्य	स्वास्थ्य उपशाखा	स्थायी	९८५२०४९३३५
८	श्री सविर बहादुर दर्जी	अधिकृत	अ.सातौं	स्वास्थ्य	स्वास्थ्य उपशाखा	स्थायी	९८४२०३३९३५
९	श्री दिनेश कट्टेल	अधिकृत	अ.छैटौं	प्रशासन	आर्थिक विकास शाखा	स्थायी	९८५२०५१६८८
१०	श्री खेमराज निरौला	अधिकृत	अ.छैटौं	प्रशासन	सामाजिक विकास शाखा	स्थायी	९८५२०५१७०७
११	श्री टंक बहादुर डाँगी	अधिकृत	अ.छैटौं	प्रशासन	जिन्सी शाखा	स्थायी	९८५२०५८२५०
१२	श्री लाख बहादुर राई	अधिकृत	अ.छैटौं	लाइभस्टक	पशुसेवा उपशाखा	स्थायी	९८४२१०८२८७
१३	श्री मेघराज पोखेल	अधिकृत	अ.छैटौं	भेटेरीनरी	पशुसेवा उपशाखा	स्थायी	९८४२३८९०८९
१४	श्री रमेश विष्ट	अधिकृत	अ.छैटौं	भेटेरीनरी	वडा नं. ३ पशुसेवा	स्थायी	९८६२१८४७७०
१५	श्री सुरज श्रेष्ठ	अधिकृत	अ.छैटौं	इन्जिनियरिङ्ग	पूर्वाधार विकास तथा वातावरण व्यवस्थापन शाखा	करार	९८५२०५१७८९
१६	श्री अनुप कुमार तामाङ	अधिकृत	अ.छैटौं	विविध	सूचना प्रविधि शाखा	करार	९८४९०८२४६०
१७	श्री मोतिलाल राई	अधिकृत	अ.छैटौं	श्रम तथा रो.	प्रधानपन्त्री रोजगार	करार	९८५२०५८४५८
१८	श्री विजय कृ.खड्का	अधिकृत	अ.छैटौं	इन्जिनियरिङ्ग	पूर्वाधार विकास तथा वातावरण व्यवस्थापन शाखा	करार	९८६२२८०७४९
१९	श्री सरोज कुमार श्रेष्ठ	ले.पा.	स.पाचौं	लेखा	आर्थिक प्रशासन शाखा	स्थायी	९८४२५१६५८४
२०	श्री मनोज कृ.चापागाई	स.ई.	स.पाचौं	इन्जिनियरिङ्ग	पूर्वाधार विकास तथा वातावरण व्यवस्थापन शाखा	स्थायी	९८४२०२९९७६
२१	श्री लोकेन्द्र खत्री	ना.सु.	स.पाचौं	प्रशासन	प्रशासन उपशाखा	स्थायी	९८६२००३०९६
२२	श्रीबुद्धि ब. घिमिरे	ना.सु.	स.पाचौं	प्रशासन	योजना तथा अनुगमन उपशाखा	स्थायी	९८४२०२७५०२
२३	श्री कल्पना खनाल	ना.सु.		प्रशासन	सामाजिक विकास शाखा	स्थायी	९८६६४६७३९६
२४	श्री शारदा नेपाल	स.म.वि.नि.	स.पाचौं	विविध	महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक उपशाखा	स्थायी	९८६२३२७०२६
२५	श्री जानुकला राई	ना.प्रा.स.	स.पाचौं	कृषि	केपि उपशाखा	स्थायी	९८६६७९५४५०
२६	श्री गणेश श्रेष्ठ	ना.सु.	स.पाचौं	प्रशासन	वडा सचिव ३ नं. वडा	स्थायी	९८५२०५८२४४
२७	श्री राजकुमार राई	ना.सु.	स.पाचौं	प्रशासन	वडा सचिव ४ नं. वडा	स्थायी	९८५२० ५१६९५

क.सं.	कर्मचारीको नाम, थर	पद	श्रेणी/तह	सेवा/समूह	पदाधिकार रहेको कार्यालय/ठेगाना	स्थायी/अस्थायी/करार	सम्मक नम्बर
२८	श्री चुडामणि खनाल	ना.सु.	स.पाचौ	प्रशासन	वडा सचिव ९ नं. वडा	स्थायी	९८५२०५१७६२
२९	श्री राधादेवी कटुवाल	ना.सु.	स.पाचौ	प्रशासन	वडा सचिव ८ नं. वडा	स्थायी	९८४२१०७६४४
३०	श्री कमल बहादुर कार्की		स.पाचौ	प्रशासन	वडा सचिव ३ नं. वडा	करार	९८५२०५१७९५
३१	श्री मेनुका श्रेष्ठ	ना.सु.	स.पाचौ	प्रशासन	अर्थिक विकास शाखा	करार	९८४२०२९१८०
३२	श्री योगिता निरौला	स.म.वि.नि.	स.चौथो	विविध	वडा सचिव १ नं. वडा	स्थायी	९८४२११२३८८
३३	श्री दिनेश तामाङ	स.क.अ.	स.चौथो	विविध	वडा सचिव ६ नं. वडा	स्थायी	९८४२२१३४९२
३४	श्री राजेन्द्र कार्की	खरिदार	स.चौथो	प्रशासन	योजना तथा अनुगमन उपशाखा	स्थायी	९८५२०५१५४४
३५	श्री रविन्द्र राई	अ.स.इ.	स.चौथो	इञ्जिनियरिङ	वडा नं. ५ अन्तर्गत प्राविधिक	स्थायी	९८४२१०७०१८
३६	श्री सुमन कुमार दाहाल	खरिदार	स.चौथो	प्रशासन	वडा सचिव ५ नं. वडा	स्थायी	९८४२२१३२३८
३७	श्री गेचप लामा	अ.स.इ.	स.चौथो	इञ्जिनियरिङ	वडा नं. ८ अन्तर्गत प्राविधिक	स्थायी	९८६२१२२८२२
३८	श्री मुना राई	अमिन	स.चौथो	इञ्जिनियरिङ	पूर्वाधार विकास तथा वातावरण व्यवस्थापन शाखा	करार	९८६५४४६७४७
३९	श्री चुडामणि दाहाल	अ.स.इ.	स.चौथो	इञ्जिनियरिङ	वडा नं. १ अन्तर्गत प्राविधिक	करार	९८५२०५८७९८
४०	श्री डा.लाख कुमार राई	ना.प्र.स्वा.	स.चौथो	कृषि	११ नं. वडा पशुसेवा का.	स्थायी	९८४५३३१२७७
४१	श्री विष्णु कु.बुढाथोकी	खा.प.स.टे.	स.चौथो	इञ्जिनियरिङ	योजना तथा अनुगमन उपशाखा	स्थायी	९८४२०३००३३
४२	श्री भगवति भेटुवाल	स.क.अ.	स.चौथो	विविध	राजस्व उपशाखा	करार	९८४२५९१४५१
४३	श्री रीता विश्वकर्मा	स.क.अ.	स.चौथो	विविध	राजस्व उपशाखा	करार	९८४२३३५१०३
४४	श्री शुशिला थपलिया	स.क.अ.	स.चौथो	विविध	दर्ता/चलानी इकाई	करार	९८६१८९१००१
४५	श्री जनकी बल्लभ पोखेल	स.क.अ.	स.चौथो	विविध	आर्थिक प्रशासन शाखा	करार	९८४९६८५६४०
४६	श्री रोशन निरौला	स.क.अ.	स.चौथो	विविध	सूचना प्रविधि शाखा	करार	९८४२२१२६६४
४७	श्री रजिता पाठक कुइकेल	स.क.अ.	स.चौथो	विविध	पञ्जिकरण तथा सामाजिक सुरक्षा उपशाखा	करार	९८५२०५१५२४
४८	श्री बासुदेव श्रेष्ठ	खा.प.स.टे.	स.चौथो	इञ्जिनियरिङ	वडा सचिव २ नं. वडा	स्थायी	९८४२४४४९२२
४९	श्री विनोद सोडारी	स.ई.	स.पाचौ	इञ्जिनियरिङ	वडा नं. ६ अन्तर्गत प्राविधिक	करार	९८११३७४१५१
५०	श्री मिलिना राई	अ.स.इ.	स.चौथो	इञ्जिनियरिङ	वडा नं. ११ अन्तर्गत प्राविधिक	करार	९८६९०५६३६५
५१	श्री नविन गुरुङ	स.ई.	स.पाचौ	इञ्जिनियरिङ	वडा नं. ७ अन्तर्गत प्राविधिक	करार	९८४२४७५७५१
५२	श्री वेञ्जना गुरुङ	अ.स.इ.	स.चौथो	इञ्जिनियरिङ	वडा नं. ४ अन्तर्गत प्राविधिक	करार	९८४२५१६२८३
५३	श्री इनद्र कुमार राई	अ.स.इ.	स.चौथो	इञ्जिनियरिङ	वडा नं. २ र ३ अन्तर्गत प्राविधिक	करार	९८६२०२९३१५
५४	श्री सन्तोष चापागाई	स.क.	स.पाचौ	विविध	नगर प्रमुखको स्वकिय सचिव	स्थायी	९८५२०५८१००
५५	श्री बसन्त राई	स.ई.	सं.चौथो	इञ्जिनियरिङ	वडा नं.१० अन्तर्गत प्राविधिक	स्थायी	९८४२३८५९६२

क.सं.	कर्मचारीको नाम, थर	पद	श्रेणी/तह	सेवा/समूह	पदाधिकार रहेको कार्यालय/ठेगाना	स्थायी/अस्थायी/करार	सम्मक नम्बर
५६	श्री सकिला श्रेष्ठ	स.क.अ	स.चौथो	विविध	नगर उपप्रमुखको स्वकिय सचिव	करार	९८१६३८७८८६३
५७	श्री जनक विक्रम कार्की	का.स.	श्रेणीविहिन	प्रशासन	खा.न.पा	स्थायी	९८४२२९९३६५
५८	श्री धन कुमारी राई	का.स.	श्रेणीविहिन	प्रशासन	खा.न.पा	स्थायी	९८४२२२८६००
५९	श्री कविराज गुरुङ	का.स.	श्रेणीविहिन	प्रशासन	४ नं. वडा का.स.	स्थायी	९८४२२३८४०
६०	श्री विनोद दर्लामी	का.स.	श्रेणीविहिन	प्रशासन	खान.पा.	करार	९८०७३८४५०५
६१	श्री हुकुमसिं राई	का.स.	श्रेणीविहिन	प्रशासन	खान.पा.	स्थायी	९८४२१०८१५९
६२	श्री गोविन्द चर्मकार	का.स.	श्रेणीविहिन	प्रशासन	वडा नं ११को पशुसेवा कार्यालयको का.स.	करार	९८४२५६२८४८
६३	श्री नयन्द्र बहादुर मगर	का.स.	श्रेणीविहिन	प्रशासन	खा.न.पा.	स्थायी	९८४२२२६४४२
६४	श्री गोपी माया राई	का.स.	श्रेणीविहिन	प्रशासन	खान.पा.	स्थायी	९८४२२१४२५२
६५	श्री नारायण कटुवाल	सा.प	श्रेणीविहिन		दर्ता/चलानी इकाई	करार	
६६	श्री वासुदेव श्रेष्ठ	मिस्त्री		इञ्जिनियरिङ	खा.न.पा	स्थायी	९८४२१०७९६२
६७	श्री भिम बहादुर घिमिरे	मिस्त्री		इञ्जिनियरिङ	खा.न.पा	स्थायी	९८४२१०७९६०
६८	श्री धर्मध्वज विश्वकर्मा	का.स.	श्रे.वि.पाचौ	प्रशासन	खा.न.पा	स्थायी	९८११३९५२४५
६९	श्री खेम प्रसाद काफ्ले	का.स.	श्रेणीविहिन	प्रशासन	खा.न.पा	स्थायी	९८४२१२६३०७
७०	श्री दिल ब. राई	का.स.	श्रे.वि.पाचौ	प्रशासन	खा.न.पा	स्थायी	९८६९०१७०१२
७१	श्री जय ब. राई	का.स.	श्रे.वि.पाचौ	प्रशासन	७ नं. वडा का.स.	स्थायी	
७२	श्री रामजी भट्टराई	का.स.	श्रेणीविहिन	प्रशासन	खा.न.पा	करार	९८४२११४११०
७३	श्री सृजना भुजेल	का.स.	श्रेणीविहिन	प्रशासन	खा.न.पा	स्थायी	९८४२३८५९६२
७४	विदुर बराल	का.स.	श्रे.वि.पाचौ	प्रशासन	वडा नं ९ का.स.	करार	
७५	भुवन मगर	का.स.	श्रे.वि.	प्रशासन	वडा नं. १का.स.	करार	९८४२२१३३९६
७६	गीता घिमिरे बुढाथोकी	का.स.	श्रे.वि.	प्रशासन	वडा नं. २ का.स.	करार	
७७	धनराज विश्वकर्मा	का.स.	श्रे.वि.पाचौ	प्रशासन	खा.न.पा	करार	९८४२१०७७६०
७८	निल बहादुर भुजेल	भान्से	श्रेणीविहिन	प्रशासन	खा.न.पा	करार	
७९	भसनाथ खनाल	का.स.	श्रेणीविहिन	प्रशासन	वडा नं.५	करार	
८०	गोपाल श्रेष्ठ	का.स.	श्रेणीविहिन	प्रशासन	इलेक्टिसियन तह ३	करार	
८१	नरेन्द्र बहादुर गुरुङ	का.स.	श्रेणीविहिन		वडा न ११का.स	करार	
८२	विर ब. भुजेल	का.स.	श्रे.वि.	प्रशासन	वडा न१० का.स.	करार	
८३	सन्तोष राना मगर	का.स.	श्रे.वि.	प्रशासन	वडा न६ का.स.	करार	
८४	कविराज गुरुङ	का.स.	श्रे.वि.पाचौ	प्रशासन	खा.न.पा	स्थायी	९८४२२३८४०
८५	टिकाराम विश्वकर्मा	का.स.	श्रेणीविहिन	प्रशासन	वडा नं. ३ का.स.	स्थायी	९८१०४३५१३३
८६	मन कुमार राई	अपरेटर			खा.न.पा	करार	९८१८१४५७८२
८७	दुर्गा बहादुर श्रेष्ठ	स.अपरेटर	श्रेणीविहिन		खा.न.पा.	करार	९७४२११४७८
८८	मोहन कुमार श्रेष्ठ	ह.स.चा			खा.न.पा	स्थायी	९८५२०५८६२६
८९	यादव प्रसाद घिमिरे	स.चा			खा.न.पा	स्थायी	९८४२२१३९९९
९०	योगेन्द्र घले	स.चा			खान.पा.	करार	९८६२०३३९१३
९१	सुमन ढकाल	हवलदार		नगर प्रहरी सेवा	खा.न.पा	करार	९८४११५७३५३
९२	निर कुमार घिमिरे	जवान		नगर प्रहरी सेवा	खा.न.पा	करार	९८४३६३७५१७
९३	अनिशा वि.क.	जवान		नगर प्रहरी सेवा	खा.न.पा.	करार	९८१६३७६१०५

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम, थर	पद	श्रेणी/तह	सेवा/समूह	पदाधिकार रहेको कार्यालय/ठेगाना	स्थायी/अस्थायी/करार	सम्मक नम्बर
९४	दिपक बराल	जवान		नगर प्रहरी सेवा	खा.न.पा	करार	९८९९३०२०८६
९५	सुरेन्द्र विष्ट	का.स.	श्रेणीविहिन	प्रशासन	वडा नं.८ का.स.	स्थायी	९८९९००१०२१
९६	नविन तामाङ	द.चालक			खा.न.पा	करार	

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

द.२. नगरपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरु

नगरपालिकामा स्वास्थ्य चौकी, प्रहरी चौकी, कृषि, हुलाक तथा पशु सेवा केन्द्र जस्ता सरकारी कार्यालयहरुले सेवा प्रवाह गरिरहेका छन्। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिमको छ।

तालिका १०१ : नगरपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरु

क्र.सं.	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वडा नं.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
१.	स्थानीय तह					
	नगरपालिका					
	वडा कार्यालय					
२	स्वास्थ्य संस्थाहरु					
	अस्पताल					
	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र					
	स्वास्थ्य चौकी					
	उप स्वास्थ्य चौकी					
३	कृषि					
४	पशु सेवा					
५	हुलाक					
६	वन					
७	प्रहरी कार्यालय					
	जिल्ला/प्रदेश					
	इलाका					
	इलाका					
	चौकी					
८.	अन्य कार्यालयहरु					
९.	सरकारी स्वामित्वका संस्थान, समिति आदि					

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

द.३. नगरपालिकाको आय विवरण

खाँदवारी नगरपालिकाको आयलाई विभिन्न शिर्षकअनुसार हेर्दा यस वर्षको अनुमानित ८९ करोड ३४ लाख ८६ हजार २ वास्तविक ४३ करोड २० लाख ३९ हजार रहेको छ।

तालिका १०२ : नगरपालिकाको आयसम्बन्धी विवरण

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु. हजारमा)		चालु वर्ष (रु हजारमा)
	अनुमानित	वास्तविक	अनुमानित
क. शर्त अनुदान जम्मा रकम	१५६९३	२९९८	

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु. हजारमा)		चालु वर्ष (रु हजारमा)
	अनुमानित	वास्तविक	अनुमानित
ख. वित्तीय समानिकरण र लागत सहभागित तर्फको जम्मा रकम	१९९८३	२०७७३	
ग. आन्तरिक आय र अन्य आय मौज्जातको जम्मा रकम	३४०५२२	३४०५२२	
घ. विभिन्न कार्यक्रमहरूको जम्मा रकम	५१७२८८	६७८१८	
जम्मा	८९३४८६	४३२०३१	

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

८.४ संघ/संस्था सम्बन्धी विवरण

८.४.१ सामुदायिक संस्था विवरण

यस नगरपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा २६ सामुदायिक संस्था, ५८ कृषक समुह, २६ वन समुह, १९ सहकारी संस्था, १९ गैसस, ३ गुठी, ५० आमा समुह, १३ नासके, १२२ टोल सुधार समिति र ९ पटा उद्यमी समुह रहेका छन्। यस सम्बन्धी विवरण देहाय अनुसार रहेको छ।

तालिका १०३ : सामुदायिक संस्था सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	सामुदायिक संस्थाको संख्या										
	सामुदायिक संस्था	कृषक समूह	वन समूह	सहकारी संस्था	गैसस वा क्लब	परम्परागत समूह (वडघर, गुठी, भैजा)	आमा समूह	नागरिक सचेतना केन्द्र	टोल सुधार समिति / टोल विकास संस्था	उद्यमी समूह	अन्य..
५	१	८	६	०	२		१४	४	१९	०	०
९	९	०	१	६	०		०	०	०	०	०
१०	३	३४	६	२	१	१	२१	१	१९	०	०
८	६	८	४	२	७	१	७	२	२३	०	०
७	५	१	१	०	२		२	२	१६	०	०
२	०	४	२	०	३	१	१	१	१५	९	०
१	०	०	१	९	२		०	१	२५	०	०
४	२	३	१	०	२		२	२	५	०	०
३	०	०	४	०	०		३	०	०	०	०
जम्मा	२६	५८	२६	१९	१९	३	५०	१३	१२२	९	०

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

८.४.२ आमा समुहको विवरण

यस नगरपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा रहेका आमा समुहमा २९१ महिला आवद्ध रहेका छन्। यस्ता समुहबाट कृषि, स्वास्थ्य, शिक्षा र व्यवसायमा लगानी हुने गरेको छ। यी संस्थाहरूको कूल बचत रु. ८५२७०३ र लगानी रु. ८६०४९५ छ। यस सम्बन्धी विवरण देहाय अनुसार रहेको छ।

तालिका १०४ : आमा समुहसम्बन्धी विवरण

वडा नं.	समूह, संस्था संजालको नाम र ठेगाना	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
१	हिमाली भोटिया महिला विकास समिति समूह ५	२५	०	२५		२५		२५	४०८	४०००	कर्षि स्वास्थ्य शिक्षा र व्यवसाय
५	श्री मकालु महिला विकास समिति समूह १० (माल्टा)	६४	०	६४	१०	२०	३४	६४	२०	२०	कर्षि स्वास्थ्य शिक्षा र व्यवसाय
७	श्री लक्ष्मी मिनिमार्केट महिला विकास समिति समूह ६	३५	०	३५	५	१९	१९	३५	५२५००	५६७००	कर्षि स्वास्थ्य शिक्षा र व्यवसाय
७	जजागरण महिला विकास समिति समूह ५	२७	०	२७	१	११	११	२७	३१६५५५	३१६५५५	कर्षि स्वास्थ्य शिक्षा र व्यवसाय
८	श्री सिंहदेवी महिला विकास समिति समूह ६	३०	०	३०	४	२१	२१	३०	६००००	६००००	कर्षि स्वास्थ्य शिक्षा र व्यवसाय
१	श्री कैलाशेश्वर महिला विकास समिति समूह ५	३३	०	३३	३	१८	१८	३३	५२८००	५२८००	कर्षि स्वास्थ्य शिक्षा र व्यवसाय
९	श्री जागरुप महिला विकास समिति समूह ६	३३	०	३३	५	५	५	०	१४५२२०	१४५२२०	कर्षि स्वास्थ्य शिक्षा र व्यवसाय
६	श्री सगुन चाल केष समिति समूह ६	४४	०	४४	५	२२	१७	४४	२२५२००	२२५२००	कर्षि स्वास्थ्य शिक्षा र व्यवसाय
	जम्मा	२९१	०	२९१	३३	१४१	१२५	२५८	८५२७०३	८६०४९५	

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७६

८.४.३ नागरिक सचेतना केन्द्रको विवरण

यस नगरपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा ३८ वटा नागरिक सचेतना केन्द्र रहेका छन् । यी नासकेहरूमा कूल १९५७ महिला र १८९८ पुरुष आवद्ध रहेका छन् । यस्ता समुहबाट कृषि र व्यवसायमा लगानी हुने गरेको छ । यी संस्थाहरूको कूल बचत रु. १९८२१९५ र लगानी रु. १७७३३४५ छ । यस सम्बन्धी विवरण अनुसूची १३ मा रहेको छ ।

अनुसूचीहरू

अनुसूची १: विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण

वडा नं	विद्यालयको नाम	विद्यालयको किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा)	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
			छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	श्री हिमालय मा.वि. खाँदवारी, खाँदवारी	सामुदायिक	६	११	१७	१९१	२००	३९१	४१४	१७७	४२४	६११	३८८	८३२
१	श्री महेन्द्र मा.वि. मानेभञ्ज्याङ्ग खाँदवारी	सामुदायिक	१९	२०	३९	१६५	१६९	३३४	११२	१३९	२५१	२९६	३२८	६२४
१	श्री हिमालय आधारभूत विद्यालय राम्चे खाँदवारी	सामुदायिक	१०	९	१९	७६	७७	१५३	०	०	०	८६	८६	१७२
१	श्री भिरेश्वर आधारभूत विद्यालय खोरण्डे खाँदवारी	सामुदायिक	१२	१५	२७	०	०	०	०	०	०	१२	१५	२७
१	श्री बरूण अंग्रेजी सेकेण्डरी स्कूल खाँदवारी	संस्थागत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१	श्री ग्लोस अङ्ग्रेजी बोर्डिंग स्कूल खाँदवारी	संस्थागत	१५	२७	४२	२०	४१	६१	०	०	०	३५	६८	१०३
१	श्री लिभिङ स्टोन अङ्ग्रेजी बोर्डिंग स्कूल खाँदवारी	संस्थागत	३२	५१	२४	४९	४८	९७	०	०	०	८१	९९	१२१
१	श्री मदरल्याण्ड अङ्ग्रेजी बोर्डिंग स्कूल खाँदवारी	संस्थागत	५४	६४	११८	६८	१०३	१५३	०	०	०	१२२	१६७	२७१
१	श्री समता स्कूल खाँदवारी	संस्थागत	७५	९५	१७०	१८	३२	५०	०	०	०	९३	१२७	२२०
१	श्री सनसाइन अंग्रेजी सेकेण्डरी बोर्डिंग स्कूल खाँदवारी	संस्थागत	६८	९५	१६३	१७४	२४७	४२१	१०	३१	४१	२५२	३७३	६२५
१	श्री सुर्य अंग्रेजी आवासिय मा वि खाँदवारी	संस्थागत	११३	१०४	२१७	२३९	२४२	४८१	१७	२१	३८	३६९	३६७	७३६
२	श्री जलपा मा.वि. चेवा खाँदवारी	सामुदायिक	१४	२१	३५	११०	१०५	२१५	३९	४४	८३	१६३	१७०	३३३
२	श्री भद्रकाली आधारभूत विद्यालय चेवाबेसी खाँदवारी	सामुदायिक	९	८	१७	६४	४६	११०	०	०	०	७३	५४	१२७
२	श्री शिवकल्याण अङ्ग्रेजी बोर्डिंग स्कूल खाँदवारी	संस्थागत	८	२०	२८	७६	१५	२२	०	०	०	८४	३५	५०
३	श्री लक्ष्मी आधारभूत विद्यालय गुवावारी खाँदवारी	सामुदायिक	१६	२०	३६	१९१	१५६	३४७	०	०	०	२०७	१७६	३८३

वडा नं	विद्यालयको नाम	विद्यालयको किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा)	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
			छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
३	श्री मकालु अङ्ग्रेजी आ वि खाँदवारी	संस्थागत	५३	५७	११०	७७	१३२	२०९	०	०	०	१३०	१८९	३१९
३	श्री माउन्टस्टार अङ्ग्रेजी बोर्डिंग स्कूल खाँदवारी	संस्थागत	५४	५५	१०९	३९	४५	८४	०	०	०	९३	१००	१९३
३	श्री प्रभात अङ्ग्रेजी बोर्डिंग स्कूल खाँदवारी	संस्थागत	१७	२८	४५	१९१	२९	४८	०	०	०	२०८	५७	९३
४	श्री सिद्धकाली आधारभूत विद्यालय पाङमा खाँदवारी	सामुदायिक	८	२	१०	१४	२८	४२	०	०	०	२२	३०	५२
४	श्री बालबालिका आधारभूत विद्यालय चिप्ले खाँदवारी	सामुदायिक	१२	५	१७	१८	१६	३४	०	०	०	३०	२१	५१
४	श्री देउराली आधारभूत विद्यालय छयाङ्गुटी, खाँदवारी	सामुदायिक	४	३	७	१५	१६	३१	०	०	०	१९	१९	३८
४	श्री मंगलादेवी आधारभूत विद्यालय गैरीपाङमा, खाँदवारी	सामुदायिक	१४	१४	२८	२८	२००	४८	०	०	०	४२	२१४	७६
४	श्री पद्मकन्या आधारभूत विद्यालय डाँडापाङमा खाँदवारी	सामुदायिक	०	०	०	१२	७	१९	०	०	०	१२	७	१९
४	श्री शिक्षकल्याण आधारभूत विद्यालय धन्चेढुंगा, खाँदवारी	सामुदायिक	४	०	४	६	३	५	०	०	०	१०	३	९
४	श्री अरुणभ्यु अङ्ग्रेजी बोर्डिंग स्कूल खाँदवारी	संस्थागत	२८	२८	५६	२९	४५	७४	०	०	०	५७	७३	१३०
४	श्री कुनिना अङ्ग्रेजी बोर्डिंग स्कूल खाँदवारी	संस्थागत	६३	७९	१४२	१७१	१६५	३३६	९	७	१६	२४३	२५१	४९४
४	श्री कालिका मा.वि. सेकाहा खाँदवारी	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	श्री सरस्वती मा.वि. माल्टा खाँदवारी	सामुदायिक	१२	१४	२६	९७	८७	१८४	१२	२४	३६	१२१	१२५	२४६
५	श्री मंगलादेवी आधारभूत विद्यालय माल्टा खाँदवारी	सामुदायिक	०	०	०	८	७	१५	०	०	०	८	७	१५
५	श्री शिद्धदेवी आधारभूत विद्यालय माल्टा खाँदवारी	सामुदायिक	९	८	१७	२६	३०	६५	०	०	०	३५	३८	७३
६	श्री जालपादेवी आधारभूत योगिडाडा खाँदवारी	सामुदायिक	६	६	१२	२८	३३	६१	०	०	०	३४	३९	७३

वडा नं	विद्यालयको नाम	विद्यालयको किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा)	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
			छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
६	श्री पन्चकन्या आधारभूत विद्यालय पातालवारी खाँदवारी	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय थालडाँडा खाँदवारी (६ संखुवासभा)	सामुदायिक	४	७	११	२६	२३	६०	०	०	०	३०	३०	७१
६	श्री शान्ति आधारभूत विद्यालय मयम, खाँदवारी	सामुदायिक	२	३	५	७	८	१५	०	०	०	९	११	२०
६	श्री विद्योदय मा.वि. पाङ्ठा खाँदवारी	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७	श्री मंगलादेवी मा.वि. तिनपोखरी खाँदवारी	सामुदायिक	८	१७	२५	१११	९५	२०६	७४	४९	१२३	१९३	१६१	३५४
७	श्री जनचाहना आधारभूत विद्यालय बेलडाडा, खाँदवारी	सामुदायिक	५	५	१०	१५	१३	२८	०	०	०	२०	१८	३८
७	श्री अरुण भ्याल्ली अंग्रेजी मा वि खाँदवारी	संस्थागत	६८	१२२	१९०	१६५	२५४	४१९	१०	१०	२०	२४३	३८६	६२९
८	श्री आदर्श माध्यमिक विध्यामन्दिर, पठाकगाउ खाँदवारी	सामुदायिक	९	५	१४	१०७	९८	२०५	१५२	१३५	२८७	२६८	२३८	५०६
८	श्री आदर्श माध्यमिक विध्यामन्दिर, पिप्ले खाँदवारी	सामुदायिक	१२	६२	१८	११९	१२९	२४८	१५१	१७७	३२८	२८२	३६८	५९४
८	श्री लोकतन्त्र आधारभूत विद्यालय रातमाटे खाँदवारी	सामुदायिक	४	९	१३	१५	१९	३४	०	०	०	१९	२८	४७
८	श्री सित्तला आधारभूत विद्यालय अर्चले खाँदवारी	सामुदायिक	८	८	१६	१९	२७	४६	०	०	०	२७	३५	६२
९	श्री मनकामना रत्न मा वि खाँदवारी	सामुदायिक	३०	४६	७६	३८०	३५४	७३४	१६७	१७१	३३८	५७७	५७१	११४८
९	श्री बागीश्वरी मा.वि दुंगेधारा खाँदवारी	सामुदायिक	६	१४	२०	११७	१३८	२५५	५१	४२	९३	१७४	१९४	३६८
९	श्री सिहेश्वरी आधारभूत विद्यालय बोहराटार खाँदवारी	सामुदायिक	४	७	११	४०	३२	७२	०	०	०	४४	३९	८३
९	श्री चन्द्रोदय आधारभूत विद्यालय दुङ्गेविसौनी, खाँदवारी	सामुदायिक	५	५	१०	२०	२७	४७	०	०	०	२५	३२	५७
९	श्री गोल्डेन स्टार अंग्रेजी बोर्डिंग स्कूल खाँदवारी ९, तुम्लिङटार	संस्थागत	७१	११८	१८९	१४७	१४७	२९४	६	९	१५	२२४	२७४	४९८

वडा नं	विद्यालयको नाम	विद्यालयको किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मंदरसा, गुम्बा)	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
			छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१०	श्री अरूण आधारभूत विद्यालय वतासे खाँदवारी	सामुदायिक	८	८	१६	३९	३०	६९	०	०	०	४७	३८	८५
१०	श्री बालचेतना आधारभूत विद्यालय नागेश्वरी खाँदवारी	सामुदायिक	८	१५	२३	२५	३२	७५	०	०	०	३३	४७	९८
१०	श्री सगरमाथा आधारभूत विद्यालय चापावोटे खाँदवारी	सामुदायिक	०	०	०	६	६	१२	०	०	०	६	६	१२
१०	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय हेलुवा खाँदवारी (१० संखुवासभा)	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१०	श्री सित्तलपाटी अङ्ग्रेजी बोर्डिंग स्कूल खाँदवारी	संस्थागत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
११	श्री हिमालय मा वि आडला खाँदवारी	सामुदायिक	७	५	१२	८८	७९	१६७	२७	२६	५३	१२२	११०	२३२
११	श्री मंगलादेवी आधारभूत विद्यालय हेलुवाबेसी खाँदवारी ११	सामुदायिक	१२	२०	३२	७०	४८	११८	०	०	०	८२	६८	१५०
	जम्मा		१००६	१३३५	२२२१	३७१६	३८८३	७६९४	१२५१	१०६२	२३१७	५९७३	६२८०	११५६१

अनुसूची २: शिक्षकसम्बन्धी विवरण

वडा नं	विद्यालयको नाम	किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा)	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	कार्यरत शिक्षक संख्या		महिला शिक्षक संख्या		विषयगत शिक्षक संख्या		
				शिक्षक	शिक्षिका	आधारभूत	माध्यामिक	गणित	विज्ञान	अंग्रेजी
१	श्री हिमालय मा वि खाँदवारी	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०
१	श्री हिमालय मा वि खाँदवारी	सामुदायिक	२४	०	०	१३	१२	०	०	०
१	श्री हिमालय आ वि राम्चे	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०
२	श्री जालपा मा वि चेवा	सामुदायिक	६	०	०	११	२	०	०	०
२	श्री भद्रकाली आ वि चेवावेसी	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०
३	श्री महेन्द्र मा वि मानेभञ्ज्याङ	सामुदायिक	२०	०	०	१४	७	०	०	०
३	श्री लक्ष्मि आ वि गुवावारी	सामुदायिक	६	०	०	१०	०	०	०	०
४	श्री सिद्धकाली आ वि पाङमा	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०
५	श्री सरस्वती मा वि माल्टा	सामुदायिक	१०	०	०	९	३	०	०	०
७	श्री मंगलादेवी आ वि गैरीपाङमा	सामुदायिक	७	०	०	११	०	०	०	०
८	श्री आदर्श मा वि पिप्ले	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०
८	श्री आदर्श विद्यामन्दिर पाठकगाउ	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०
९	मनकामना बालविकास केन्द्र कात्तिके	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०
९	श्री वागीश्वरी मा वि दुङ्गेधारा	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०
९	श्री सिंहेश्वरी आ वि वोहराटार	सामुदायिक	५	०	०	६	०	०	०	०
९	श्री सिंहेश्वरी आ वि वोहराटार	सामुदायिक	५	०	०	६	०	०	०	०
१०	श्री जनता मा वि चन्दनपुर	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०
११	श्री हिमालय मा वि आंला	सामुदायिक	१३	०	०	३	५	०	०	०

वडा नं	विद्यालयको नाम	किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा)	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	कार्यरत शिक्षक संख्या		महिला शिक्षक संख्या		विषयगत शिक्षक संख्या		
				शिक्षक	शिक्षिका	आधारभूत	माध्यमिक	गणित	विज्ञान	अंग्रेजी
११	श्री मंगलादेवी आ वि गैरीपाङ्मा	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा		९६	०	०	८३	२९	०	०	०

अनुसूची ११: खेलाडिहरुको विवरण

वडा नम्बर	खेलाडीको नाम	लिङ्ग	उमेर	खेलको नाम	खेलाडीको स्तर
१	मुनुहाङ गुरुङ	पुरुष		फुटबल	regional
१	राज नारायण लिम्बु	पुरुष		फुटबल	regional
१	मुनुहाङ गुरुङ	पुरुष		फुटबल	regional
१	राज नारायण लिम्बु	पुरुष		फुटबल	regional
१	उल्लास विशुन्खे	पुरुष		फुटबल	regional
१	राजी विकर्म लिम्बु	पुरुष		फुटबल	regional
१	मनेज मास्के	पुरुष		फुटबल	regional
१	श्रुति कार्की	पुरुष		फुटबल	regional
१	स्व सुन्दर बजर्चार्य	पुरुष		फुटबल	national
१	नारायण कुमार श्रेष्ठ	पुरुष		फुटबल	national
१	रिवन शाक्य	पुरुष		फुटबल	regional
१	रत्नेशवर शाक्य	पुरुष		फुटबल	regional
१	बिजयराज शाक्य	पुरुष		भलिबल	regional
१	रमेद श्रेष्ठ	पुरुष		भलिबल	regional
१	सुजन श्रेष्ठ	पुरुष		भलिबल	regional
१	रेशन श्रेष्ठ	पुरुष		भलिबल	regional
१	पवन शाक्य	पुरुष		भलिबल	regional
१	कल्याण शाक्य	पुरुष		भलिबल	regional
१	विकरम रत्न शाक्य	पुरुष		भलिबल	regional
१	सञ्जिव श्रेष्ठ	पुरुष		भलिबल	regional
१	चन्दर राई	पुरुष		भलिबल	regional
१	राजु श्रेष्ठ	पुरुष		भलिबल	regional
१	स्व सुरज श्रेष्ठ	पुरुष		भलिबल	regional
१	किशोर श्रेष्ठ	पुरुष		भलिबल	regional
१	स्व विष्णु मेकतान	पुरुष		भलिबल	regional
१	रन्जित श्रेष्ठ	पुरुष		एथलेटिक्स	regional
१	सजिना श्रेष्ठ	महिला		कराँते	regional
१	संगम राई	पुरुष		कराँते	regional
१	पिवत्रा राई	महिला		कराँते	regional
१	भावना राई	महिला		कराँते	regional
१	राजकुमार रेक्का	पुरुष		तेक्वान्दे	regional
१	मान बहादुर श्रेष्ठ	पुरुष		तेक्वान्दे	regional
१	भुवन राई	पुरुष		तेक्वान्दे	regional
१	कविता राई	महिला		तेक्वान्दे	regional
१	श्याम कुमार तामाङ्ग	पुरुष		तेक्वान्दे	regional
१	छिरिङ्किप्वा लामा	महिला		टेवल टेनिस	regional
१	वनिता बमारभार्य	महिला		टेवल टेनिस	regional
१	सर्मिला शाक्य	महिला		टेवल टेनिस	regional
१	निरञ्जन श्रेष्ठ	पुरुष		टेवल टेनिस	regional
१	निराकार बजारचार्य	पुरुष		टेवल टेनिस	regional
१	धन बहादुर श्रेष्ठ	पुरुष		टेवल टेनिस	regional
१	यमुना श्रेष्ठ	पुरुष		टेवल टेनिस	regional
१	मैषम श्रेष्ठ	महिला		टेवल टेनिस	regional
१	रेशन श्रेष्ठ	पुरुष		टेवल टेनिस	regional
१	लेलिन श्रेष्ठ	पुरुष		टेवल टेनिस	regional
१	सगुन श्रेष्ठ	महिला		टेवल टेनिस	regional
१	अनिस श्रेष्ठ	पुरुष		व्याडमिन्टन	regional
१	मुनुहाङ्ग गुरुङ	पुरुष		व्याडमिन्टन	regional
१	हिमानी श्री पेखरेल	महिला		व्याडमिन्टन	regional

वडा नम्बर	खेलाडीको नाम	लिंग	उमेर	खेलको नाम	खेलाडीको स्तर
१	फुर्किमा शेर्पा	महिला		व्याडमिन्टन	regional
१	बुद्ध श्रेष्ठ	पुरुष		व्याडमिन्टन	regional
१	हिमाल पेखरेल	पुरुष		व्याडमिन्टन	regional
१	सिताराम पराजुली	पुरुष		व्याडमिन्टन	regional
१	सञ्ज थापामगर	महिला		व्याडमिन्टन	regional
१	रेनुका तामाङ्ग	महिला		व्याडमिन्टन	regional
१	परमिस श्रेष्ठ	महिला		व्याडमिन्टन	regional
१	सृजल पेखरेल	पुरुष		व्याडमिन्टन	regional
१	श्रुति कार्की	पुरुष		कबडी	regional
१	परतिक्षा श्रेष्ठ	पुरुष		कबडी	regional
१	अनुकरण राई	पुरुष		कबडी	regional
१	येगेश पन्त	पुरुष		कबडी	regional
१	सतेष श्रेष्ठ	पुरुष		कबडी	national
१	उमा तामाङ्ग	पुरुष		कबडी	regional
१	सुजन श्रेष्ठ	पुरुष		कबडी	national
१	राजिव कालाखेती	पुरुष		सेपाकताके	national
१					national
१	गंगा बहादुर खत्री	पुरुष		सेपाकताके	national
१					national
१	श्रजेश श्रेष्ठ	पुरुष		सेपाकताके	national
१					national
१	उषा घले	महिला		सेपाकताके	regional
१					regional
१	परकृती राई	महिला		सेपाकताके	regional
१					regional
१	सुभा राई	महिला		सेपाकताके	regional
१					regional
१	आडकिला शेर्पा	महिला		सेपाकताके	regional
१					national
२	दिपक चौहान	पुरुष		फुटबल	regional
२	सस्मिता तामाङ्ग	पुरुष		सेपाकताके	regional
२					regional
२	लेक बहादुर श्रेष्ठ	पुरुष		बुद्धिचाल	regional
२	ढण्डपाणी गुरागाई	पुरुष		बुद्धिचाल	regional
३	रोजेश श्रेष्ठ	पुरुष		फुटबल	regional
३	सुमन गुरुङ	पुरुष		फुटबल	regional
३	फणिश्वर घिमिरे	पुरुष		बुद्धिचाल	regional
३	पूति राई	महिला		बुद्धिचाल	regional
३	दिव्या गुरागाई	महिला		बुद्धिचाल	regional
३	ईशान बस्नेत	महिला		पैडी	regional
३	दिपक चौहान	पुरुष		फुटबल	regional
३	सन्तेश दाहाल	पुरुष		फुटबल	regional
३	सुवास राई	पुरुष		फुटबल	national
३	सरुप सुवेदी	पुरुष		कबडी	national
३	रोजेश श्रेष्ठ	पुरुष		फुटबल	national
३	सुमन गुरुङ	पुरुष		फुटबल	regional
३	सुमन श्रेष्ठ	पुरुष		फुटबल	regional
३	सन्दिप श्रेष्ठ	पुरुष		फुटबल	regional
३	मनेज घिमिरे	पुरुष		फुटबल	regional
३	बुनु राई	पुरुष		फुटबल	regional
३	अस्मिता गुरुङ	पुरुष		फुटबल	regional

वडा नम्बर	खेलाडीको नाम	लिंग	उमेर	खेलको नाम	खेलाडीको स्तर
३	मदिनी घिमिरे	पुरुष		फुटबल	regional
३	मनकुमार गुरुङ	पुरुष		एथलेटिक्स	national
३	सुनिता कार्की	महिला		एथलेटिक्स	regional
३	सानु राई	महिला		कबडी	regional
३	शैसा शाक्य	महिला		कबडी	national
४	दुर्गामाया गुरुङ	महिला		कबडी	regional
४	युवराज बुढाथेकी	पुरुष		कबडी	regional
४	सुवास तामाङ	पुरुष		कबडी	regional
४	मनिष कटुवाल	पुरुष		कबडी	regional
४	अस्विन गुरुङ	पुरुष		कबडी	regional
४	खेमराज पुलामी मंगर	पुरुष		कबडी	regional
४	गणेश गुरुङ	पुरुष		बुद्धिचाल	regional
४	पर्काश खड्का	पुरुष		प्याराग्लाइडिङ	regional
४	जगदिश राई	पुरुष		फुटबल	regional
५	रमन राई	पुरुष		फुटबल	regional
५	किरण तामाङ	पुरुष		फुटबल	national
६	सुनिता गुरुङ	महिला		एथलेटिक्स	regional
७	चेतन विक	पुरुष		एथलेटिक्स	regional
७	कुमार गुरुङ	पुरुष		कराँते	regional
७	आर्टिस गुरुङ	पुरुष		कराँते	regional
७	विनेद गुरुङ	पुरुष		कबडी	regional
७	रेशन गुरुङ	पुरुष		कबडी	regional
७	गोपाल गुरुङ	पुरुष		फुटबल	regional
७	उमा तामाङ	पुरुष		कबडी	national
७	सावित्रा तामाङ	महिला		फुटबल	national
७	बचन राई	पुरुष		फुटबल	national
७	सुनिता मंगर	पुरुष		फुटबल	regional
७	विष्णु श्रेष्ठ	पुरुष		भलिबल	regional
७	मेहन कटुवाल	पुरुष		भलिबल	regional
७	यम बहादुर मगर	पुरुष		भलिबल	regional
७	रविन मंगर	पुरुष		भलिबल	regional
७	महेश्वरा श्रेष्ठ	महिला		एथलेटिक्स	regional
७	सन्देश पुवाँर मंगर	महिला		एथलेटिक्स	regional
७	अनुसा बजारचार्य	महिला		एथलेटिक्स	regional
७	लक्ष्म कार्की भण्डारी	महिला		एथलेटिक्स	regional
७	दिपक खड्का	पुरुष		एथलेटिक्स	regional
७	समिर आलेमंगर	पुरुष		एथलेटिक्स	regional
७	उमा श्रेष्ठ	महिला		कराँते	regional
७	दिमेन मंगर	महिला		कराँते	regional
७	तिर्सना राई	पुरुष		तेक्वान्दे	regional
७	फिरेज राई	पुरुष		तेक्वान्दे	regional
७	विकास थापामंगर	महिला		टेवल टेनिस	regional
७	सुनिल श्रेष्ठ	पुरुष		टेवल टेनिस	regional
७	शेभा गुरुङ	महिला		टेवल टेनिस	regional
७	मेरिना तामाङ	महिला		टेवल टेनिस	regional
७	सजिना राई न्यैपाने	महिला		टेवल टेनिस	regional
७	बविता तामाङ	महिला		टेवल टेनिस	regional
७	रेनुका तामाङ	महिला		टेवल टेनिस	regional
८	अप्सरा पराजुली	महिला		टेवल टेनिस	regional
८	अल्विना चापागाई	महिला		टेवल टेनिस	regional
८	दुर्गा गिरी	महिला		टेवल टेनिस	regional

वडा नम्बर	खेलाडीको नाम	लिंग	उमेर	खेलको नाम	खेलाडीको स्तर
८	विनेद गिरी	पुरुष		टेवल टेनिस	regional
८	दिपकिरण तामाङ	पुरुष		टेवल टेनिस	regional
८	मेहन कटुवाल	पुरुष		व्याडमिन्टन	regional
८	सुनिता मंगर	पुरुष		कबडी	regional
८	टंक डांगी	पुरुष		बुद्धिचाल	regional
८	सुवास कार्की	पुरुष		एथलेटिक्स	regional
८	मेघराज तेलाङ्गी	पुरुष		कराँते	regional
८	रमेश कटुवाल	पुरुष		कराँते	regional
८	अनुपा कटुवाल	महिला		कराँते	regional
८	डेमा वि क	महिला		कराँते	regional
८	जगत श्रेष्ठ	पुरुष		कराँते	regional
८	कमल वि क	पुरुष		कराँते	regional
८	सञ्जय पेतेल	पुरुष		तेक्वान्दे	
९	छत्रमणी कटुवाल	पुरुष		व्याडमिन्टन	national
९	अमृता राई	पुरुष		कबडी	regional
९	अप्सरा कम्मर	पुरुष		कबडी	regional
९	सविता कार्की	पुरुष		कबडी	regional
९	खर्नास राई	पुरुष		कबडी	regional
९	एति तामाङ	पुरुष		कबडी	regional
९	नईन्द राई	पुरुष		कबडी	regional
९	उज्वल कार्की	पुरुष		फुटबल	regional
९	मेनुका श्रेष्ठ	महिला		एथलेटिक्स	regional
९	कपुर घिमिरे	पुरुष		एथलेटिक्स	regional
९	संगिता कुमाल	पुरुष		एथलेटिक्स	regional
९	दिपक मंगर	पुरुष		कराँते	regional
९	धिरज हलिदे	पुरुष		कराँते	regional
९	ज्ञानेन्द्र हलिदे	पुरुष		कराँते	regional
९	सुरज तामाङ	पुरुष		कराँते	regional
९	दिपेन मंगर	महिला		तेक्वान्दे	regional
९	परविण शोर्पा	पुरुष		व्यडमेन्टेन	regional
९	बीर बहादुर तामाङ	पुरुष		व्यडमेन्टेन	national
९	निर्मला तामाङ	महिला		कबडी	national
१०	रेनुका तामाङ	महिला		कबडी	national
१०	मनिषा विक	महिला		कबडी	regional
१०	रेनुका तामाङ	महिला		कबडी	regional
१०	जिना चर्मकार	पुरुष		कबडी	regional
१०	गेविन्द कुमाल	पुरुष		कबडी	regional
१०	परतिक थापामंगर	पुरुष		कबडी	regional

अनुसूची १२: कार्यलयहरूको विवरण

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	कार्यालयको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था
				जग्गा	भवन	
१	पशु सेवा केन्द्र	नेम्बर डाँडा	जित्यला शु सेवा कार्यालय	११५५	०	राम्रो
१	नगरपालिका भवन	देउराली	खाँदवारी नगरपालिका कार्यालय	०	०	ठिकै
१	जिल्ला अस्पताल भवन	पसलगाउँ	जिल्ला अस्पताल कार्यालय	०	०	ठिकै
१	जिल्ला प्रहरी कार्यालय भवन	ढोलबाजे	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	०	०	राम्रो
१	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	दुरसञ्चार	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	०	०	राम्रो
१	नेपाल टेलिकम भवन	दुरसञ्चार	नेपाल टेलिकमको कार्यालय	०	०	राम्रो
१	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	प्रगती	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयको अतिथि गृह	०	०	जिर्ण
१	पशु सेवा केन्द्र तथा अस्पताल	ॐ शान्ती टोल	पशु सेवा केन्द्र तथा अस्पतालको कार्यालय	०	०	राम्रो
२	पशु सेवा केन्द्र	माने डाँडा	जित्यला शु सेवा कार्यालय	१६७	०	राम्रो
२	विद्यालय भवन	अमले भञ्ज्याङ्ग	जात्या मा वि	२३४०४	१६११	जिर्ण
२	विद्यालय भवन	चौहान	शिशु स्याहार केन्द्र	५००	२००	ठिकै
२	विद्यालय भवन		अरुण उपत्यका	७१२३	३०००	ठिकै
२	वडा कार्यालय	अमलेभञ्ज्याङ्ग	खाँदवारी न पा २ नं वडा कार्यालय	२५४८	०	राम्रो
२	विद्यालय भवन	आरुवोटे	जनता प्रा वि	२३०२	१०१८	ठिकै
२	प्रहरी चौकी भवन	भद्रकाली	अस्थायी प्रहरी चौकी	१२०	०	ठिकै
२	बस पार्क	भद्रकाली	बस पार्क	१७००	०	ठिकै
३	पांमा स्वास्थ्य चौकी	मानेभञ्ज्याङ्ग	पांमा स्वास्थ्य चौकी	०	०	ठिकै
५	पुरानो गा वि स	सिद्धदेवी	वडाकार्यालय	०	१	जिर्ण
५	हेल्थपोष्ट	सभा वि	स्वास्थ्य चौकी	०	१	ठिकै
५	स्वास्थ्य चौकी	शान्ती डाँडा	स्वास्थ्य चौकी	०	१	राम्रो
५	सरस्वती मा वि	सभा वि	विद्यालय	०	६	ठिकै
५	माल्टा स्वास्थ्य चौकी	शान्ति डाँडा टोल	माल्टा स्वास्थ्य चौकी	२०३५	२०३५	राम्रो
६	मनकामना स्वास्थ्य चौकी	जलकन्या टोल	मनाकामना स्वास्थ्य चौकी	६६८	०	जिर्ण
७	सिंचाई भवन	तीन पोखरी टोल	श्री जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन संखुवासभा	४१८०	१३००	राम्रो
७	सिंचाई आवस गृह	विराट टोल	श्री जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन संखुवासभा	१२९०	९००	राम्रो
७	जनचाहना आचारभूत विद्यालय		जनचाहना आचारभूत विद्यालय	११५२०	०	ठिकै
७	मंगला देवी मा वि		मंगला देवी मा वि	६६८५	०	राम्रो
७	सिंचाई विकास तथा जलश्रोत योजना		सिंचाई विकास तथा जलश्रोत योजनाको कार्यालय	४१८०	०	राम्रो
७	कोष तथा लेखा नियन्त्रणको कार्यालय		कोष तथा लेखा नियन्त्रण कार्यालय	१३२४	०	राम्रो
७	मालपोत कार्यालय		मालपोत कार्यालय	४६२०	०	राम्रो
७	अलैची जोन स: स		अलैची जोन स: स कार्यालय	०	०	राम्रो
७	जिल्ला पर्शान कार्यालय		जिल्ला पर्शान कार्यालय	५४६५	०	राम्रो
७	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई		शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई कार्यालय	२०५०	०	राम्रो
७	जिल्ला नापी कार्यालय		जिल्ला नापी कार्यालय	३१५	०	राम्रो

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	कार्यालयको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था
				जग्गा	भवन	
७	जिल्ला आर्योवेदिक स्वास्थ्य कार्यालय		जिल्ला आर्योवेदिक स्वास्थ्य कार्यालय	६५९	०	राम्रो
७	जिल्ला हुलाक कार्यालय		जिल्ला हुलाक कार्यालय	७५५	०	राम्रो
७	डिभिजन वन कार्यालय		डिभिजन वन कार्यालय	२३२५	०	राम्रो
७	कृषि ज्ञान केन्द्रको कार्यालय		कृषि ज्ञान केन्द्रको कार्यालय	०	०	राम्रो
७	जिल्ला पर्शासन कार्यालयको सभा भवन		जिल्ला पर्शासन कार्यालय	२८८३	०	राम्रो
७	मिलन केन्द्र भवन		जिल्ला पर्शासन कार्यालय	१०३	०	राम्रो
७	स प िन आ आवस भवन		जिल्ला पर्शासन कार्यालय	४२	०	राम्रो
७	प िन अ आवास भवन		जिल्ला पर्शासन कार्यालय	३०३६	०	राम्रो
७	मिलन केन्द्र आवास भवन		जिल्ला पर्शासन कार्यालय	२२३	०	राम्रो
८	वडा पालिका कार्यालय	डाँडा गाउ	वडा पालिका कार्यालय	११००	१२६	ठिकै
८	विद्युत कारेयालय	शिवलय	विद्युत कार्यालय	६००	०	ठिकै
८	श्री आदर्श मा वि	पिप्ले	श्री आदर्श मा वि	०	०	ठिकै
८	श्री शितल मा वि		श्री शितल मा वि	०	०	ठिकै
८	श्री आदर्श मा वि	पाठक गाउँ	श्री आदर्श मा वि	०	०	ठिकै
९	तुम्लिङ्गटार स्वास्थ्य चौकी	मकालु टोल तुम्लिङ्गटार	तुम्लिङ्गटार स्वास्थ्य चौकी	१०१८	०	ठिकै
९	सडक विभागको भवन	बोहोरा टोल	सडक विभागको कार्यालय	४५७९	०	राम्रो
९	स्वास्थ्य चौकी भवन	मकालु	स्वास्थ्य चौकीको कार्यालय	१०१८	०	राम्रो
९	नागरिक उड्यान कार्यालय		नागरिक उड्यान कार्यालय	०	०	राम्रो
१०	सित्तलपाटी स्वास्थ्य चौकी	वचारी डाँडा	सित्तलपाटी स्वास्थ्य चौकी	३५६२	३५३०	ठिकै
११	कृषि सेवा केन्द्र	आंला	सेवा केन्द्र	०.०१६८	०.०१२७	जिर्ण

अनुसूची १३: नागरिक सचेतना केन्द्रका

नम्बर	नागरिक सचेतना केन्द्रका नाम र ठेगाना	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
१	लोक मार्ग नासके(लोक मार्ग)	१	२२	०	०	०	०	०	०	०	कृषि तथा व्यवसाय
१	सुन डाँडा ना सके(सुन डाँडा)	१	२२	०	०	०	०	०	०	०	कृषि तथा व्यवसाय
२	गैरीगाउँ टोल विकास संस्था(गैरीगाउँ)	१००	१०६	२०६	५४	८०	७२	२०६	२९५७०	२९५७०	कृषि तथा व्यवसाय
२	ओभागाउँ टोल विकास संस्था(ओभागाउँ)	४६	५६	१०२	०	८	९४	१०२	२३७९८५	२३७९८५	सहकारी संस्था सञ्चालन
२	तल्लो पाण्डे गाउँ टोल विकास संस्था(पाण्डे गाउँ)	३९	४२	८१	४०	११	३०	८१	१६००	१००००	कृषि तथा व्यवसाय
२	अरुण वेतेनी टोल विकास सस्था(वेतेनी)	५६	६४	१२०	२८	९२	०	१२०	५०३१५	५००००	घरायसी काम
२	बराल टोल विकास संस्था(बराल गाउँ)	७७	६१	१३८	५४	०	८३	१३८	४९०००	३७०००	कर्जा
२	खोरीया टोल विकास संस्था(खोरीया)	६२	७४	१३६	७५	५५	६	१३६	३५६५०	२८०००	सडक मरमत विधालय विजुत अर्च
२	माथिल्लो पाण्डे गाउँ टोल विकास संस्था(पाण्डे गाउँ)	४६	४२	८८	४	१३	७१	८८	७२००	५२६५	कृषि तथा व्यवसाय
२	अमले भन्ज्याङ्ग टोल विकास सस्था(अमले भन्ज्याङ्ग)	१५०	१७१	३२१	४७	१०५	१६९	३२१	५५५२५	५५५२५	कृषि तथा व्यवसाय
२	नर्कटे टोल विकास सस्था (नर्कटे)	३०	३१	६१	०	६०	१	६१	२८०००	२८०००	कृषि तथा व्यवसाय
२	आहाल डाँडा टोल विकास संस्था(आहाल डाँडा)	४६	५६	१०२	३३	६१	८	१०२	३८०००	३८०००	घर अर्च
२	आरुवोटे टोल विकास संस्था(आरुवोटे)	१०९	९८	२०७	६	६९	१३२	२०७	७४२१५	७४२१५	कृषि तथा व्यवसाय
२	चौहान टोल विकास संस्था(चौहान टोल)	४१	४९	९०	२१	०	६९	९०	११५५०	५१००	कृषि तथा व्यवसाय
२	अरुण उपत्यका टोल विकास	११६	९९	२१५	२२	१०९	७९	२१५	१५००	७००	कृषि तथा व्यवसाय

नम्बर	नागरिक सचेतना केन्द्रका नाम र ठेगाना	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
	संस्था(अरुण उपत्यका)										
२	गुँठ गाउँ टोल विकास संस्था(गुँठ गाउँ)	५७	६२	११०	७	२५	८७	११९	४३०००	४३०००	कृषि तथा व्यवसाय
२	भद्रकाली टोल विकास संस्था (भद्रकाली)	१००	११९	२१८	२७	९३	९८	२१८	११६०००	११६०००	कृषि तथा व्यवसाय गरिबी निवारण
३	आशादेवी नागरीक सचेतना केन्द्र(आदेवी)	०	०	०	०	०	०	०	०	०	कर्जा
३	जाल्पा देवी नागरीक केन्द्र()	०	०	०	०	०	०	०	०	०	कृषि
४	चन्द्रमुखी टोली विकास संस्था()	३०	२०	५०	१५	३५	०	५०	५००००	५००००	व्यवसाय
४	भोटेपास टोल विकास संस्था()	१२०	८०	२००	०	४२	१५९	२००	२०००००	५०००००	कर्जा
४	समग्र टोल विकास संस्था()	५	२४	२९	२	१४	०	१६	०	०	कर्जा
४	सिंहदेवी टोल विकास संस्था()	४७	५१	९८	०	०	०	०	१५५०००	१५३०००	कर्जा
४	हिमाली टोल विकास संस्था()	६०	४५	१०५	०	२३	०	२३	२०५०००	०	कर्जा
४	लोहपांमा टोल विकास संस्था()	१२	३	१५	६	९	१५	०	०	०	कर्जा
४	सुधार ढोल टोल विकास संस्था()	१४०	१२०	२६०	९	४२	०	५२	४३००	०	कर्जा
४	सरस्वती टोल विकास संस्था()	१११	८९	२००	०	२००	०	२००	०	०	कर्जा
४	स्यामववडमन्ड टोल विकास संस्था()	९७	९२	१८९	३	२७	१२५	१५५	१०००००	८०००	कर्जा
४	मुखिया गाउँ सामुदायीक भवन ()	१०	२०	३०	०	३०	०	३०	३००००	३००००	आय आर्जन
४	कोले सक्रिय टोल विकास ()	११	१९	३०	१	२९	०	३०	७०००	५०००	कृषि
४	जाल्पा देवि टोल विकास संस्था()	६७	७८	१४५	३	१३५	७	१४५	१००००	१००००	कर्जा
४	ठाडो टोल विकास संस्था()	६३	५८	१२१	१	५५	५७	६५	५००००	५००००	कर्जा
७	जनकल्याण डाँडा टोल विकास स संस्था(वाङ्ङु री पप्ले)	१२	९	२१	३	१८	०	२१	६००००	०	कृषि तथा व्यवसाय
७	शुखानी नागरिक सचेतना केन्द्र(राम्चे वेल्डाँडा)	१५	८	२३	४	१८	१	२३	१५०००	०	कृषि तथा व्यवसाय
८	नमुना नागरिक सचेतना केन्द्र()	२०	२	२२	१०	११	१	२२	५२८००	१०५०००	कृषि तथा व्यवसाय

नम्बर	नागरिक सचेतना केन्द्रका नाम र ठेगाना	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
९	पतुंगतिशिल म्लिङ्गटार ना स के(तुम्लिङ्गटार)	१८	०	१८	०	०	०	१८	१३००००	०	कृषि तथा व्यवसाय
९	शिजनसिल ना स के (२ हुङ्गे विषौना)	१९	४	२३	६	१४	३	२३	३००००	०	कृषि तथा व्यवसाय
१०	नागरीक सचेतना केन्द्र()	२३	२	२५	२	१२	११	२५	१०३९८५	१०३९८५	कृषि तथा व्यवसाय
जम्मा		१९५७	१८९८	३८५६	४८३	१४९५	१३७८	३३०२	१९८२१९५	१७७३३४५	

सन्दर्भ सामाग्री

- संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, (२०७४ वि.सं.)। गाउँ नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यविधि २०७४ / काठमाण्डौ: संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, सिंहदरवार ।
- केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, (२०७० वि.सं.)। नेपालमा गरिवीको लघु क्षेत्र अनुमान २०६८, काठमाण्डौ: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग थापाथली ।
- Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population and Housing Census 2011 (Village Development Committee/Municipality)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
- Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population Census 2011 (Household and Population by Sex Ward Level)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
- Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population and Housing Census 2011 (Usual Activity Performed in the 12 Month and Economic Activity)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
- Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population and Housing Census 2011 (Usually Active and Not Active Population and Living Arrangement of Children)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
- Central Bureau of Statistics, (2016). *Statistical Year Book 2015*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
- National Planning Commission, (2014). *Nepal Human Development Report, 2014*. Kathmandu: GoN, National Planning Commission.